

EYLÜL-EKİM 1996, SAYI 63

75.000 TL (KDV dahil)

KERVAN

DÜNDEN GÜNE GÜNDEN YARINA

TKP 76 YAŞINDA

TÜRKİYE YOL AYRIMINA YAKLAŞIYOR

TKP'NİN 76 KURULUŞ YILDÖNÜMÜ KUTLANDI!

- FAŞİZMİN SINIRINDAKİ TÜRKİYE, KÜRTLER ve KUZEY IRAK
- ÇALDIRAN'IN GERÇEK YÜZÜ ● DBH NEREYE (NİÇİN) KOŞUYOR?
- DİYARBAKIR'DA DEVLET VAHŞETİ

AHMET AKAR

HUKUK ANATOMİSİ

Yaşıyoruz iki bine beş kala
Hani nerde hukuk nerede kanun
Şu güzelim yurdu döndürdük çöle
Hani nerde hukuk nerede kanun

Halden bilmez şu zalimin döller
Yaman oldu namuslunun halleri
Ankara'da ahtapotun kolları
Hani nerde hukuk nerede kanun

Yurdumuzu sardı, terör sancısı
Analar ağlıyor, dinmez acısı
Kardeşi kaybolmuş arar bacısı
Hani nerde hukuk nerede kanun

Hukuk var sayanlar nasıl aldıandı
Suçlular kayırdı, suçsuzlar yandı
Gazi Mahallesi kana boyandı
Hani nerde hukuk nerede kanun

Canlar yandı, Madımak'ta yangında
Sevmek suç sayıldı, bu kara günde
Katliam yapılır, kamu önünde
Hani nerde hukuk, nerede kanun

Bir can canı sevmiş İzmit ilinde
Gangasterin tabancası elinde
Kan akıyor, Kandıra'nın yolunda
Hani nerde hukuk, nerede kanun

Ülkemde kriz var, yürek sancıyor.
Değmeyin yarama yaram acıyor
Vurguncular yurtdışına kaçıyor
Hani nerde hukuk, nerede kanun

İktidar şok olmuş yaşar şokluğu
Ne varlığı belli nede yokluğu;
Azınlıkta tehdit eder çokluğu
Hani nerde hukuk, nerede kanun

Hakka uyan kör şeytana uyar mı
İnsan olan insan cana kıyar mı
Bozuk düzen bağırırsan da duyar mı
Hani nerde hukuk, nerede kanun

Sayın D.G.M'ci bu böyle gitmez
Hukuk suçluları himaye etmez
Siz affetseniz de Tarih affetmez
Hani nerde hukuk, nerede kanun

Hani Uğur Mumcu Katili nerde
Bahriye Üçok'un acısı serde
Aydınlara vurulmuş kanları yerde
Hani Nerde hukuk nerede kanun

Sayın Turan Dursun aydın biriydi
Çetin Emeç aydın gazeteciydi
Muammer Aksoy'un suçu ne idi
Hani nerde hukuk, nerede kanun

Fikir suçu mapuslarda çürüyor.
Fanatikler grup grup yürüyor.
Atatürk'e saldırılar sürüyor.
Hani nerde hukuk, nerede kanun

Ahmet Akar yanar yakılır, her gün.
Suratlar asılı sınırlar gergin
İrtica hortladı, millet tedirgin
Hani nerde hukuk, nerede kanun

HÜSEYİN YILDIRIM

MAPUSHANE İÇİNDE ŞAHANLAR

Mapushane içinde şahanlar
Direnirler zulme, sömürüye, baskıya
Bilirler yaşamın öbür adını
Haykırır yürekleri hep bir ağızdan
Yaşamak direnmektir, diye

Yüreklerinde sevdanın coşkusu
Ellerinde kavganın şahidi nasırlar
Gözlerinde inancın, sevdanın
güzelliği
Bedenlerinde direncin şahlanışı

Biliyorlardı kaybedecek birşeyleri yoktu
Bilekleri oyan zincirlerinden, prangalardan başka
Yatırdılar bedenlerini ölüm orucuna
Ölüm pahasına da olsa teslim olmayacaklardı
Direneceklerdi ölüm celatlarına

ZELAL KIZILKAN

DİRENMEK

Ve bir kez daha diz çöktü cellatlar
Devrimci irade karşısında
Gözündeki korku elindeki copuyla dona
kaldılar. Artık aman vermek yok, vazgeçmek
hiç yok.

Hele susmak, boyun eğmek asla
Ölüm orucu şehitleri
Semalarda selam duruyor devrime
İnsanlar sömürüye karşı ele ele
Zılgıt sesleri sammış her yanı
Faşistlerin tanklarına, toplana karşı

SALİH KIRMIZI

DIŞARDA

Bugün dışarda
Dışarda o, sevgilim
Yeniden doğmuş gibi
Yeniden suya giren balık gibi
Ve yeniden daldı kavgaya
Susamış sanki yaşamaya
Ve yaşam, yeniden başladı onun için
Yeniden omuz omuza
Yeni bir yaşam ama
Kavga eski kavga
Şeyh Bedrettin'in,
Mustafa Suphi'nin,
Nazım Hikmet'in, Ethem Nejat'ların
Bedir Aydemir'in
Ve tüm yoldaşların kavgası
Yine yoldaşça, dostça el ele
Ve biz, bugün yaşıyorsak,
Varolabiliyorsak
Varlığımızı sürdürebiliyoruz isek
Şunu bilmelisin ki
Nedeni onlardır:
Dostlarımız,
Arkadaşlarımız,
yani kavga yoldaşlarımız
Bilmem anlatamıyor muyum?

DÜZELTME:

Dergimizin 62. sayısında, 8 Temmuz'da
gerçekleşen "2. Gazi Barikat Direnişi"nde
halkla birlikte barikata çıkan devrimci ve
komünist yapılar belirtilirken, dizgi yanlışlığı
sonucu, TİKB yerine TKP (ML) yazılmıştır.
Doğrusu şudur: (Gazi Barikatına çıkan
yapılar-K) DHKC, MLKP, TKP ve
TİKB'dir. Düzeltir, okuyucularımızdan özür
dileriz. **KERVAN**

MEHMET ERENLER

BİZİM DİYE BİZİM DİYE

"Ölümü paylaşılan yürekli kızıl ellere"

Bölmüşük ortadan ikiye
aşımızı, işimizi
yorganımızı, kilimimizi
pencereli donumuzu
ve yosun saçlı bilge dostumuzu
güle oynaya bizim diye
bizim diye
Dönerken çarkında düzenin
dişler tısladı " aptal " diye
gülle atar gibi kahkahalarımızı
fırlattık çizgi ötelere
Yineledik çizgi ötelere
Yineledik durmadan
Bizim diye
bizim diye
Ortadan bölmeyi sevinçle...

EYLEM EYLÜL

TKP YOLUNA

Benliğimi koydum devrim'in yoluna
Benliğimi koydum özgürlük, direniş
eylem yoluna
Kalbimi yüreğimi, sevgileri
Hapsedilmiş, körelmiş terk edilmiş değil
Uçsuz bucaksız ufuklar gibi özgür
Ölüm bile şartsız özgürlüğüme,
yoldaşlığıma
Baş koydum Devrim-Sosyalizm yoluna
Benliğimi koydum TKP'nin yoluna
Hapsedilmiş, körelmiş terk edilmiş
Uçsuz bucaksız ufuklar gibi özgür

Hümanist Şair DEDOCAN

Baharlar belli değil
İlk değil,
Son değil,
Bu bahar, hangi bahar
Dağların çimeni kızıl
Çiçekleri KAN kokar
Yaylalarda sürü güden çobanlar
Kaval çalardı kaval
Kimin aklına gelirdi Teyyarre yaylaya
konar
Öyle bakmayın aval, aval
Allah devlete vermesin zeval
İmtihanla alır marifetlileri erkanına
Törede düz tabanlılar makbul değildir
kaale alınmaz,
Asker ocağında pişmemiş oğlan adam
sayılmaz
Sunta tabutlar yakışıklı ceset taşıyım imama
Şehitleri(!) yollar cennet makama
Metindir mağruru babalar
"Vatan millet sağolsun"

DERGİMİZİN 62. SAYISINA TOPLATMA

BASINA VE KAMUOYUNA

Sosyalist basına ve dergimize yönelik
saldırıların yoğunlaştığı bu dönem de
yine her zaman ki gibi suç işleyen değil,
işlenen suçu halka haber veren Sosyalist
basın suçlu görülerek yargılanmaktadır.
Yani yavuz hırsız ev sahibini bastırmak
istemektedir.

Dergimizin 62. sayısındaki birçok
yazı neden gözsterilerek İstanbul 3 nolu
DGM tarafından toplatılmıştır.

Yine aynı sayımıza İstanbul 1. Sulh
Ceza Mahkemesi de çeşitli nedenler
göstererek toplatma kararı çıkartmıştır.

Dergimize, saldırıların giderek
yoğunlaştığı şu günlerde, Emekçi
Halkımıza karşı yapılan saldırıları

topluma duyurmak görevini üstlenen
dergimiz bu saldırılar karşısında
susmayacak, doğruları yazmaya devam
ederek halkımıza karşı üstlendiğimiz
görevi yerine getirecektir.

Tüm Sosyalist basına ve dergimiz
özeline yapılan saldırıları kınıyoruz,
susmayacağımızı ve doğruları yazmaya
devam edeceğimizi bir kez daha
haykırıyoruz

ÖZGÜR BASIN SUSTURULAMAZ!

21/08/1996
Kervan Dergisi

KALICI BARIŞIN GARANTİSİ

YÜKSELEN HAKLI SAVAŞLADIR (*)

Dünya son 70 yılında iki büyük savaşı ile irili ufaklı bölgesel savaşlara tanık oldu. I.Emperyalist paylaşım Savaşı sonrası ortaya çıkan güçler dengesi bazı ülkeleri memnun etmedi. Özellikle Almanya ve Japonya emperyalist pazarda daha güçlü konumlar istiyorlardı. Bunun için ekonomilerini savaş ekonomisine-militarizme kaydırdılar. İtalya'da, Almanya'da, İspanya'da faşizm iktidara geldi. Daha azgın bir sömürüyle faşizm savaş hazırlığını sürdürdü.

2.Dünya (emperyalist) savaşı böyle bir ortamda 1 Eylül 1939 da Almanya'nın Polonya'ya saldırmasıyla başladı. Emperyalizmin 2. Dünya savaşının en önemli amaçlarından biri de Sovyetler Birliği'ni yenerek Sosyalizmi yok etmekti. Ancak yenilen Hitler faşizmi oldu. Şanlı Kızılordu, Sovyetler Birliği ve Sosyalizm 2.Dünya savaşından büyük bir prestij kazanarak çıktılar. Savaş sinsi ve haince, Hiroşima'ya atılan atom bombasıyla son buldu. Japonya 1 Eylül 1945'te teslim oldu. 1 Eylül, o günden beri "Dünya Barış Günü".

1 Eylül "Dünya Barış Günü" oldu da savaş bitti mi? Hayır bitmedi, bitmeyecek de. Barış üzerine farklı ağızlardan bir çok öneri değerlendirilmeler sürüyor, sürececek de. Bugün ABD de barıştan söz ediyor. Bir tarftan da halklara saldırıyor. Türkiye Cumhuriyeti Devleti de barıştan söz ediyor. Kürt halkına, devrimcilere, işçi sınıfına saldırıyor. Bazı reformistler, revizyonistler, libareller de çıkıp "Barışı İnsan Hakları" temelinde savunuyor. İdeolojileri barıştırmaya çalışıyorlar. Soruyoruz; İşçi Sınıfının ideolojisiyle Burjuva ideolojisi barışır mı? Emek sermayeyle barışır mı? Sosyalizm ile Emperyalizm barışır mı? Barışmaz.

Çağımızda savaşların ana kaynağı emperyalizmdir. Savaş, emperyalizmin yeni pazarlar elde etme, rekabeti kırma, ekonomik boyunduruk altında tuttuğu egmenliğini sürdürme siyasetinin şiddet araçlarıyla devam ettirilmesidir. Şiddet araçları savaşın askersel-teknik yönüdür. Herhangi bir savaşın sınıfsal özünü, o savaşa damgasını vuran sınıfların siyasal hedefleri belirler.

Ülkeler arası savaşta iki ülkenin burjuvaları kendi emperyalist çıkarları için savaşıyor demektir. Her iki ülkenin işçi sınıfı ve emekçi halklarının bu emperyalist savaşta hiçbir çıkarı yoktur. O ülkele-

rin devrimcilerine, işçi sınıfına düşen görev, emperyalist savaşı kendi burjuvalarına karşı bir iç savaşa çevirmektir. Çünkü sömürünün de adaletsizliğin de, savaşın da, kaynağı burjuvazidir. Lenin'in de I.Dünya Savaşı'nda yaptığı budur. Emperyalist savaşı Çar'a ve burjuvaziye karşı iç savaşa çevirmesini bilmiş, Kızıl Ekim devrimiyle dünyaya yeni bir çağı başlatmıştır.

Onun için diyoruz ki, bir savaşın sınıfsal özünü, o savaşa damgasını vuran sınıfların siyasal hedefleri belirler. Burjuvazinin siyasal hedefi egemenliğini devam ettirme veya emperyalistleşmedir. İşçi sınıfının hedefi ise, sınıfsız sömürsüz bir dünya yaratmaktır. Biri haksız, diğeri haklı savaştır.

Biz, reformistler, libareller gibi her türlü savaşa "insan hakları" nı gerekçe göstererek karşı çıkmıyoruz. Biz haklı savaşlardan yanayız. Biz proletaryanın savaşından yanayız. Çünkü bu gerçek, haklı barış için savaşımdır. Kalıcı barışın yolu da haklı olan savaştır. Emperyalizmin varlığı savaş tehlikesinin sürmesi demektir. Kapitalizm koşullarında barış bir ateşkes dönemidir. Savaşta güç dengeleri temelinde oluşturulan paylaşımların dondurulmasıdır.

Dünya Sosyalist Sistemi varken, emperyalist sistemde bütünleşme eğilimi öne çıkmıştı. O dönemde emperyalizm bir bütün olarak tüm ideolojik, askersel, ekonomik, diplomatik alanlarda tam bir savaş hazırlıkları içindeydi. Dünya sosyalist sistemine öldürücü bir darbe vurmak istiyordu. Ama vuramadılar. Sosyalist sistem kendi yanlışları yüzünden çöktü. Bugün emperyalist sistemde ayrışma ve çatışma eğilimi vardır. Kapitalist dünya pazarında daha fazla güç ve konum elde etme-ayrışma ve çatışması vardır. Emperyalistler arası ilişkiler hızla derinleşiyor ve keskinleşiyor. Emperyalist savaş tehlikesi artıyor.

Tüm bunlar ışığında diyebiliriz ki, emperyalizmin, içinde tüm dünyanın yok olması olasılığını barındıran, bu serüveni siyasetinin önüne set çekmek proletarya enternasyonalizminin gereğidir. Dünya halklarının geleceğini korumak için savaşmak gereklidir. Barış savaşımı enternasyonalisttir. Emperyalist iş bölümü bir sistem oluşturmaktadır. Bu iş bölümü içindeki ülkeler birbirine sayısız askersel, ekonomik bağlarla bağlıdır. Türkiye burjuvazisi de bu sistemin bir parçasıdır.

Türkiye İşçi Sınıfının, dün-

ya barışına yapacağı en önemli katkı açıktır ki burjuvaziyi alaşağı edip, Türkiye devrimini gerçekleştirmektir. Savaşı önlemenin tek yolu kapitalizmi yok etmektir.

Türkiye'de barışı sağlamanın yolu kapitalizmi yok etmektir. Türkiye burjuvazisi her on yılda bir askeri darbeler yaparak barış savunucularını susturmaya çalışıyor. Kalıcı bir şekilde susturmanın yolunu da emperyalistleşmekte görüyor. Bugün dağılan Sovyet cumhuriyetlerine Türkçülük, dincilik temelinde girip, o ülkenin halklarını sömürerek ülkedeki toplumsal muhalefeti yok etmeye çalışıyor. Bunu da tam başaramayınca, içteki şiddeti ve anti-demokratik uygulamalarını artırıyor.

Kürdistan'da on yılı aşkın bir süredir kirli savaş sürüyor. Binlerce insanı katlettiler. Kürt sorununu çözeceğini sanıyorlar. Çaba boşunadır, yiğit Kürt ulusu haklı mücadelesini hala sürdürüyor. sürdürecektir.

Bugün bu kirli savaşa karşı çıkmak gerçek barıştan yana olmaktır. Türkiye'de barış dediğimizde aklımıza, Kürdistan'daki kirli savaş geliyor.

Son günlerde Kürdistan'da barış havarileri de çoğaldı. Barışı, Kürt halkını başka bir emperyalist ülkenin boyunduruğuna sokarak sağlamaya çalışıyorlar. Biz emperyalizmin şemsiyesi altında bir barıştan yana değiliz.

Burjuvazi yalnızca Kürt halkına değil, en ufak bir insan hakları demokrasi, hatta sendika istemine bile askeriye-polisiyle saldırıyor. Cemine polis panzeriyle giriyor. Ondan sonra da dönüp, utanmadan toplumsal barıştan, mutabakattan bahsediyorlar.

Türkiye'de barış, burjuvazi yıkılmadan sağlanamaz. Bu kan emici sınıf yok olmadan sağlanamaz.

Buradan tüm gerçek barış savaşçıları; Spartaküsleri, Pir Sultanları, Şeyh Bedrettinleri, Paris Komünarlarını, Kızıl Sovyetleri, Mustafa Suphi ve 14 Yoldaşımı, Nazım Hikmetleri, Bedir Aydemirleri, Süresiz Açlık Grevi ve Ölüm Orucu şehitlerini saygıyla selamlıyor ve diyoruz ki "Bitmedi bu kavga, sürüyor. sürecektir., yeryüzü insanlığın yüzü olana dek".

(*) Bu yazı Kervan Zonguldak temsilciliğinin düzenlediği 1 Eylül dünya barış günü ile ilgili panelde Erkan Kılıç'ın yaptığı konuşmanın tam metnidir.

Erkan Kılıç

DÜNDEN GÜNE

GÜNDEN YARINA

KERVAN

■ Aylık dergi. ■ Sahibi: Genel Ajans Ltd. Şti. adına İsmail Yıldırım ■ Sorumlu yazı işleri müdürü: Cemal Küçükşahin ■ Merkez yönetim bürosu: Piyerloti Cad. No:17/4, Çemberlitaş, İstanbul. Tel:0212-516 84 64 ■ Temsilcilikler: Gaziosmanpaşa: Ayhan Yöle, Zübeyde Hanım Mah. Sultan İşhanı, No:4/2, Dörtöyl Tel:0212-536 9601 ■ Halkalı: Devrim Çilekes, Gültepe Mah. Barbaros No:28/B ■ Kartal: Niyazi Şahin, Hamam Sok. İdeal İşmerkezi, No:4/4 Tel:0216-353 5725 ■ Okmeydanı: Hüseyin Şahin Piyalepaşa Mah. Piyalepaşa Cad. No:148 Kat:2 Tel:0212-250 9338 ■ Adana: Ali Güneşer, PTT Evleri, 1233/6 Sok. No:26, Yüreğir Tel:0322-329 6102 ■ Bursa: Ender Can Genç, Çakır Hamam Temiz Cad. Sütmen İşhanı, No:39/3 Tel:0224-223 7656 ■ İzmir: Ahmet Süzük, 6418 Sok. No:6/1 Şemikler Tel:0232-362 9319 ■ İzmit: Muradiye Yılmaz, Fethiye Cad. Salim Efendi Sok. Alemdar İş Merkezi No:4 Tel:0262-324 0374 ■ Manisa: Rıza Hoşgökşen, Akgedik Köyü Tel:0236-246 9243 ■ Salihli: Tacettin Demir, Seyrantepe Mah. İnönü Cad. No:93 ■ Turgutlu: Akın Karayigit, Altay Mah. Akgün Sok. No:6 ■ Zile: Sadık Çıkrıkçıoğlu, Uzun Çarşı, Galeri Sok. No:6 Tel:0356-327 3471 ■ Zonguldak: Ali Arı, Nizam Cad. Uzunçarşı, No:406 Tel:0372-323 3337 ■ Avrupa Genel Temsilciligi: Murtaza Dersimli, P.O.Box 1822, Londra N1, İngiltere. ■ Fransa: Şanver Şen, c/o 37 Rue d'Hauteville Paris 75010. ■ Almanya-Münih: Hikmet Yalçın, Lessing Str. 41, 85757 Karlsfeld. ■ İsviçre: Ahmet Kısa, 7 Rue de Lancy, 1227 Carouge, Cenevre. ■ Avustralya: Eyüb Aydoğmuş, P.O.Box 5072, University of Canberra ■ Hollanda: Hüseyin Keleş, Bart Venhallenplein 72, 3122 TD Schiedam ■ Rusya: Yevgeni Paşintsev, 29-2-215 General Belov St. Moscow 115563 ■ Basım öncesi hazırlık: Genel Ajans. ■ Baskı: İlcak ■ Gönderilen yazıları yayınlayıp yayınlamama ve tersine bir istek belirtilmedikçe düzeltme/kısaltma hakkı dergimize aittir. Hiçbir yazı geri verilmez. ■ Yıllık abone bedelleri: Yurtiçi: 750 000TL, İngiltere: 20 Sterlin, Almanya: 120 DM, Fransa: 300 FF, Hollanda: 90 HFL, İsviçre 100 SFr, Amerika 80 \$, Avustralya: 80 \$. ■ Havaletler: Oruç Çoban, Posta Çeki Hesap No: 1054015

KERVAN'IN İÇİNDEN

3

KALICI BARIŞIN GARANTİSİ...

Erkan Kılıç

4

TÜRKİYE YOL AYRIMINA YAKLAŞIYOR

R. Yürükoğlu

6

TKP 76 YAŞINDA

TKP'nin 76. Kuruluş Yıldönümü Kutlandı

11

DİYARBAKIR'DA DEVLET VAHŞETİ

Utku Dönmezer

12

DEMOKRATİK MUHALEFET MECLİSLERİ ve TKP

R.Yürükoğlu

14

DBH NEREYE (NİÇİN) KOŞUYOR?

İsmail Yıldırım

16

ÇALDIRAN'IN GERÇEK YÜZÜ

İsmail Kaygusuz

20

HAMZA BABA TÖRENLERİ

Gencay Kızıllırmak

22

YENİ CEM NEYİN PEŞİNDE?

Sabri Yücel

24

FAŞİZMİN SINIRINDAKİ TÜRKİYE, KÜRTLER ve KUZHEY IRAK

Umut Gazioğlu

TÜRKİYE YOL AYRIMINA YAKLAŞIYOR

RIZA YÜRÜKOĞLU

Dergimize ulaşan
İşçinin Sesi
gazetesinde (443.
sayı) yeralan TKP
Genel Sekreteri Rıza
Yürükoğlu'nun,
*TKP'nin 76.Kuruluş
Yıldönümünde*
yaptığı konuşmanın
tam metnini aynen
yayınliyoruz.

Konuklarımızı, kardeş devrimci örgütlerden ve kardeş komünist partilerden bu toplantımıza katılanları selamlarım.

Hemen bir teşekkürle başlamak istiyorum. Türkiye devrimci hareketinin şanlı Ölüm Oruçları eylemine proletarya enternasyonalizmi ruhunda dayanışma gösteren komünist partilerine en sıcak teşekkürlerimi sunarım. Farklı toplumsal ve siyasal ortamlar farklı mücadele yolları dayatıyor. Örneğin Avrupa'nın bugünkü siyasal ortamında silahlı mücadele gündemde değildir; Avrupa komünist partileri barışçı mücadele yöntemleri kullanıyorlar. Oysa, Türkiye'nin ortamı silahlı mücadeleyi öngörüyor. Ama bu farklılıklar, Marksizm-Leninizm ve proletarya enternasyonalizmi temelinde devrimci dayanışmayı engellemiyor.

Belki de Sovyetler Birliği'nin yıkılmasından çıkarılacak en önemli derslerden birisi budur. Her ülkedeki devrimci mücadelenin izleyeceği yolu ve kullanacağı yöntemleri, o ülkenin somut koşulları belirlemelidir. Geçmişte, sosyalist sistemin istemlerinin genel bir strateji olarak dayatılmasından bizler çok çektik. TKP bu olumsuzlukların faturalarını bugün bile ödemektedir.

Ülkede Devrimci Durum Var

Türkiyenin bugünkü ortamı silahlı mücadeleyi öngörüyor. Neden? Çünkü, Türkiye'de devrimci durum vardır. Halk eskisi gibi yaşamak istemiyor. Egemen sınıf eskisi gibi yönetemiyor. Ve de yüksek bir mücadele düzeyi vardır.

Son birbuçuk yıldır devrimci durum olgunlaşıyor diyorduk, bugün devrimci durum var diyoruz. Bunu dedirten nedir? O zamanlardan bu yana ne oldu da devrimci durum diyoruz? Olağanüstü öneme bir zaferle biten ölüm oruçları eylemini bir yana bırakalım, böyle bir soru yanlış olur. Bir olay

olacak, perde açılacak, devrimci durum başlayacak gibi bir şey değil bu. Bu bir süreç, bir olgunlaşma, bir gidiştir. Bugün bize, *"Türkiye'de devrimci durum vardır"* dedirten, *Gazi türü olayların süregelen bir çizgi haline gelmesidir.*

"Egemen sınıf eskisi gibi yönetemiyor" demek için daha ne bekleyeceğiz? Cumhuriyet, kurulduğundan beri bu kadar derin bir kriz yaşamıyor. İnanılmaz bir durum var. Devlet ve egemen sınıf ses düzenini giderek yitiriyor.

Adamlar, "cezaevlerinde devlet hakim değil" diyorlar. Bir anlamda gerçekten değil. Bayrampaşa'dan video geliyor, flamlar mükemmel yapılmış, altında kadınlı erkekli devrimciler.

gü içinde karar alamıyor. Yönetememe krizi denen şey budur.

Halkın eskisi gibi yaşamak istemediği de çok açık. Artık her yaptığını, her şeyi göze alarak yapıyor. Eylemleri de imza toplama vb. değil, semti işgal etme, barikatlar kurma... 'Halk yapıyor, birtakım örgütler karar alıyor, eylemler çıkıyor' diyorlar. Peki, 5 yıl önce de karar alınıyordu, kaç kişi geliyordu eylemlere? Gazi'de eylem yapıldı, 20 bin kişi sokağa çıktı. Önceden de çağrılmıyor muydu? Ama gelmiyorlardı. Demek bir değişiklik var.

Açlık grevlerinin yarattığı basıncı doğru değerlendirmek gerekir.

"Teröristler" kendilerini öldürüyorlar diye bu namussuzlar geri adım

Bugün bize "Türkiye'de devrimci durum vardır" dedirten, Gazi türü olayların süregelen bir çizgi haline gelmesidir.

Devlet bir bütün olarak davranamıyor. İrade ayrışması var, burjuvazi eylem birliğini yitiriyor, sistemin çıkarlarının bütünlüğü içinde karar alamıyor.

Yönetememe krizi denen şey budur.

Devrimci durumda da, yığınlar, devrimci bir öncüden yoksun iseler, dağınık ve aciz kalabilirler.

İşte devrimci durumda komünistlerin görevi bu öznel ögeyi hazırlamaktır.

Bu birşey anlatmıyor mu? Peki, Devlet oraya neden "giremiyor"? Giremiyor, çünkü devlet aygıtında küçük küçük felçler var, devlet bir bütün olarak davranamıyor. İrade ayrışması var, burjuvazi eylem birliğini yitiriyor, sistemin çıkarlarının bütünlü-

atmazlar. Bunu yaptıran Avrupa'nın "demokrasi baskısı" da değildir. Toplumda çok büyük bir basınç çıktı. Devrimci hareketimiz geçmişte de açlık grevleri yapmıştı. Gericilik döneminde, durağan dönemlerde, yapılan açlık grevleri gazetelerde şu kadarlık

yer tuttu mu? Şimdi böyle olmadı. Bu nesnel bir durum. Bu ortam başka türlü yorumlanırsa, 1978'lerde biz devrimci durum var derken, partimizin menşevik kanadının bize, "devrimci durum değil, örgütlü harekettir" dediği duruma düşülür. Şevket Kazan da aynı şeyi söylüyor: "Bayrampaşa'da karar veriliyor, 11 cezaevinde açlık grevi yapılıyor" diyor. Açlık grevi örgütlü karardır, doğru, ama yarattığı o büyük basınç nereden geliyor? O yoktu dün. Ortamı yoksa bu basıncı hiçbir örgüt yaratamaz... Bu noktada Ölüm Orucu şehitlerimizi de saygıyla, sevgiyle, yükselttikleri bayrağı daha da yükseklere çekme kararlılığıyla anıyoruz.

Türkiye'de devrimci durumun varlığını değerlendirirken, Kürt halkının uzun yıllardır yürüttüğü çetin mücadeleyi de dikkatle hesaba katmak gerekir. Kürt halkı için ne devrimci durumu, onlar iç savaş yaşıyorlar. Binlerce ölü vererek destan yazıyorlar. Ve gerici Türk devletine karşı sürdürdükleri ölüm-kalım kavgası, ekonomik, toplumsal ve siyasal sonuçlarıyla, Türkiye'de devrimci durumu hazırlayan en önemli etmenlerden birisidir. Kürt halkının kendi yazgısını özgürce belirleme hakkını ikircimsiz savunmanın güncelliği hala yerini korumaktadır.

Bu devrimci durum bir öncesinden daha şiddetli, daha derin geliyor diyoruz. Gerçekten de öyle, bu devrimci durum henüz çok alt aşamalarında ama bu haliyle bile bir öncesinden daha şiddetli.

En büyük yanlış: İşçi sınıfını küçümsemek.

Türkiye'de yüksek bir mücadele düzeyi var. Ülkeyi ayağa kaldıran yığın mücadeleleri var. Ama değişik bir durum da var: Yoğun grev hareketleri yok.

Mücadele neden işyerlerinde yoğunlaşmıyor?

1) Bugün Türkiye'de grev mücadelesinin yeterli yaygınlıkta olmayışının en önemli nedeni, müthiş bir işsizlikle beraber olmasıdır. Korkunç bir işsizlik, korkunç bir hayat pahalılığı, açlık var. O zaman fabrikasında susuyor adam, öfkesini, hıncını semtinde çıkarıyor.

2) Sendikalara da güveni yok, sendika yönetimlerinin çoğunluğunun düzenleniye yana olduğunu görüyor. O zaman kime güvensin de greve çıksın? İşyerlerinde, sendikalar dışında varolan başka bir örgütlenme de yok.

3) Bir de artık eski yumuşak yöntemler geçmiyor. Ne yaparsan, çocuğunun mezarına çiçek koymak istesen, polisten dayak yemeyi göze almadan sokağa çıkamıyorsun. Ne yaparsan şiddeti göze alacaksın. Böyle bir ortamda yumuşak mücadele yöntemleri yığınlara cazip gelmiyor. Yarın görece-

ğimiz grevler de hiç alışılmış grevler gibi olmayacaktır.

Devrimci durumun bir grev dalgası eşliğinde gelmemesi, bazı devrimci kesimlerin, işçi sınıfının bu oluşumdaki rolünü küçümsemesine neden oluyor. Oysa işçi sınıfı küçümsemez. Bu gençlik kimdir? Yoktan mı varolmuş? Anası yok, babası yok, sınıfı yok! Bugün eylemlerde, gençlik büyük bir yığın olarak yer alıyor, doğru. Ama "entel" gençlerin sayıları yok denecek kadar az. Bizim zamanımızda ise işçi gerç bir elin parmaklarını sayar gibi azdı. Bizlerin büyük çoğunluğu okuyarak sosyalizmin doğrularına inandı. Ana şimdi kesinlikle büyük çoğunluğu halk sınıfları, halkın çocukları. Yani işçi sınıfının çocukları, anası ile babası ile mücadele ediyor. Zaten yanibaşında da anasını, babasını görüyoruz.

"Varoşlar" diyor, varoşlar kim? İşçi sınıfı kime denir? Bugün 30 milyonluk kitleyle işçi sınıfı ülkenin en büyük sınıfıdır. Varoşlarda yaşayan halk, ezici çoğunluğuyla işçilerdir. Ve "nemur" statüsü içinde tutulan ama me-nur değil işçi olanlardır. Bir de, daha az sayıda olmak üzere proleterleşme süreci içindeki küçük esnaflardır. Demek ki, bugün de mücadele eden işçi sınıfıdır, başı çeken işçi sınıfıdır.

Bu devrimci durumun özelliği budur. Grevlerle gelmedi. Daha şiddetli hareketlerle ve işyerlerinin dışında, ama yine işçi sınıfıyla geldi.

Faşizm tehlikesi de artıyor

Devrimci durum ortamı faşizm tehlikesini de yeniden öne getiriyor. (Bu kez faşizmin geliş biçiminin 3 olasılığı var: Ordu eliyle, faşist parti eliyle ya da islamcı siyasal ideoloji eliyle gelebilir.) Bu şeriatçı-mafya karması hükümetin olduysa bir yararı olmuştur: Devrimci hareketin bazı kesimlerinde, "islamcılar da bu düzene karşı mücadele ediyorlar" yollu bir sempati var idiyse, onu yok edecektir. Şeriatçının bu emperyalist-güdümlü kapitalist düzenle bir sorunu yoktur. Tersine, halkımızın 1000 yıllık azılı düşmanı şimdi kapitalist olarak karşımıza geliyor. Şeriatçı güçler, yaklaşan faşizmin de en olası uygulayıcılarıdır.

"Devrimci Durum her alanda yenilik ister"

Devrimci Durumda TKP'nin Yapması Gerekenler

Devrimci durumda yığın hareketliliği her ne kadar nesnel bir göstergeyse de, öznel koşullarla sıkı sıkıya bağlıdır. Devrimci durumda da, yığınlar, devrimci bir öncüden yoksun iseler, dağınık ve aciz kalabilirler.

İşte devrimci durumda komünistlerin görevi bu öznel öğeyi hazırlamaktır. Bu görevi Lenin şöyle anlatıyor:

"Devrimci durumun varlığını yığınlar da yurmak, açınımını ve dinliğini açıklamak, proletaryanın devrimci bilincini, devrimci kararlılığını yükseltmek, devrimci eyleme geçmesine yardım etmek ve bu amaçla devrimci durumun gereklerine uygun örgütler kurmak tüm sosyalistlerin tartışılmaz ödevidir." (21.216-17)

1. Devrimin propagandası.

Bir süredir yazdıklarımız, yapmaya çalıştıklarımız devrimci durumun istediği propaganda doğrultusundadır. Örneğin 'işçiler silahlanın devrime hazırlanın' diyoruz. Şimdi daha da vurgulayacağız. Silahlı halk ayaklanmasının propagandasını yapacağız.

2. Fiziksel gücü oluşturma.

Devrimci durum devrimin propagandası aşamasıdır, devrimin pratik aşaması değildir, ama fiziksel gücü oluşturma aşamasıdır. Çünkü egemen sınıf ne denli derin yönetim krizi içinde olursa olsun, emekçi halk örgütlenip vurmazsa yıkılmaz. Geçmiş onyıllardaki krizlerini aştığı gibi bu krizini de aşar. Bu

örgütlenme yok. Fabrikalarda örgütlenme çalışmamızı yoğunlaştırmamız son derece önem kazanıyor.

5. Yığın örgütlerinde partili çalışma:

Bu örgütlere yığınsallaşmanın ikinci büyük anahtarı olarak yaklaşmalıyız. Partili kazanıma / parti örgütü kurma. Dernekleri meşru (legal demiyorum) hedefler çevresinde sokağa çıkarma. Daha kızıl içerik ama yığın çizgisi içinde. Ve hiçbir eylemi küçümsemeden.

6. Parti içinde yeni tutum

Sevindirici bir durum var, üye sayımız artıyor. Yeni partililere hiç korkmadan yetki ve sorumluluk vereceğiz.

Fabrikalarda örgütlenme yoğunlaştırılırsa oralarda da devrimci durumun yansımalarını bulacağız. Fabrikalarda örgütlenme çalışmamızı yoğunlaştırmamız son derece önem kazanıyor.

Önümüzdeki dönemde çok daha yoğunlaşacak olan saldırıyı geriye sürebilmek için, tehditleri ve tehlikeleri zaferlere dönüştürebilmek için, Türkiye devrimci hareketinde bir merkezi irade yaratma zorunluluğu vardır.

Her başarılı devrim, emekçi sınıf ve katmanları arasında başarılı ittifaklar üzerinde kurulmuştur. Her başarılı devrim, başarılı bir cepheleşmedir.

nedenle, bugün, vurup devirecek gücü yaratma günüdür.

Bugünden silahlı güç hazırlanmazsa, yarın hiçbir şey yapılamaz. Vurup devirecek güç devrimci durum içinde hazırlanmazsa, burjuvazi yerinden kalkmaz. Silahlı güç de, kapı arkasında, kenarda köşede hazırlanmaz, eylemin içinde, sokakta hazırlanır. Bu alanda hazırlığı bizden çok ileride olan örgütler var. Onlardan da öğreniyoruz, öğreneceğiz. Amerika'yı yeniden keşfe gerek yok. Partinin gelişmesi de bu süreç içinde olacaktır.

3. Ortama uygun eylem:

Buna yığınsallaşmanın birinci büyük anahtarı olarak yaklaşmalıyız. Semtlerde bu tür eylemleri artırmalıyız. Partinin adı öne çıksın, adıma duyulsun diye değil, görevlerin üstesinden gelebilecek bir kadro yaratmak için. İki kişi de iyi düşünerek çok güçlü bir örgüt imajı yaratabilir. Bu blöftür. Bize blöf gerekli değil. Bize bugün görevleri üstlenebilecek örgüt gerekli.

4. Fabrikalarda örgütlenme.

Bu dönemde öznel etmenin rolü artıyor. Fabrikalarda örgütlenme yoğunlaştırılırsa oralarda da devrimci durumun yansımalarını bulacağız. Fabrikalar devrimci durumu yaşamıyor mu, o da Türkiye'nin içinde, o da devrimci durumun içinde. Ama sendikaya güvenmiyor, fabrikada doğru dürüst çalışma yapan örgüt yok. Mahallelerde örgütler var, hadi dendiğinde millet çıkıyor. Ama fabrikalarda işçinin güvenebileceği bir

Tüm, ama tüm yönetim kadrolarını gençleştireceğiz. Yarın göğüs göğüse çarpışacak ve partiyi devralacak olan onlardır.

Önemle vurgulayarak söylüyorum, her düzeyde karar korkaklığına son vereceğiz. Bugünün dünden farkı duraganlığa, Oblomofçuluğa, bürokratlığa düşman olmasıdır. Her görüşme, her toplantı yeni bir karar, yeni bir adım getirmelidir. Karar almaktan ve uygulamaktan korkmayacağız. Yanlış çıkarsa değiştiririz.

7. Devrimci harekette irade birliği için çalışmak

Son bir yıl içinde DHKP-C ve MLKP ile TKP arasında her alanda sıcak, devrimci dayanışma içinde bir güçbirliği oluştu. Bunu sevinçle karşılıyoruz ve daha da geliştirmek istiyoruz. Biz bu devrimci dostluğa uzun vadeli, devrim sonralarına taşınacak bir dostluk olarak bakıyoruz.

Ortam kızışıyor, devrimci durum derinleşiyor. Gericiliğin örgütlü güçleri, kadrolaşması, finansmanı bizden çok ileride, bizim de her alanda çok büyük potansiyelimiz var. Ama devrimci hareket çok dağınık. Birlikte davranamıyor, birlikte vuramıyor. Önümüzdeki dönemde çok daha yoğunlaşacak olan saldırıyı geriye sürebilmek için, tehditleri ve tehlikeleri zaferlere dönüştürebilmek için, devrimin başarısı için, Türkiye devrimci hareketinde bir merkezi irade yaratma zorunluluğu vardır.

Oysa, devrimci harekette geniş bir çevre böyle bir güç ve eylem birliğine, cepheleşmeye yanaşmıyor. Bunların bir

bölümü, asıl olarak "erime korkusu" ile, sözde kabul eder gözüküyor ama çeşitli bahanelerle yan çiziyor. Kendilerini içine soktukları çelişki bir noktada onları, tutumlarını netleştirmek zorunda bırakacaktır. İkinci bir grup var ki, derin bir dogmatiklik içinde, cepheleşme, güçbirliği fikrini reddediyor. Gereçekler muhtelif! Kimisi proletarya hegemonyası olmadan cephe olmaz diyor, kimisi cephele kurtarılmış topraklarda kurulur diyor, kimisi devrim anında kurulmalı diyor, kimisi tabanda değil tepede kurulmalı diyor. Kimisi de, hepten "cephe fikri Marksizm-Leninizm ters bir oportünizmdir" diyor.

Oysa bilinmelidir ki, her başarılı devrim, emekçi sınıf ve katmanlar arasında başarılı ittifaklar üzerine kurulmuştur. Her başarılı devrim, başarılı bir cepheleşmedir. Bunlar bazan tek bir partinin çekip götürmesiyle olmuş, bazan toplumsal güçlerin siyasal temsilcileri arasındaki birliklerle olmuştur. Ama tarihte her bir başarılı devrimin karşısında 20 tane de başarısız devrim denemesi vardır. Başarısızlığın temel nedeni de ittifaklardaki, cepheleşmedeki başarısızlıktır.

Türkiye bir yol ağızındadır. Günün en devrimci bir görevi, devrimci hareketin irade ve eylem birliğini sağlamaktır. Geçersiz gerekçelerle buna karşı çıkanları ya da yeni başlamakta olan birlikleri bozanları tarih affetmeyecektir.

Bugün önümüzde somut bir öneri vardır: DHKP-C'nin Meclisler önerisi. Öngörülen gerçekleşme biçimiyle, içeriği ve hedefleriyle, yarınları ilgilendiren açılımlarıyla bu öneri, Türkiye devrimci hareketinin bugüne dek gördüğü en olgun, en kapsamlı öneridir. TKP bu öneriyi gönülden benimsemiştir. Bu öneri artık bizindir, bizim de önerimizdir. Tüm örgütlerimiz, tüm üyelerimiz bulundukları her ortamda meclisler önerisini propaganda etmeli, kitleye duyurmalı, gerçekleşmesi için çalışmalıdırlar.

Kişisel bir not

Tam 31 yıldır TKP üyesiyim. TKP'ye, Türkiye'de halk devrimini yaşamak, bunun için de demir gibi güçlü bir TKP yaratma çabasının içinde yer almak için girdim. Bu iki amaç da henüz gerçekleşmedi. Haydi birincisi nesnel bir sorundur ama ikincisi öznel-dir.

Ama yine de, bir şarkıda söylendiği gibi, "hey yıllar yenilmedim size" diyebiliyorum. Diyebiliyorum çünkü duygularım yine aynı duygular, amaçlarım yine aynı amaçlardır.

Ne güzel ki bu gün de bu amaçlara ulaşabilmemiz için her zamankinden daha elverişli bir ortam önümüzde açılıyor... Partimizin eski genel sekreterlerimizden S.Üstüngel'in bir broşüründe dendiği gibi, TKP 76 yıllık mücadelesinde 14.000 şehit vermiştir. Bu mücadele yerde kalmayacaktır. Üstün yanlarımızı biliyoruz, eksikliklerimizi ve zaaflarımızı da biliyoruz. Herşeyi rayına oturtacak olan mücadeledir, militan, dışı dışı mücadele.

Yaşasın Türkiye emekçisinin kurtuluş mücadelesi!

Yaşasın dünya işçi sınıfı!

Yaşasın Marksizm-Leninizm!

TKP 76 YAŞINDA

TKP'NİN 76. KURULUŞ YILDÖNÜMÜ

Dergimize ulaşan *İşçinin Sesi* gazetesinde (443. sayı), TKP'nin 76.Kuruluş yıldönümünün Türkiye ve İngiltere örgütlerince ayrı ayrı kutlandığı haberleri yer almakta. Dergimizin bu sayısında, TKP'nin 76. Kuruluş yıldönümü ile ilgili *İşçinin Sesi*'nde yer alan haber, yazı ve kutlama mesajlarını kısaltarak yayınlıyoruz.

DAHA GÜVENLİ, DAHA HIRSLIYIZ

10 Eylül'ü Londra'da da coşkuyla kutladık

Çalışmalarımıza, bu yıl partimizin 76. yıl kutlaması daha da iyi olmalı düşüncesiyle başladık. Partimizin yeni bir atılım içinde olduğunu dosta, düşmana göstermeliydik, dedik.

Genç yoldaşlarla şiir ekibinin çalışmaları başlatıldı, marş korusu hazırlandı, partimizin 76. yaşını selamlayan afişlerle Londra donatıldı. Kutlamalar öncesi bütün yoldaşlar çok yoğun, hepimiz biliyorduk ki amacımız birdi. Bütün hazırlıkları önceden ince ayrıntılarına kadar ayarladık, işbölümü yaptık.

Herkes işini ve sorumluluklarını bilerek çalıştı. Salonumuzun düzenleniş bile gelen yoldaş ve dostları heye-

canlandırdı.

Kutlamamız, 40'a yakın dünya komünist partilerinden gelen ve çeşitli devrimci örgütlerden gelen çeşitli mesajlar ile oldukça renkli geçti. Komünist partilerinin içten mesajları hapimizi uygulandırdı.

Açılış ve TKP marşının okunmasından sonra, 9 ayrı ülkenin komünist partilerinden ve örgütlerinden yoldaşlar konuşma yaptılar.

Genç yoldaşların şiir ekibi, Nazım Hikmet yoldaştan seçtikleri şiirlerle kutlamamızı renklendirdi. Genel Sekreterimiz Rıza Yürükoğlu yoldaşın konuşması dakikalarca ayakta alkışlandı.

TKP Türkiye örgütlenmesini ve görevlerini özetleyerek konuklarımıza aktaran yoldaşımızın konuşması ilgi ile izlendi.

Bu 10 Eylül'de 20.sine hazırlandığımız Özveri Taarruz'umuza hep birlikte hoşgeldin dedik. Bir yoldaşımız Özveri Taruzu'nu konu alan bir konuşma yaptı. Bu 10 Eylül toplantısı ile daha güzel Özveri Tarruzlarına hazır olduğumuzu belirttik.

Ayrıca, alanlarda siper yoldaşlığı yaptığımız MLKP ve DHKP-C Londra örgüt ve taraftarları yoldaşlar da toplantımıza katıldılar.

Toplantımıza gelerek mesajlarını

sunan ya da mesajlarını göndererek katılan tüm dostlara, kardeş partilere, örgütlere yaptıkları bu katkıdan dolayı teşekkür ederiz. Gelecek günler, emekten yana güçlerin sarsılmaz birliği ile yükselcektir.

Enternasyonal söyleyerek bitirdiğimiz 10 Eylül'ün sonunda her yoldaş, çok daha iyilerini yapacağız, gün bizim günümüz diyordu adeta. Bu yılki 10 Eylül kutlamasıyla yeni dönemlere daha güvenli, daha hırslı, inançlı, korkusuz gireceğimizin de andını içmiş olduk.

Yaşasın TKP ile kucaklaşmış kavgamız!

Birleşelim-Savaşalım-kazanalım

DHKC İngiltere Temsilcisi Yoldaşın konuşması:

Değerli Dostlar,

TKP'nin 76. kuruluş yıldönümünü kutlamak amacıyla toplantı düzenleyen TKP'nin İngiltere örgütünü ve burada bulunan tüm dostları selamlıyorum.

Devrimci mücadele, dünyada ve Türkiye'de gelişen bir çizgi izliyor. Ve bu mücadeleye endeksli yurtdışındaki tüm demokrasi ve devrim güçlerinin birlikte hareket etme zorunluluğu ile karşı karşıya getirmiştir.

Ülke genelinde olduğu gibi, çeşitli alanlarda da birlik zorunludur. Sadece örgütlü güçlerin birliği yeterli değildir. Hayatın her alanında örgütsüz kitle-

leri içine alacak genişliğe ve işleyişe sahip karakterli birlikler oluşturmak zorundayız. O zaman soyut tartışmalardan ve sözlerden çıkıp, pratik adımlar atmamız gerekiyor. Çünkü, pratik adımların kendisi yol gösterecektir. Zeminse sorun; zemin de var; Cezaevleri cephesi, tutsak aileleri cephesi. Ve daha da zemin istiyorsak, ezilen sömürülen tüm halkların cephesi.

Bu sürecin dışında kalmak, hayatın dışında kalmaktır.

“Birleşelim-savaşalım-kazanalım” şiarıyla tüm dostlarımızı selamlıyorum.

DHKC

Devrimci Halk Güçleri

savaşma cüretkarlığının adıdır. TKP'nin kuruluşundan korkan burjuvazi, Mustafa Suphi, Ethem Nejat ve 15 yoldaşını alçakça katletti. Büyük bir darbe ve yara aldı. TKP, Marksizm-Leninizm ideolojisini kendine rehber edinmiş ve şanlı 17 Ekim devriminden de güçlü bir şekilde etkilenmişti. TKP'nin o günkü koşullarda kendisini ilan etmesi Türkiye ve Kürdistan işçi, emekçi ve gençliğinin mücadelesinde ışık tutmuş ve yol göstermiştir.

1920'lerde ise TKP bütün komünistleri tek parti çatısı altında toplamış, ülkemiz mozağinde siyasal bir devrim gerçekleştirmiştir. Bugün MLKP'nin kuruluşu da 10 Eylül'dür. Çünkü MLKP imkansız var etmiş yapılamaz denileni yeniden bir kalıba koyup şekillendirmiştir.

Değerli Dostlar,

Bütün devrimcilerin, komünistlerin görevi, her alanda savaşmak, mücadeleyi geliştirmek, siper yoldaşlığını pekiştirmek, emperyalizme, kapitalizme, faşizme karşı omuz omuza verip barikatlarda, direnişlerde, grevlerde vb. alanlarda mücadeleyi yükseltmekle yükümlüdürler.

Geçmişin mirasına sahip çıkmak, yalnızca devrimci ve komünistlerin görevidir. Tam da burada TKP'nin 76. kuruluş yıldönümünü kutlarken, mirası mücadelemize ışık tutarak yol gösterecektir.

**Yaşasın Marksizm-Leninizm!
Yaşasın devrimci dayanışma!**

**MLKP
İngiltere Taraftarları**

Yaşasın Devrimci Dayanışma

MLKP (İngiltere) taraftarının sunduğu mesaj:

Değerli dostlar,

TKP'nin 76. kuruluş yıldönümü nedeniyle düzenlediğiniz toplantıyı, İngiltere MLKP taraftarları olarak

devrimci duygularımızla selamlıyoruz.

Ülkemiz coğrafyasında Mustafa Suphi, Ethem Nejat ve yoldaşları ilk komünist öncü müfrezesi ve savaş kurmayı TKP'yi 10 Eylül 1920'lerde kuruluşunu ilan ettiler. TKP'nin kuruluşu büyük bir komünist iradenin ve

TKP Türkiye Örgüt Bürosu'nun Mesajı:

Dönem ağır, zorlu bir dönem, devrim ve karşı devrim birbiriyle yarışmasına ilerliyor. Tarih bize böyle

önemli dönemlerde komünist partilerinin nasıl davranması gerektiğini yüzlerce örnekle öğretti. Lenin'in partisi böyle devrimin yaklaştığı dönemlerde partinin doğru siyasal taktiklerini, bundan da önemlisi söylediğini yapan

bir parti olunması gerektiğini bize en iyi öğreten partidir.

Lenin 1905 yılında 'Bolşevikler yenilecek olan bu devrimde dolu dizgin, koşarcasına olmalıdır' diyordu. 1917 devrimi bu doğru yaklaşımın, niyetliliğin, söylediği sözün arkasında duran komünist partilerinin en çarpıcı örneğidir. Gösterişe, niyetsizliğe, insan-

KOMÜNİST PARTİLERİNDEN TKP'YE SELAM

Komünist parti temsilcilerinin konuşmaları

ların umutlarıyla oynamaya, söylediğinin eri olmamaya aman yok. Onun örneği de var tarihte. Alman Komünist Partisinin durumu var. Bazel Kongresi var. Göstermelik devrimci kararların, nasıl sosyal şövenizme ve sosyal emperyalizme dönüştüğünün örnekleri var. Biz birinci yolu seçeceğiz yoldaşlar. Yaklaşan devrime coşkuyla atılacağız. Yığınlarla bağ burada. Yığınlar kavgada, yığınlarla bağ kavgada büyüyor. Kavgada yoksan bitti gitti.

Partimizin 76. kuruluş yıldönümünü kutladığımız bugün Marksizm-Leninizm niyetli-bağlı, dönemi doğru değerlendiren, söylediğini yapan, kavgaya korkusuzca atılan, kavgada gelişen ve geliştiren, atılımcı, gerektiğinde bedel ödeyen parti olmak zorundayız. Partimizin büyüdüğü yerler dövuştüğü yerlerdir.

Devrim için savaşılan örgütlerle yoldaşça ilişkilerimiz kavgaya içinde daha hızlı, daha güvene dayalı bir şekilde gelişiyor. Bu gelişmeler yaklaşan devrim ve karşı-devrim açmazında çok önemli gelişmelerdir. Devrimci cephenin oluşmasının mayasıdır. Kürt ulusunun kurtuluşu, haklı ve meşru kavgasının başarısı, Türkiye sömürgeci burjuvazisine karşı ezen ve ezilen ulus komünistlerinin ve devrimcilerinin kararlı kavgaya birliğinden geçiyor. Güven masa başında değil, kavgaya alanında oluşuyor.

Bütün Türkiye örgütlerimiz adına sesleniyoruz:

Yaklaşan devrimi başarıya ulaştırmak için, haydi mücadeleye, haydi kavgaya! Haydi Lenin'in partisi olma-ya!

TKP için, TKP'li için ya devrim ya ölüm, başka yol yok!

TKP-Türkiye Örgütleri adına Örgüt Bürosu

TKP Milislerinin mesajı:

Bizler, barikatlarda döğüşen TKP milisleriyiz. Dönem döğüşme, döğüşerek gelişme dönemidir. Cezaevleri direnişlerinde, komünisler olarak devrim için savaşılan örgütlerle barikatlarda yığıtlığın, yoldaşlığın, kararlılığın en güzel örneklerini TKP'li milisler olarak yaşadık. Söylediğimizin arkasında duracağız. Partimizin kararlarını hayata geçirmek için ölmek gerektiği an ölmezsek hiçbirşey başırlamayacağımızı çok iyi biliyoruz.

Her barikat savaşı TKP Milislerini geliştiriyor. Kavgada öğreniyoruz., kavgayla gelişiyoruz, kavgayla partimizi büyütüyoruz.

Gazi barikatlarında direnen TKP milisleri olarak partimizin 76. kuruluş yıldönümünü kutluyor, yoldaşlarımızı candan selamlıyoruz.

TKP Milisleri

KUTLAMAYA MESAJ GÖNDEREN, TKP'NİN DİĞER ÖRGÜTLERİ

TKP Ege Yöre Komitesi
TKP İstanbul Yöre Komitesi
TKP Fransa Örgütü
Hollanda'dan yoldaşlarımız

Sudan Komünist Partisi adına Raşit El Sheikh yoldaşın konuşması:

Sudan Komünist Partisi adına toplantıya katılan tüm yoldaşlara selam ve sevgilerimi sunarım.

TKP soylu bir geçmişe sahiptir. TKP'nin liderleri, örneğin Nazım Hikmet, İsmail Bilen, Salih Hacıoğlu bizim halkımız tarafından tanınıyor ve seviliyor. Hala doğan çocuklara Nazım ad- verenler az değil.

Bu tarihsel dönemde, özellikle Sovyetler Birliği ve Doğu Bloku'nun dağılmasının ardından dünya komünist hareketi önemli bir darbe aldı. Ancak komünizmin ve sosyalizmin gerçek ışığı sönmedi. Komünist ideoloji ve inanç bu ışığın ilelebet yolumuzu aydınlatmasını sağlayacak.

Yaşasın Marksizm-Leninizm!

Yaşasın Sosyalizm!

Güney Afrika Komünist Partisi adına Tony Vassen yoldaşın konuşması:

Partimizin Genel Sekreterinden gelen mesajı sizlere okumadan önce birkaç şey söylemek istiyorum. Partimiz (GAKP) ülkemizde ırkçılığa karşı mücadelelerde önemli bir rol oynadı. Sadece cephede, fiili kavgada öncülük etmekle kalmadı, stratejik konularda hareketi yönlendirmede de önderlik etti.

Bugün Güney Afrika demokratik bir ülke, seçimle gelen bir hükümet iktidarda. Bu duruma gelmemiz zorlu bir kavganın sonucu oldu. Türkiye Komünist Partisi'ne bu kavgaya yılları boyunca bize gösterdiği dayanışma için çok teşekkür ederiz.

Şimdi Güney Afrika Komünist Partisi'nin Mesajını okuyacağım:

"Değerli Yoldaşlar,

"76 yıldönümünüzde Güney Afrika Komünist Partisi'nin devrimci selamlarımızı sunuyoruz. Biz de iki ay önce 75. yıldönümümüzü kutladık. Üç çeyrek asırlık kesintisiz mücadelemizde her iki partinin de gurur duyacağı çok şey var.

"Demokrasiyi yerleştirmek, ücretli kölelik düzenini yıkmak ve kalıcı barışı kurmak için yığın mücadelesinde sınımlı, komünist teori ve ideallere bağlı örgütler gerekir. Sadece geçmişimizle gurur duymuyoruz, sürekli kendimizi yenilemeyi, pratiğimizi, strateji ve taktiklerimizi günün koşullarına uyarlamayı da hedefliyoruz.

"Gelecek sosyalizmdir!

"Entemasyonel duygularla,

Charles Ngakula, Güney Afrika Komünist Partisi Genel Sekreteri

Şili Komünist Partisi adına Ülusallararası Sekreteri Ernesto Leal Yoldaşın konuşması:

(...)

Şimdi Şili Komünist Partisi'ninesajını okuyacağım:

"Şili'deki terörist diktatörlüğün 'sonu', rejim karşıtı bir bölüm politik kuvvetlerin destekleriyle, diktatörlüğü destekleyenler arasında yapılan bir anlaşma sağlandı. Bu sırada, daha radikal bir yön sağlanmasından çekinen ve demokratik güçlerin sağlayacağı herhangi bir anlaşmadan Şili Komünist Partisi'ni dışlamaya çalıştılar, bunda Kuzaey Amerika hükümetinin büyük desteği oldu.

"Pinochet'in başkanlıktan ayrılışından 6 yılsonra politik rejim demokrasiye hayata geçirememiştir.

"Eski diktatör, 1980'ler faşist yönetimi altında kurulan ordunun hala başkomutanıdır. Seçim sistemi, sağın herhangi bir seçim bölgesinde oyların %30 ile parlamentoda sandalyelerin %50'sini alması üzerine kurulmuştur. Yüksek mahkeme, Pinochet tarafından görevlendirilen üyelerle dolmuştur ve askeri adalet sisteminin hala orantısız etkisi vardır.

"Bugün hükümet bu durumu kabul- lenmekte, eski kuvvetler, ulusal ve yabancı tekellerle beraber devam etmektedir.

"Hristiyan demokrasi parti tarafından idare edilen "Demokrasi için Partiler" koalisyonu, neo-liberal projeleri diktatörlükten miras alma durumdadır. Şili özelde Latin Amerika'da genelde tüm dünyada ekonomik gelişmenin modeli olarak gösteriliyor. Ancak bugünkü durumun gösterdiği kapitalist gelişmenin transnasyonal sermaye yoluyla Şili'nin doğal kaynaklarını yoket- tiğidir. Salvador Allende hükümeti tarafından tam olarak yetiştirilen devlet sektörü de bu arada özel teşebbüse satılmaktadır. Bu transfer en azından 10 milyon ABD doları gibi büyük bir hırsızlığa meydan vermiştir. Sendika üyeleri sadece %12 civarındadır.

"Diktatörlük boyunca öldürülen ve kaybolanlar hakkında gerçeklerin ve adaletin bulunması için çabaları sürüyor. Bir kaç büyük mahkemenin dışında bunların gerçek suçluları cezalandırılmadı.

"Komünist Partisi'nin durumu:

"Diğerleri gibi bizim partimiz de özellikle 1990'ların başında çok zorlu bir döneme geçti. Doğu Avrupa'daki durum diktatörlüğün bu şekilde bitişiyile birleşti ve bir çok militan demokrasi mücadelesinin yara aldığını düşünmeye başladı. Parti aynı zamanda legalleşme- nin getirdiği sorunlarla da başetmek zorunda kaldı.

"Ancak bu durum şimdi değişmeye başlamıştır. ve parti yığınlarla bağını

tekrar kurmaya başlamıştır. Partimizin birlik hareketinde çok önemli bir yeri vardır. Parti aynı zamanda öğrenci hareketi içinde de başı çekmektedir.

"Bu yeni durum karşısında partiden ayrılmış bir çok eski yoldaş geri geliyor ve görevlerine dönüyor. Komünist Partisi demokratik sektörlerin birlik bayrağını kaldırmıştır. Eskinin deneyimlerini otomatik olarak yaratamaya- cağımız ve değişik örgütlerin otonomisini kabul etmemiz gerektiğini biliyoruz. Kontrol edilemez vahşi kapitalizmin sunduğu başka bir yol olduğunu göstermek için solda yeni bir bütünleşmeyi sağlamaya çalışıyoruz.

"Kahrolsun emperyalizm!

"Yaşasın komünizm!

Bangladeş Komünist Partisi adına Golam Mustafa yoldaşın mesajı (konuşma metnini Dr. B.Choudhuri yoldaş okudu.)

Bangladeş Komünist Partisi adına TKP'nin 76. yıldönümünde sizlerle beraber olmaktan guru duyuyorum. BKP MK'sı sizlere yoldaşça selamlarını ve bağlılıklarını ileterek mücade- lizde başarılar diler.

Sınıf savaşı tarihi bir denemeler döneminden geçiyor. Bu sınavdan dünya komünist hareketinin nasıl kal- kacağı dünya ilerici güçlerinin demok- rasi, özgürlük ve sosyalizm mücadelesine damgalarını nasıl basa- cıklarına bağlı. Barışseverler Türkiye halkını selamlar, emperyalizme karşı sosyalizm mücadelesine bağlılığımızı bildiririz.

Değerli yoldaşlar, komünizmin son zaferi gerekli ve kaçınılmazdır. Bu bir rüya değil, insan neslinin varoluşunun toplumsal, siyasal, ekonomik süreçleri içinde geçen bir gerçektir.

Bugün kapitalist emperyalizm, dün- yadaki egemenliğini sağlamlaştırmak için sistemli olarak anti-komünizm ve şövenizm propagandası yapıyor. Biz bugün, komünist kadrolar olarak her zamandan daha fazla proletarya enter- nasyonalizmini yükseltmeliyiz. Dünya- nın tüm komünist ve ilerici güçleri birleşmeli ve gerici kuvvetlerin global saldırısına karşı mücadele vermelidir.

BKP'si Bangladeş'de sosyalist-kom- ünist bir toplum için 17 maddeli programı ile mücadelesini sürdürüyor. Tüm sosyalist komünist partiler bir Birleşik Sol Cephe kurdular ve 11 ayrı maddeli programlarıyla mücadelelerini sürdürüyorlar. BKP, bu cephenin lider partisidir.

Yaşasın Türkiye'nin barışsever hal- kı!

Kahrolsun emperyalizm ve emperya- list güçler!

Yaşasın proletarya enternasyonaliz- mi!

Golam Mustafa

Hindistan Komünist Partisi adına İ.S. Gubta yoldaşın konuşması:

Yoldaşlar bu anlamlı günde beni toplantınıza davet ettiğiniz için gurur duydum.

75 yaşımdayım. 50 yılım komünist kavgada geçti. 1950'lerde Nazım Hikmet yoldaşla Dünya Barış Hareketi'nde birlikte çalışma onurunu yaşadım.

Yakın geçmişte Hindistan Komünist Partisi'nin bir sıra neferi, bir komünist işçi olarak partimizin liderleriyle birlikte genel sekreteriniz Yürükoğlu yoldaşa ülkemizde ev sahipliği yapmaktan gurur duydum.

Hindistan'da son seçimlerden güçlenerek çıkan dinci gerici iktidara gelmesini önlemek için ilerici ve laik güçler partimizin de içinde yer aldığı bir koalisyon oluşturdu. HKP Genel Sekreteri şimdi Hindistan'ın içişleri bakanı.

1941'e kadar bizim partimiz de illegaldi. Bu dönemi yaşamış bir komünist olarak TKP'nin nasıl koşullarda savaştığını iyi biliyorum. Dünya emperyalist zincirini parçalamak, Hindistan'a bağımsızlığını kazandırmak için Hindistanlı komünistler çok savaştı. Çok da şehit verdi.

Sovyetler Birliği ve sosyalist sistemin dağılmasından sonra komünizm çöktü dediler. Yanlış. Geçici olarak geri adım attı. Bugün komünist hareket yeniden canlanıyor. Yeni bir döneme girdik, gerileme döneminden ders almış olarak çıkmalıyız. Demokrasiyi artıran, halkın katılımını sağlayan bir komünist yaklaşım bu gerileme içinden doğacaktır.

TKP'nin mücadelesi, tüm dünyada komünist mücadeleyi başarıya ulaştırıcaktır. Aldığımız darbenin karanlığı içinden yeni bir ışık doğuyor. Marksizm-Leninizmle bağlılığımızla zorlukları aşacağız.

İspanya Halkın Komünist Partisi adına J.Diaz ve A. Gil yoldaşların toplantıya verdikleri mesaj:

İspanya Halkının Komünist Partisi'nden,

Türkiye Komünist Partisi'ni bu yıldönümünde yoldaşça duygularla selamlıyoruz.

Türkiye işçi sınıfının, kapitalist boyunduruğu alaşağı edeceğine, Küba üzerinde uygulanan Amerikan ambargosunun kalkacağına ve yakında tüm dünyada sosyalizmin bayrağının dalgalanacağına inanıyoruz.

Kıbrıs Emekçi Halkın İlerici Partisi (AKEL) adına Arestos Damsanou'nun mesajı:

Değerli yoldaşlar ve dostlar,

AKEL adına TKP'ne sıcak dayanışma duygularımızı iletir, 76. kuruluş yılınızı kutlarız.

Uluslararası komünist hareket için bu zor durumlarda ve yeni dünya düzenini güç dayatarak dünyayı yönetmesi koşullarında bugün kutladığımız türden olaylar, güçlerimiz yeniden birleştirmede ve emperyalizmin, faşiz-

min, ulusçuluğun ve kökten dinciliğin karşısında yeniden kilitlenmeliyiz.

Yoldaşlar,

Elbette, Sovyetler Birliği'nin çöküşü önemli bir darbe vurdu. Daha da önemlisi, bu ABD'ye dünyanın tek 'kurtarıcısı' olma imkanını verdi. Çözümleri ölüm, şiddet, yoksulluk ve yıkılma bile. Amerika'nın faydası uğruna diğer hükümetleri nasıl yoksaydıkları, topraklarına girdikleri, insanlarını verdikleri çok iyi biliniyor. Aynı zamanda sürekli olarak insan haklarını ihlal eden özgürlükleri kısıtlayan faşist hükümetleri nasıl destekledikleri de malum. Türkiye halk, özellikle Türkiyeli ilerici, insan haklarının ihlalinin ne demek olduğunu çok iyi bilirler, çünkü siz de ABD destekli gerici bir hükümete karşı kavganızı sürdürüyorsunuz. Bu toplantı fırsatıyla sizlere iletmek isterim ki AKEL'de her zaman demokrasi ve toplumsal adalet kavganız için en sıcak desteği bulacaksınız.

Kıbrıs halkı için de hikaye çok farklı değil. Bölünmüş bir Kıbrıs NATO'nun çıkarlarına daha iyi hizmet edeceği için Türkiye hükümetinin yayımlı politikalarını ve Yunan hükümetinin faşist politikalarını kullanarak planlarını yerine getirdiler. 22 yılın ardından aradaki sınır hala duruyor ve Kıbrıs halkının özgürce birleşik adada yaşam hakları hala yok. Daha da kötüsü Dherynia sınırındaki trajik olaylardan sonra ulusal şövenizmin sesi daha da yükseldi ve kalıcı ayrılık ve her zamankinden daha da yakın gibi gözüküyor. Ancak Denktaş ve Ankara'dakiler adada, Türk ve Yunanlı Kıbrıs'lılar arasında barışçıl bir beraberliğin imkansızlığı hakkında ne derlerse desinler, imkan verilirse iki toplum uzun yıllar beraber yaşadılar ve yaşayacaklardır. Bu nedenle adadan bütün yabancı kuvvetlerin çekilmesi en önemli unsurdur.

Değerli Yoldaşlar, Türkiye halkının, Kıbrıs halkının, Yunanistan halkının birbiriyle mücadele etmek için hiçbir nedenleri yoktur. Tam tersine, birleşerek ortak düşmana, emperyalist ve yabancı müdahalesine, kapitalizme ve yeni sömürgecilığe karşı ilerlemeliyiz. Görevimiz, tüm ilerici, devrimciler gibi bu birliği başarmaya çalışmak olmalıdır. Gerekli olan ortak eylemle işçi sınıfının çıkarlarına hizmet etmektir.

Yaşasın Uluslararası Dayanışma!

Yaşasın Marksizm-Leninizm!

Yaşasın Komünizm!

TKP'ni 76 Kuruluş yıldönümüne

Gelen Mesajlar

Bu onurlu günde mesajlarını, gerek yollayarak, gerekse toplantıya katılımıyla ileterek sevincimizi paylaşan tüm devrimden yana güçlere teşekkür ederiz.

(Gelen mesajları kısaltarak yayınlıyoruz-Kervan)

ABD Komünist Partisi

Değerli Yoldaşlar,

Partinizin kuruluşunun 76. yıldönümünü en sıcak devrimci duygularla kutlarız.

İşçi sınıfının ekonomik, sosyal, demokratik hakları, aralarında Kürt halkının da bulunduğu tüm ezilen kesimlerin çıkarları için yürüttüğünüz mücadelenin bilincindeyiz.

Dünya barışı için ve ABD gericiğine karşı sömürü ve baskıya karşı Türkiye'de ve dünyanın her yanında uluslararası dayanışmayı yükseltmemiz gerekiyor.

Sosyalist Türkiye'nin öncüsü Türkiye Komünist Partisi'ne yürüttüğü demokrasi mücadelesinde başarılar dileriz.

Yoldaşça selamlar.

Gus Hall,

ABD Komünist Partisi Genel Sekreteri

Alman Komünist Partisi

Partinizin kuruluş yıldönümünde hepimize en içten enternasyonalist selamlarımızı iletiriz. Size bu zorlu kavganızda başarılar dileriz. Türkiye Komünist Partisi'nin çalışmalarını yakından izlemekteyiz. Yoldaşımız Hügo Braun bir süre önce partinizin temsilcileriyle yaptığı görüşmenin sonuçlarını bize ilettiler. Partinizi daha yakından tanımak ve öğrenmek istiyoruz.

Almanya'da artan toplumsal hareketliliğe Marksist bakış açısını taşımak bizim görevimizdir. Politikamıza ve örgütümüze karşı ilgi hızla artıyor. Eylemler içinde hem bilinç hem de örgütsel çalışmalarımız güçleniyor. Amacımız, Alman Komünist Partisi'ni örgütsel açıdan mümkün olduğunca güçlendirmek ve yıkılmaz hale getirmektir.

Uluslararası alanda bizim değişmez komünist tutumumuz, tüm devrimci güçlerin eylem birliği ve dayanışması olmuştur. Yeni bir uluslararası işbirli-

ğinin sağlanması sürecine yardımcı olacak her girişimi destekliyoruz. Tüm dünya devrimci güçlerinin de, bu amaçla ileriye atıldıklarından ve mutlaka zafere ulaşacaklarından eminiz. Komünist selamlarımızla.

Heinz Stehr,

Alman Komünist Partisi Başkanı

Arjantin Komünist Partisi

(...). (Ancak) bu vesileyle Türkiye hükümetinin kanlı siyasetine karşı yürüttüğünüz mücadeleye olan hayranlığımızı belirtir, dayanışma dileklerinizi iletiriz.

Ülkenizde ilerici, demokratik ve sol düşünceye yönelen zulüm ve baskı binlerce siyasi tutsağı zindanlara doldurdu. İnsanlık dışı uygulamalarla en temel insanlık hakları çiğneniyor.

Bunun yanı sıra Kürt halkının uğradığı.. (okunamadı-K) Ülke içinde köyleri bombalayıp yakarak, binlerce insanı öldürüp-yaralayan devlet, ülke dışında da saldırgan bir siyaset izleyerek otuz bin kişilik bir askeri güçle işgal ettiği Kıbrıs'ta varlığını sürdürmektedir.

Değerli yoldaşlar, mücadelenizde başarıya ulaşmanızı gönülden dilerken enternasyonal dayanışmamızı bir kez daha dile getiriyoruz.

Kardeşçe selamlar.

Patricio Echegaray, Arjantin Komünist Partisi Genel Sekreteri

Rine Berttadini, AKP Uluslararası İlişkiler Komitesi Başkanı

Birtanya Komünist Partisi

Değerli Yoldaşlar,

TKP'nin kuruluş yıldönümünde sizleri sıcak dayanışma duygularıyla selamlarız.

Türkiye'de ve işgal edilmiş Kuzey Kıbrıs'taki durum bölgedeki barışı tehdit etmekte ve demokratik haklara, sola darbe vurmaktadır.

Türkiye'deki durumu yakından izliyoruz. Son açlık grevleri, Türkiye devrimci hareketinin sonsuz kararlılığını ve cesaretini bir kez daha göstermiştir. Bu uğurda canını veren mücadele eden devrimcileri saygıyla selamlıyoruz.

Kürt halkı üzerindeki saldırıları bütün dünya dehşetle izliyor. Kürt halkının soykırım ve baskıdan kurtulması Ortadoğu'nun kilit sorunlarından biridir.

İslami görüntü altında saldırılarını yükselten gerici siyasi hareketi lanetliyoruz. İnanç özgürlüğüne saygılıyız ancak dinsel inanç kişilerin sorunudur.

Yoldaşlar,

İlişkilerimizi daha da geliştirmek ve TKP'yle ve diğer kardeş partilerle yeni kavgalara birlikte atılmak dileğiyle diyoruz ki,

Yaşasın Proletarya Enternasyonalizmi!

Yaşasın TKP!

Britanya Komünist Partisi Yürütme Komitesi

Küba Komünist Partisi

Değerli Yoldaşlar,

Partinizin kuruluş toplantısına temsilcimizi gönderemediğimiz için özürlerimizizin kabul olmasını rica ederiz.

Partinizin 76. kuruluş yıldönümünü kutlarız ve toplantınızın başarılı geçmesini, kardeşçe duygular içinde dileğimizi toplantınıza tüm katılanlara duyurmanızı isteriz.

Kardeşçe selamlar,

Alberto Roaiguez Arufe, Küba Komünist Partisi, Uluslararası İlişkiler Komitesi Başkanı

Yeni Zelanda Sosyalist Birlik Partisi

Değerli Yoldaşlar,

Partinizin 76. yılı kutlamalarına katılamadığımız için çok üzgünüz. Ancak en sıcak tebriklerimizi ve başarı dilekelerimizi iletiyoruz.

Siyasi arenada 76 yıl varlığını sürdürebilmek iki anlama gelebilir: Can çekişen ancak sadece geçmişin mirası ve vefalı, emektar yoldaşların bağlılığıyla ayakta durabilen bir parti söz konusu olabilir, ya da canlı, bugünün ve geleceğin getirdiği değişimi karşılayarak gelişen ve geçmişin sağlam temeli üzerinde yükselen bir parti. Biz TKP'nin ikinci tanımlamaya uyarlı bir parti olduğunu düşünüyoruz.

Geneliyle solda ve komünist harekette demokrasi fikrinin geliştirilmesinin önemi ortak inancımızdır. Geçtiğimiz yıl Genel Sekreterinizle yaptığımız görüşme bizleri ekonomi ve politikanın ayrılığı hakkındaki bazı uzun dönemli fikirlerimizi yeniden değerlendirmeye teşvik etti.

Yine Genel Sekreterinizle yaptığımız bu görüşmeler nedeniyle, sizlere mesajımız resmi uluslararası ilişkinin ötesinde büyük bir sıcaklık içermektedir. Gelemediğimiz için gerçekten üzgünüz.

Sizlerin geleceği Türkiye'nin geleceğinin ayrılmaz bir parçasıdır. Hepinize başarılar dileriz.

En sıcak selamlarımızla,

Alan Ware, Yeni Zelanda Sosyalist Birlik Partisi Genel Sekreteri
Ken Douglas, Yeni Zelanda Sosyalist Birlik Partisi Genel Başkanı

İrlanda Komünist Partisi

Değerli Yoldaşlar,

Liderliğiniz ve üyelerinizin işçi sınıfının kurtuluşu, demokrasi, barış ve sosyalizm için yürüttüğü kahramanca mücadelenin bilincinde Yürütme Kurulumuz ve tüm parti üyelerimiz adına sizi en sıcak duygularla selamlıyoruz.

Komünist Enternasyonalizm ruhuyla, partinizin yürüttüğü kahramanca mücadeleye desteğimiz tamdır. Demokrasi ve sosyalizm kavgasında başarılı olacağınıza inanıyoruz.

Marksist Leninist ilkeleri rehber

edinmiş partilerimiz arasında sarsılmaz bağlar kurulması dileğiyle, yoldaşça selamlar.

Selam olsun 76 yıllık mücadeleye!

James Stewaart, İrlanda Komünist Partisi Genel Sekreteri

Rusya Komünist Partisi-SBKP

Değerli Yoldaşlar,

Merkez Komitemiz adına partinizin yıldönümünde sizlere dayanışma duygularımızı iletmek istiyoruz.

Karmaşık baskı ve diktatörlük koşullarında savaşı Türkiye'li yoldaşlarımızla selam olsun. Sosyalizm yolunda tüm

Rusya İlericileri Dergisi

TKP'nin 76. kuruluş yıldönümünde yoldaşça selamlarımızı ve en sıcak dayanışma duygularımızı iletiriz.

Partinizin temsilcileriyle birlikte çalışıyor olmaktan gurur duyuyoruz. İçinde bulunduğunuz zorlu koşulların bilincinde olarak Türkiye işçilerinin çıkarı için yürüttüğünüz mücadeleyi ve uluslararası işçi sınıfı dayanışması konusunda aldığınız kararlı tutumu selamlıyoruz. Rusya seçimleri on milyonlarca insanın sosyalist tercihlerini sürdürdüğünü gösterdi. Ancak, şunu unutmayalım, yeni bir sosyal

Partimizin 76. yıldönümü İstanbul'da coşkuyla kutlandı

GELECEK ONUN İÇİN SAVAŞANLARINDIR

Partimizin 76. yılı kutlaması İstanbul'da partili ve parti sempatanları, dostları ile kutlandı.

Kutlamanın yapılacağı salonun duvarları parti belgeleri ile donatıldı. İçeride kızılık ve doğallık hakimdi. Sahte gösterişli, içi kof yoldaşlık yerine sıcak bir yoldaşlık ve inanç hakimdi. Yani partimizde geleneğimizdeki anlayış hakimdi.

İstanbul örgütümüz, dişiyle tırnağıyla bu anlayışı örgütümüzde geliştirmeye çalışıyor, sahtekar oportünist anlayışların üzerine gidiyor, bu anlayışlara aman vermiyor.

Partimizin gecesine katılanların büyük çoğunluğu genç yoldaşlardı. Kadın yoldaşlarımız, yine sınıf kavgasında kadın-erkek farkının olmadığını, aktif kavgada coşkuyla yer aldıklarını gösteriyordu. Herkes birbirlerinin gözlerinin içine bakıyor, coşkuyla sanılmış komünist yumak gibiydi.

Toplantıyı, partimizin geçirdiği süreçleri bilen, kavgada büyük emekleri olan değerli bir yoldaşımız yönetti. Gece burjuvaziye karşı mücadelede ölen yoldaşlarımız için saygı duruşu yapılarak başladı. Daha sonra bir yoldaşımız, parti tarihimiz, içinde bulunduğumuz dönem ve görevlerimiz konulu anlamlı ve tüm yoldaşları uyarıcı bir konuşma yaptı. Konuşmasında, yoldaşça güven temelinde birbirimize sıkıca kenetlenerek kavgaya dalmamızın altını çizdi.

Genç yoldaşımızın okuduğu şiirler hepimizi duygulandırdı ve coşturdu. İşçi yoldaşımızın samimi, öğretici konuşmasından sonra, salondaki yoldaşların da görüş ve düşüncelerini söyleyerek toplantıya katılabilecekleri ilan edildi. Bir çok yoldaş çok güzel, canlı, partiye ve sınıfa inanç ve güven dolu konuşmalar yaptı.

Gazi barikatlarından gelen yaşı genç bayan yoldaşımız, partimizin militan, kararlı mücadelesini övünerek anlattı. Partinin militan, enerjik ve candan çalışmasının ihtiyaçlara seslendiğini, kendisinin de partinin saflarına katılmasına bu yanların neden olduğunu özellikle vurguladı.

Konuşmacıların arkasından marşlar, türküler söylendi, sazlar çalındı. Kısacası İstanbul örgütümüz, partimizin gelen bu yılına enerjisini bileyerek, görevlerinin bilincinde girmiştir.

Türkiye Komünist Partisi özverili, inançlı çalışmanın üstünde yükselecektir! Gelecek onun için savaşanlarındır!

zorlukları yeneceğinize güveniyoruz.

Kardeşçe selamlar,

Aleksei Prigarin, Merkez Komitesi Birinci Sekreteri

SBKP Eski Merkez Komitesi Üyesi Hanov Yoldaş'ın Mesajı:

Kuruluş yıldönümünüze çağrılmaktan onur duydum, sağolun. Her zaman aklımda, yüreğimdesiniz.

76. yıl aynı zamanda babamın Büyük Ekim Devrimi'ne katılışının yıldönümü, benim de doğum günüm.

Maalesef ülkemde ve tüm dünyada emperyalizm ve onun "altın madalyalı" uşaklarının karşı-devrimci saldırılarıyla yüzyüzeyiz. Ancak komünistler ve onları destekleyenler tüm insanlığın çıkarı için yürüttükleri savaşı kazanacaktır.

Hepinizi selamlıyorum

Avenir Hanov, Nika-Soyuz Danışmanı

Rusya Komünist İşçi Partisi

Değerli Yoldaşlar,

Rusya Komünist İşçi Partisi'nin Merkez Komitesi, Türkiye Komünist Partisi'ne 76. kuruluş yıldönümüne en içten kutlama dileklerini iletir.

Türkiye'li komünistlerin uluslararası işçi sınıfının ve tüm dünya çapındaki komünist hareketin zaferi için yürütülen savaşta gösterdiği kahramanlığı kutlar.

Bu savaşta, Rusya komünistleri daima sizinle omuz omuza ve dayanışma içindedir.

Zafer için ileri!

V.A. Tülkin, Rusya Komünist İşçi Partisi Merkez Komitesi Birinci Sekreteri

Rus ve Sovyet Araştırmaları Derneği

Değerli Yoldaşlar,

Davetinize çok teşekkür ederim. Katılmadığım için beni başışlayın.

Çalışmalarınızda başarılar diler, özellikle eski Sovyetler Birliği'ndeki yoldaşlarla ilişki sürdürmenizden duyduğum sevinçli belirtmek isterim.

Saygılarımla,

Jean Turner, SCRRRC Genel Sekreteri

Sri Lanka Komünist Partisi

Sevgili Yoldaşlar,

TKP, 76 yıldan beri sürekli olarak varolduğu dönem boyunca uğradığı ağır baskılara rağmen Türkiye işçi sınıfının çıkarını savundu. İlegalitenin ağır şartlarında çalışmasına rağmen TKP daima diktatörlüğe karşı demokrasi ve işçi sınıfının yaşamsal çıkarları uğruna mücadele etti.

Binlerce Türkiye'li komünist sosyalizme ve proletarya enternasyonalizmine bağlılıklarını canları pahasına sürdürdüler. TKP'nin mücadelesiyle dayanışma içinde olduğumuzu ve partilerimiz arasındaki ilişkiyi daha da geliştirmeyi dilediğimizi belirtmek isteriz.

Yoldaşça selamlar,

Raja Collure, Sri Lanka Komünist Partisi Genel Sekreteri

Suriye Komünist Partisi

Değerli Yoldaşlar,

TKP'nin 76. yıldönümü fırsatıyla sizlere sıcak ve derin yoldaşça tebriklerimizi sunarız.

Nazım Hikmet yoldaşın dizelerinde anlatımını bulan TKP'nin mücadelesi Çağdaş Türkiye tarihinde aydınlık sayfalar açmıştır.

Türkiyeli komünistlerin ve ilericilerin mücadelesine ve sosyalizm ilkelerine yüksek değer biçiyoruz.

Yoldaşça selamlarımızla,

Dr. Amar Bagdash, Suriye Komünist Partisi Polit Büro Üyesi

Venezuela Komünist Partisi

Sevgili Yoldaşlar,

Venezuela'lı komünistler adına Merkez Komitenizi ve tüm TKP üyelerini en sıcak duygularla kutlarız.

Yürüttüğünüz kahramanca mücadeleye her zaman destek olacağız. Sizlere başarılar diler, enternasyonal selamlarımızı iletiriz.

Jeronima Carrera, Venezuela Komünist Partisi Uluslararası İlişkiler Sekreteri

Britanya-Vietnam Dostluk Derneği

Sevgili yoldaşlar ve dostlar,
76. Yılında selam ve tebriklerimi iletirken partinin kuruluşuyla vermeye başladığınız nice şehit yoldaşı da saygıyla anıyorum. Ülkemizde yapılan toplantılarda kendi hakları ve diğer haklar için sosyalizm adına kavgalarını sürdüren yoldaşlarla tanışmaktan mutluyuz.

Yoldaşlar, tarih, birleşen halkın zafere ulaşacağını bize birçok örnekle gösterdi. Küba ve Vietnam örneklerinde gördüğümüz gibi halklar birlikte savaşınca özgürlük, bağımsızlık ve sosyalizme ulaşmak mümkün.

Hepinizi kardeşçe selamlarım,
Len Aldis, Britanya-Vietnam Dostluk Derneği Sekreteri

Bulgaristan Sosyalist Partisi

Bulgaristan Sosyalist Partisi Yüksek Konseyi adına, Türkiye Komünist Partisi'ni 76. yıldönümü vesilesiyle en içten duygularla kutlarım.

TKP'nin muhteşem tarihi ve deneyiminin partinize ülkenizin siyasal yaşamında etkin bir yeri garantileyeceğinden eminiz.

Toplantınızın verimli olacağını umar, partinize yeni başarılar dileriz.

Karassimi Premianov, BSP Yüksek Konseyi Başkan Yardımcısı

Kanada Komünist Partisi

Türkiye Komünist Partisi'nin 76. kuruluş yıldönümü dolayısıyla hepimize en iyi dileklerinizi gönderirken, sizlerle ve ülkenizin işçi sınıfıyla devrimci dayanışma içinde olduğumuzu belirtiriz.

Kanada Komünist Partisi Merkez Komitesi ve üyeleri adına, çok ağır illegalite koşulları altında yürüttüğünüz mücadeleye hayranlığı dile getirmek istiyorum. Sizlere ve Türkiye işçi sınıfına barış, demokrasi ve sosyalizm

mücadelenizde başarılar dileriz.

Darell Rankin, Merkez Yürütme Komitesi

Danimarka Komünist Partisi

Danimarka Komünist Partisi adına partinizin 76. kuruluş yıldönümünü kutlarız.

Dünyanın gözü bir kez daha Ortadoğu ve Türkiye'ye çevrildi. Ülkenizde siyasi ve ekonomik krizin faturasını ödeyen yığınlar daha iyi yaşam koşulları ve iktidar mücadelesini, demokrasi ve ülkenin yeniden yapılanması için verdiğiniz mücadeleyi yakından izliyoruz.

Halkınıza siyasal ve örgütsel öncülüğü sağlayacak kapasitede olduğunuza inancımız tamdır. Tüm gücümüzle mücadelenizi destekliyoruz.

Betry Carlsson, Danimarka Komünist Partisi Başkanı

Danimarka Komünist Partisi Uluslararası Bölümü

Partinizin 76. kuruluş yılında sizleri kardeşçe selamlıyoruz. Partinizin ve halkınızın geleceği için en iyi dileklerinizi lütfen kabul edin.

Partimizin Doğu Avrupa'da yaşanan karşı-devrim sonucu önemli kayıplara uğraması nedeniyle geniş çaplı bir yeniden yapılanma içindeyiz. Yoğun parti çalışmalarımız nedeniyle kutlama toplantısına katılamadığımız için üzgünüz. Ancak ilişkilerimizin gelecekte de sürmesini gönülden isteriz.

Henrik Stamer Hedin, Danimarka Komünist Partisi Uluslararası Sekreter

Finlandiya Komünist Partisi

TKP'nin 76. kuruluş yıldönümünde sizlere sıcak dayanışma selamlarımızı gönderiyoruz.

Ülkenizdeki derin krizin ve bu zor şartlarda demokrasi, işçi hakları, barış ve sosyalizm için yürüttüğünüz müca-

delenin bilincindeyiz.

Gelecekteki çalışmalarınızda başarılar dileriz.

Yrjö Hakanen, Finlandiya Komünist Partisi Başkanı

Macaristan İşçi Partisi

Değerli Yoldaşlar,

Partinizin tarihsel başarılarına yüksek değer biçiyor ve 76. kuruluş yıldönümünüzü kutlarken, gelecekte daha büyük başarılarla ulaşmanızı diliyoruz.

Partimiz büyük bir sempati ile özgürlük, eşitlik ve demokrasi için yürüttüğünüz mücadeleyi izliyor.

Biz, Macaristan İşçi Partisi'nin 30.000 üyesi olarak Macaristan halkı için daha iyi bir hayat, daha çok demokrasi ve özgürlük sağlamak için elimizden geleni yapıyoruz.

Hepimiz aynı tarihsel amaçlar ve idealleri paylaşıyoruz.

Karşılıklı dayanışma ve enternasyonalizm temelinde partilerimiz arasındaki ilişkiyi daha da geliştirmek dileğiyle.

Gyula Thürmer, Macaristan İşçi Partisi Başkanı

Nepal İşçi Köylü Partisi

TKP'nin 76. kuruluş yıldönümü kutlamasına davet ettiğiniz için teşekkür ederiz. Maalesef koşullar katılmamıza imkan vermiyor.

Mücadelenizde başarılar dileğiyle.

Devrimci selamlar,

Prem Suwal, Nepal İşçi Köylü Partisi Genel Sekreteri

Filipinler Komünist Partisi

Partinizin kuruluş yıldönümünde bütün üyelerinizi en sıcak duygularla selamlarız.

Yürüttüğünüz zorlu mücadele ve gösterdiğiniz fedakarlıklar bizler için esin kaynağı olmaktadır. Türkiye'de

partinizin tecrübesini ve diğer subjektif faktörleri değerlendirerek önümüzdeki devrimci görevlerin üstesinden geleceğinize güveniyoruz.

Türkiye'de ve dünyada devrim için objektif koşullar daha da olgunlaşıyor. Dünya kapitalist sisteminin ekonomik ve sosyal krizi derinleşiyor ve proletaryayı, dünya halklarını direnmeye, başkaldırmaya yöneltiyor.

partinize ve ülkeniz halkına devrim kavgasında başarılar dileğiyle.

Filipinler Komünist Partisi Merkez Komitesi

Portekiz Komünist Partisi

Türkiye Komünist Partisi'nin 76. kuruluş yıldönümünde, demokrasi, barış, sosyal ilerleme ve sosyalizm için savaşan komünist ve tüm ilerici demokratik güçleri selamlıyoruz.

Portekiz Komünist Partisi Merkez Komitesi

Nepal Komünist Partisi (Birleşik)

TKP'nin kuruluş yıldönümü toplantısına katılamadığımız için üzgünüz.

Bu vesileyle, NKP(B) olarak, TKP'nin liderliğine, üyelerine ve Türkiye işçi sınıfına devrimci selamlarımızı sunarız. İlegal koşullar altında Marksizm-Leniniz ilkelerini koruyarak çalışma yapan TKP, bizce büyük bir devrimci örnektir. Biz, TKP'nin bu görevi başaracağına inanıyoruz.

Sovyetler Birliği'nin çözülmesinden sonra emperyalizm dünyanın hakimi gibi davranıyor. Partimiz, bu koşullar altında dünya komünistler birliğinin, solcu, demokrat, anti-emperyalist güçlerinin işbirliğinin çok önemli olduğuna inanmaktadır. Partimiz, kapitalizmin sosyalizmin alternatifi olamayacağı görüşündedir.

Önümüzdeki günlerde iki parti arasındaki dostluk ilişkilerinin devam etmesini umarız.

Bishnu B.Manandhar, Nepal Komünist

★ ★ ★

RUHİ SU'YA MEKTUP

Türkü söylemek benim için bir aşk halidir. En güzel aşklarımı Türkü söyleyerek yaşadım. Ne onlar beni aldattı, ne de ben onları. Türkü söyledikçe yeşeriyorum, çiçekleniyorum..." (RUHİ SU)

Sevgili okurlar, bu sözcükleri Ruhi Su'dan okuduktan sonra bize söyleyecek, pek bir şey kalmıyor. Bir insan, bir duygu adamı, bir sanatçı ancak kendisini bu denli sade, bu denli yoğun, bu denli güzel anlatabilir. Bunun içindir ki, bizlere söyleyecek pek bir şey kalmıyor.

Daha önceleri de bu sayfalarda Ruhi Su'yu anlatmaya çalıştık. (çalıştık diyorum çünkü, Ruhi Su'yu anlatmak tam anlamıyla mümkün değil.) Nerede doğduğunu, eğitimini ve kısmen de dünya görüşünü genel hatlarıyla sizlere aktardık. Onun için bu kez Ruhi Su

biyografisini yazmak gereğini duymuyorum. Ve istiyorum ki bu defaki yazım Ruhi Su'ya kısa bir mektup olsun.

Sevgili Ruhi Su; aramızdan ayrılalı tam onbir yıl oldu. Onbir yıl değil de sanki dün gibi taptaze, dipdirisin yüreğimizde. Ölüm, yok olmayı ifade eder. Senin hücrelerin-Türkülerin-yok olmak bir yana, hala capcanlı ve düşmanlarının inadına yaşıyor. Onun içindir ki, ölüm, senin için bir anlam ifade etmiyor. Seni ölümcül hastalığın pençesinde yaşam mücadelesi vermeye iten ve bedeninin aramızdan ayrılmasını "sağlayan" o günkü zihniyet bugün daha da katmerlenerek binlerce insanı ölüme taşımaya devam ediyor. Sanatına, söylediğin türkülerine sansür o gün olduğu gibi bugün de devam ediyor. Bu da boşuna değil. O gün sesinde yükselen halkın türkülerini, bugün de korkutuyor onları. Ve birşey daha var onları

korkutan: Mezar taşın.. Öyle ki, yaşarken sana yapmadıklarını, yapmaya cesaret edemediklerini mezar taşına yapmaya çalışıyorlar. Korkuları, öfkeleri dinmemiş olacak ki mezar taşını kurşunluyorlar.

Hem bunları niye anlatıyorum ki sana, sen onları bizlerden daha iyi tanıyordun. Zaten başka ne beklenir ki onlardan. Söylemek istediğim sadece, o günden bugüne bu topraklarda değişen pek bir şeyin olmadığı...

Açlıktan, sefaletten ölen çocuklar, yargılı-yargısız infazlar, faili belli cinayetler, vurgunlar, talanlar herşey ama herşey bir kat, belki daha da fazlasıyla 2000'lere girdiğimiz şu günlerde aynen devam ediyor. Analar, tutuklu evlatları için cezaevleri önünde, Analar, kayıp çocukları için meydanlarda, Analar, faili bilinen ölümler için mezarlıkta,

Analar...

Evet sevgili Ruhi Su, anaların gözleri hala yaşlı. Tıpkı 77 Mayıs'ında, 12 Eylül'lerde olduğu gibi.

İşte, durum bu sevgili Ruhi Su. İnan, içini karartmak istemezdim.

Gönül isterdi ki sana, çocukların ekmek bulduğu, gençlerin okuyabildiği, çalışanların insanca yaşayabildiği ve anaların gözlerinin güldüğü bir dünya anlatayım. Ama ne yazık ki, ne seni ne de kendimi kandıramam.

Sana iyi-güzel şeylerden bahsedemediğim için beni bu defalık affet. "Karanlık bir gecenin sabahı mutlaka ışıktır." Birgün, SABAHIN SAHİBİ sorduğunda ışık doğacak. İşte o gün beklediğin sözcükler arka arkaya dizilip sana dek uzanacaktır.

Ahmet Koçak

DIYARBAKIR'DA DEVLET VAHŞETİ!

Utku Dönmezer

Diyarbakır E Tipi Cezaevinde 24 Eylül'de büyük bir vahşet yaşandı. Ziyaret dönüşü, itirafçıların PKK'li tutuklulara sataşıp ardından cezaevi yönetimine ihbar etmeleri sonucu, önceden hazırlandığı belli olan caniyane saldırıda 10 PKK tutsağı katledildi. Polis, Özel tim, asker ve gardiyanlar tarafından, demir çubuk, cop, kalas ve silahla gerçekleştirilen saldırıda 10 tutsak kafaları parçalanarak katledildiler, 23 tutsak da yaralandı. Olaydan sonra yaralıların G.Antep Cezaevine sevkedilmeleri tutsaklara yöneltilen insanlık dışı uygulamaların boyutunu gösteriyor.

Katliamdan sonra cezaevlerinde ve dışarıda bu vahşete karşı tepkiler yükseldi. Cezaevlerindeki 11 bin devrimci ve yurtsever tutsak 3 günlük uyarı açlık grevi gerçekleştirdi, çeşitli tepkiler yükseltildi. Çanakkale E Tipi Cezaevindeki özgür tutsaklar, anlaşma metnine aykırı ve keyfi uygulamalar ile Diyarbakır Cezaevi katliamını protesto nedeniyle dört gün süren barikat mücadelesi yükselttiler ve sonunda talepleri kabul edilerek anlaşma sağlandı. Toplumun çeşitli kesimlerinden yükselen protestolar ile Adalet Bakanının kişiliğinde, katliamı gerçekleştiren devlet teşhir edildi.

Bu arada, Diyarbakır Cezaevinde incelemeler yapmak isteyen Cezaevleri İzleme Komitesi, DETUDAP İnceleme heyeti, İHD, TUAD heyetleri cezaevine sokulmadılar. Baskı ve gözdağı ile karşılaştılar. DETUDAP İnceleme Heyetinin elde ettiği bilgilere göre "Tutsakların sürekli itirafçılık" dayatmasıyla karşı karşıya oldukları, itirafçılığın kabul etmeyen tutsaklara baskıların yetmediği yerde, katliamlarla yok edilmeye çalışıldığı; Diyarbakır katliamının tıpkı Ümraniye ve Buca'daki gibi öldürmek amacıyla düzenlendiğini ve tutsak ailelerinin de her hafta işkenceye maruz kaldıkları belirtildi."

Yani, anlaşılacağı gibi, bu ve benzeri saldırılar her defasında tasarımıdır ve insan

öldürmeye yöneliktir.

Bütün bu gelişmeler, katliamlar, keyfi uygulamalar ve dışarıda devletin baskı ve sömürüsünün artması, egemen kesimlerin aczini, ülkeyi artık eskisi gibi yönetemediklerini gösteriyor. Saldırganlık onun zayıflığındandır.

Daha birkaç ay önce hayatlarını ortaya koyarak SAG ve ÖO ile 12 şehit vererek haklı taleplerini zaferle sona erdiren özgür tutsakların daha büyük direniş ve karşı koyuşlarından korkuluyor. Devlet özgür tutsaklarla yaptığı anlaşma metnine uymamakla, zaten belli olan tutarsızlığını ve aczini ortaya koymuş oluyor. Bu uygulamalar, devletin kendi hukukundan bile ne kadar korktuğunu ve onu bile uygulayamadığını gösteriyor.

Egemen kesimler ve onların düzeni halkı iligine kadar sömürürken, bunu mafyayla el ele-iç içe yapıyor. Artık devlet de mafyalaşıyor yani. Bir yandan devletle iç içe mafya, birbirlerini vururken bir başka devlet patentli (Yüksekova çetesi) mafya da katliam pençesindeki Kürt halkından haraç topluyor, uyuşturucu satıyor. Devlet hem PKK'lileri katlediyor, hem de Diyarbakır katliamı sıcaklığını korurken yine dört öğretmeni katlediyor, anaların gözyaşlarını da alçakça kullanıyor. Öldürdüğü öğretmenlerin katliamını da PKK'nın üzerine atıyor.

Bu nasıl bir canilik, bu ne sahtekarlık. Vatandaşını öldürüyor, ailelerin yüreğini sızlattıyor. Bunu da çarpıtarak kullanıyor. Devletin durumu budur. Ülkede devrimci durum, Kürdistan'da iç savaş var. Karşı-devrim saldırıları püskürtülecek. Yaşasın Devrim.

şu iyi bilinmelidir ki, mevcut yönetimin hiçbir baskıcı, keyfi uygulaması, katliamlar özgür tutsakları ve halkımızı teslim alamayacaktır.

BASINA VE KAMUOYUNA

KATLİAM...TERÖR... EMEKÇİ HALKA GÖZDAĞI...

24 Eylül'de Diyarbakır E Tipi Cezaevi'ndeki PKK'li tutuklulara yöneltilen vahşi saldırıda 10 tutuklu katledildi, onlarcası yaralandı. Asker, polis ve gardiyanların önceden planlayıp-hazırlayarak kurşun ve demir çubuklarla gerçekleştirdikleri bu saldırı devletin bir katliamıdır. Gaziantep Cezaevi'ne (keyfi uygulamalarla) yaralı olarak sevk edilen 11 tutuklunun durumu, başta Adalet Bakanı eli kanlı Şevket Kazan'ın çelişkili açıklama ve yaklaşımları, yalan dolu beyanlar, katliamın gerçek yüzünü kamuoyundan gizleme çabaları, yöneltilen gözdağı ve tehditler... devletin aczini ve işçisi emekçisi, tutuklusunu ve hükümlüsüyle, tüm halka karşı bakışını ve yaklaşımını sergilemektedir.

Geçtiğimiz aylarda hak ve özgürlükler, insanca yaşam uğruna, emekçi halkın büyük davasının onuru devrimci tutsakların 12 şehit vererek SAG ve ÖO sonucunda kazandıkları haklı zaferini hazmedemeyen egemen güçler giderek saldırganlaşıyorlar. SAG ve ÖO'nun başarıya ulaşması sonucunda tutuklularla yapılan anlaşma-uzlaşma metnine aykırı tutum ve uygulamaları, yeni saldırı planlarının yürürlüğe sokulması...bütün bunlar Adalet Bakanlığının kişiliğinde devletin tutarsızlığını, hukuk dışlığını, kişiliğini açığa vurmada, saygınlığını(!) sorgulamada açık bir ibret belgesidir. Soon aylardaki gelişmeler kamuoyunun da tepkisiyle bir erçeği öne çıkarmıştır: Cezaevlerinde en fazla saldırı, en fazla ölüm ve yaralama olaylarının meydana geldiği bu Adalet Bakanlığı uygulama döneminin birinci dereceden siyasi sorumlusu eli kanlı Şevket Kazan istifa etmeli ve diğer sorumlularla birlikte yargılanmalıdır.

Bu kanlı ve halk düşmanı siyasi yönetim sürecinin bir göstergesi ve sapması da şudur: Ülke geneline, giderek-artarak yayılan baskıcı-sömürücü, mafyayla içiçe geçici, katliamcı uygulamalarıyla iki yüzlü-takkiye-

ci RP'nin de şeriat arzusuyla dolu kimliğini azgın kapitalist uygulamalarının işçiler, emekçiler önünde birkez daha teşhir olunmasında ve kafası karışık bazı demokrat kesimlerin "düzen dışı" saptamalarını biraz daha sınıfsal zemin üzerine oturtmada ibret verici, ders alıcı bir işlev görmüştür. RP'nin "düzen dışı"lığı, karışık kafalarda artık dışlanmış olsa gerek. "Adil düzen" safsatası, ne de bir başka adı kapitalizm deneyiymiş meğer(!) Hiç değilse bugün "takke düştü-kel göründü" olursa gerek!

Ülkede emekçi halk üzerindeki saldırılar, azan sömürü mekanizması, zorunlu tasarruf kesintilerini haydutça cebe indirme girişimleri, yönetimin giderek Mafyalaşması, devam eden sokak infazları, Cezaevlerine yöneltilen saldırı ve katliamlar zinciri, Kürt sorununun çözümü sürecine-artan katliam ve kırım uygulamalarıyla yaklaşması...; bütün bu gelişmeler, Devlet ve yönetilmeye çalışılan kesimlerin konumlanışlarındaki değişikliklere yol açmakta, ezilen-sömürülen emekçi halk kesimlerinin protestolarındaki artış ve yaygınlığı, yeni bir dönemi işaret etmektedir.Halk bu gidişe "artık yeter" deme noktasındadır. Egemen kesimlerin bu ortamdan beklentisi ve çabası bir Karşı-Devrim (Faşizm)dir. Halk güçlerinin bu duruma bugünden karşı koyuşu ve yanıtı ise, "Devrim"dir. Ya devrim, ya karşı devrim! Ülkede siyasal gündem, "devrim ve karşı-devrim" ikilemiyle kilitlenmiştir.

Diyarbakır zindanlarında yaşamlarını kaybeden tutukluları saygıyla anıyor, katliamı nefretle protesto ediyor, Cezaevlerinde 27-30 Eylül arası sürecek Açlık Grevi uyarı eylemini selamlıyoruz!

Diyarbakır katliamının hesabını soracağız!
Devrimci tutsaklar teslim alınamaz!
Devrim tutsaklar onurumuzdur, onurumuzu çiğnetmeyeceğiz!

27/09/1996

Kervan Dergisi

YURTLARDA NE YAPMALI?

Yurtlar üniversiteli gençliğin emekçi halktan gelen kesimlerinin önemli bir kısmını barındıran yerlerdir. Oysa üniversiteli komünistler yurtlarda gerekli çalışmayı yapmıyor. Yurtları, bırakın temel çalışma alanlarından biri olarak görmek, bir an önce ayrılınması gereken yerlermiş gibi görüyor. Kısa süre kalıp eve çıkılıyor. Bunun sonunda yurtlar kadro yetersizliği sonucu üniversitedeki gelişmenin, sayısallığın gerisinde kalıyor.

Nasıl işliyor bu süreç ? Bilinir ki, ilk yıl, üniversitelinin politikleşmesinde önemli bir dönemdir. Bu dönemde temel atılmazsa ileride çok nadir bir gelişme görülür. İlk yıl belirgin bir eğilimi olmayan sadece demokrat eğilim taşıyan pek çok öğrenci geliyor. Bunlar ilişki kuracak insan arayıp duruyor. Oysa bir önceki sene bir şekilde okul üzerinden ilişki kurulmuş ve belli bir derece yetişmiş kişiler, artık yeni insan kazanma görevi onlara geldiğinde o insanlardan uzakta oluyor. Kitleyi örgütlemek için "kitlenin içinde olacağını" ilkesi bikez

daha çiğnenmiş oluyor. Sonuç ne oluyor ? Gerek baskı ile, gerek yıllarca egemen ideolojinin kişilerin ruhlarında şövenleştirdiği yanları daha da güçlendirerek, gerici güçler insan kazanıyor. Hem bu güçleri okula sürüyor, hem de gelecek sene, yurtlar üzerinden sola insan kazanımına engel olarak kullanıyor. Bu süreç kısır döngü şeklinde ilerliyor. Yurtlardaki yönetimleri taşrada (Sivas, Kayseri vb. iller dahil olmak üzere) hem islamcılar hem de ülkücüler kullanmakta. İstanbul, Ankara, İzmir, Ege, Marmara gibi islami hareketin görece geri olduğu yerlerde ise açık baskıyı ülkücüler, islami ülkücüler (BBP) kullanmakta, şöven yanları güçlendirmeyi ise tüm gerici güçler kullanmakta. Bunun sebebi gayet açık; geri oldukları bölgelerde yalıtılmaya sebep olabilecek davranışlardan uzak durmaktan.

Gerici güçlerin üniversitelerde gelişme dinamiklerinin bazılarını özetledikten sonra, sıra, özellikle kilit nokta-yurtlar üzerinde neler yapabileceğimizde.

Öncelikle yukarıdaki verilerden de anla-

şılacağı üzere, yurtları terk etmemek ilk tavır olmalıdır.

Kitle ilişkilerini tutabilmek için.

a) Tamamen yalıtılmış odalar oluşturmak yerine santraçtaki en az taşla en fazla alan hakimiyeti ilkesine benzer bir şekilde mümkün olan en uygun şekilde yurda dağılmak.

b) Günün, "bizden olmayan düşmanımızdır" ilkesiyle değil, "bize düşman olmayan bizimledir" ilkesiyle işlediğini görüp, faşist olmayan tüm güçlerle dostluğu korumak. Bunu, düşüncelerimizden taviz vermek şeklinde değil, ittifaklardaki Leninist ilkeler doğrultusunda yapmak, yani ideolojik ve örgütsel bağımsızlığımızı koruyup ortak hedeflere kadar birlikte yürüyüp-ondan sonrasını kendi gücümüzle devam ettirmek.

c) İnsanları çekici, içerikli faaliyetler organize etmek (geziler düzenleme, kültürel çalışmalar yapma, komün oluşturup blok kütüphaneler kurma, düzenli yayın alma vb.),

d) Bunların hepsini programlı çalışan örgütsel bir çekirdeğin etrafında geliştirmek.

- Karşı saldırılara karşı;

a) Yalıtma çabalarına karşı yaygın kitle ilişkilerini koruyarak.

b) İdare ve faşistlerin fiziksel saldırı ihtimaline karşı da, devrimci şiddet ilkesine uyularak cevap verilmeli. Yani alttan alma tavrıyla değil de, mümkün olduğunca şiddetten kaçınmak, ama her an için hazır olmak ve gerektiğinde en sert ve en kısa yoldan cevabını vermek şeklinde tavrımız olmalıdır.

Bunların dışında, varolan ilişkilerin her zaman bir üst aşamaya taşınmadığında çürüyeceğinin bilincinde olmak, yani ilişkileri devamlı bir eğitim ve gittikçe gelişen bir pratik sürecine tabi tutmak. Kısacası nasıl "fabrikalar, gecekondular kalelerimiz olacak" diyorsak, üniversiteler ve yurtlar da kalelerimiz olmalıdır.

Hakan Erol-İZMİR

DEMOKRATİK MUHALEFET MECLİSİ ÖNERİSİ VE TKP

RIZA YÜRÜKOĞLU

DEMOKRATİK MUHALEFET MECLİSİ ÖNERİSİNİN TEMEL YAKLAŞIMLARI

1. Birinci olarak altını çizmemiz gereken nokta, DHKP-C'nin ortaya getirdiği *Meclisler* önerisini ele alan tüm yazılarda, "Demokratik Halk Muhalefeti Cephesi", "Meclis yada Cephe ya da ne ad vererseniz verin" diyen cümlelerin ısrarla yinelenmesidir. Yani öneri, Cephe ile Meclis'i birbirinin karşısına koymamakta, tam tersine bunları bir anlamda aynı oluşumlar olarak ele almaktadır. Öneri çevresinde yürüyen tartışmalar açısından bu önemli bir noktadır.

2. Meclisin iki temel amacı ya da işlevi vardır. (Bunlar biri bitip öteki başlayan değil, ikisi birlikte işleyen amaçlardır.)

1. Meclisin birinci amacı ya da işlevi, *solun birlik zemini* olmaktır. Böylece devletle değil, birbiriyle uğraşan sol imajını silmede de yardımcı olmaktır. Halkta tepki var, halkta öfke var, halk mücadele ediyor ama devrimci örgütlere hala tam güvenmiyor.

2. Meclis ikinci olarak "ve daha da önemlisi *halkı birleştirme* ve onun tepkisini düzene karşı yöneltme amacı taşıyor." Tabii ki, halkı birleştirme, en önemli amaçtır. Ama öneri, "solun birleşmesi gibi bir amacımız yoktur, amaç halkın birliğidir" demiyor. İki amacı vardır. Solun birliğine zemin olma, ve daha önemlisi halkı düzene karşı örgütlü şekilde yöneltmek.

3. Halkın Meclis eliyle düzene nasıl bir karşı çıkışı amaçlanıyor? Düzenin sınırları içinde reformist bir karşı çıkış mı, devrimci bir karşı çıkış mı? Şöyle deniyor: "Halkın tepkisini burjuva düzenin kabul sınırlarının dışına taşımayı, onu iktidar için savaşa yöneltmeyi amaçlıyor." Belli ki, devrimci bir karşı çıkış amaçlanmaktadır.

4. Üstteki cümledeki, "kendi iktidarı için" sözcüklerinin altını çizelim ve bir cümle daha okuyalım: "DMM, parlamentarizme yedeklenmeyen, tersine düzenin parlamentosunu reddedip kendi iradesini dayatan, sorunların çözümü için asıl olarak kitlelerin eylemine dayanan bir yaklaşım izlemelidir," "*Düzenin parlamentosunu reddedip kendi iradesini dayatan*", bunun da altını çizelim ve üstteki altı çizili sözcüklerle birlikte değerlendirelim. O zaman ortaya çıkıyor ki, DMM, devrim sürecinde ve devrimde, içinde proletarya hegemonyasının şekilleneceği organdır. Dolayısıyla da, ardından, proletarya diktatörlüğünün alacağı biçim olacaktır. Yani terminolojik deyişle Sovyetler öneriliyor. Proletarya

hegemonyasının içinde şekilleneceği bir organ. Ardından da proletarya diktatörlüğünün alacağı biçim. Sovyet Şura.

5. Meclisin kimleri kapsaması öngörülüyor? Şöyle deniyor: "Meclis hem halk muhalefeti temsil eder, hem de bunun meşru bir organı olur. Öyleyse düzene karşı olan herkesi kucaklamayı hedeflemelidir." Demek ki, reformistler, tasfiyeciler, hatta hiçbir örgüte bağlı olmayan insanlar bile, şu ya da bu şekilde, şu ya da bu kadar, şu ya da bu noktada düzene karşı olan herkes, siyasal, ekonomik, demokratik her güç bunun içinde yer alabilir, almalıdır.

6. Tabii, beşinci fikre bağlı olarak soru geliyor: Böyle geniş bir katılım düşünüldüyorsa, meclisin devrimciliği nasıl sağlanacaktır? Kendileri bu noktada Sovyet örneğini veriyorlar: "Sovyetlerde iç dengelerin değişmesi hem devrime olanak sağlamıştır, hem de ardından kurulan iktidarın niteliğini belirlemiştir." "*İç dengelerin değişmesi*"nin altını çizelim. Bir başka cümle: "Karşı fikirde olasalar bile çoğunluk kararlarına uyma temelinde Meclis", "*Çoğunluk kararlarına uyma*"nın altını çizelim. Bir başka cümle: "Düzene karşı olan herkesi kucaklayacak kadar esnek, mücadeleyi düzen sınırlarına hapsedmeye çalışanlara karşı da kendi önemlerini üretebilen bir yapı", "*Kendi önemlerini üretebilmek*"nin altını çizelim. Bir başka cümle: "DMM, içinde yeralan güçlerin çabalarıyla, düzen içi bir muhalefet değil, devrimci bir iktidarı hedefleyenlerin muhalefeti olacaktır." Bir de şunu ekleyeyim. "*İçinde yeralan güçlerin çabaları ile*." Ne düşünüldüğü ortaya çıkıyor değil mi? Önerilen, örgütlerin biraraya gelip yazdıkları programlarla (o sıkça gördüğümüz gibi) devrimciliği garanti altına alan bir örgütlenme değildir. Kendi demokratik işleyişi içinde sınıf mücadelesinin yürütüleceği, devrimciliği böyle bir mücadele ile sağlayacak bir örgütlenmedir. Devrimci olmayanın, düzeni yıkmak istemeyenin girmesini yasaklayan maddeler olmayacaktır. Hatta bu meclis bugün kurulsaydı reformistler önemli bir ağırlık taşıyabilir diye de düşünebiliriz. Çünkü henüz devrimin ilerlemiş aşamalarında değiliz, dolayısıyla reformistler önemli ölçüde etkindirler. Ama süreç öngörülen yönde ilerlerse, reformistlerin etkinliği, devrimcilerin de mücadelesi ile giderek kırılır. Ve Sovyetlerde olduğu gibi iç dengelerin değişmesi devrimin

önünü açar. İşte, "iç dengelerin değişmesi", "çoğunluk kararlarına uyma", "kendi önerilerini üretebilmek". "İçinde yeralacak güçlerin mücadelesi ile" kavramlarının anlamı da buradadır.

7. Öneri şöyle söylüyor: "DMM, meşru ve açık bir yapı olacaktır." Legal ya da illegalden söz etmiyor. Meşru ve açık. Meşruluğunu ve açıklığını burjuva yasalarından değil, gücüyle ve mücadelesi ile alacaktır. "Meclis, halkın meşru direnme hakkının ifadesidir. Bu nedenle poliste, mahkemede, kamuoyunda kendisini açıkça ortaya koyacaktır. Topluma meşruluğunu kabul ettirmiş bir meclisi oligarşi dağıtmaz." İşte burjuva yasaları açısından legaliteyi değil, hakkın desteğini alarak meşru ve açık olmayı hedef koyuyor. Pravda'nın legalliği gibi bir legallik (Bolşevikler legal değillerdi ama *Pravda*'yı legal yayınlıyorlardı), meşrulaşma, dolayısıyla yasallık sözcüğünü de kullanmıyor.

8. Bu meclis nasıl ortaya çıkacaktır? Nasıl şekillenecektir? "Bu asıl olarak hayatın içinde ortaya çıkacaktır. Buna şimdiden birşey söyleyemeyiz. Geniş kitlelilik, yaygın mücadele içinde ortaya çıkacaktır." Ama nasıl birşey ortaya çıkmasının gerektiğini de şöyle anlatıyorlar: "Siyasi, ekonomik, demokratik nitelikte yüzlerce örgütlenmeyi biraraya getirecek ve yüzlercesini de kendi alt organları olarak oluşturacaktır."

DMM önerisi karışısında bazı savaşçı örgütler, "*meclis mi, cephe mi*" tartışmasını öne getirmekte ve öneriyi, "*meclisler eliyle cepheye gitmek*" istediği için eleştirmektedir. Oysa biz, okuduklarımızın bütününden böyle bir anlayış çıkartmadık. Tersine çok yazıda, meclis ya da cephe ne dersiniz deyin denmektedir. (Ama bir yazıda bu düşüncüyü doğrulayan bir paragraf da vardır: 8 Haziran 1996 *Kurtuluş*. Yalnız bunu yazıların tümü içinde değerlendirmek gerekir. O zaman da söz konusu paragraf, amacının dışına taşmış bir paragraf olarak durtulmalıdır.) Öyleyse tartışma, "meclis mi, cephe mi olmalı" tartışması değildir. Tartışma bu cephe ya da meclis'in içeriğine dönüktür. (Yani halkla, dolayısıyla halkın belli kesimlerini temsil eden reformcularla da birlikte mi olsun, yoksa savaşçı örgütlerle mi olsun?) Ve *işleyiş biçimi*ne dönüktür. (İşleyişleri masa başında biz mi belirleyelim, yoksa içinde demokratik mücadele mi yürüsün?) Söz konusu birliğin adı ne olursa

olsun, tartışma, içeriğine ve işleyiş biçimine ilişkin bir tartışmadır.

DMM önerisi reformcuları, tasfiyecileri, örgütsüz bireyler dahil herkesi biraraya getirmeye çalışmakla eleştiriyor ve bunu da "*önemli olan örgütlerin değil, halkın birliğidir*" diyerek yapıyor deniyor. Bu yoldan gidilirse, meclis bugünkü koşullarda reformcuların devrimci eylemi bastırması sonucu verir, çünkü böyle bir Mecliste reformcular ağırlığı alır deniyor. Dolayısıyla, devrim için savaşmaları birliğe katalım mı, katmayalım mı konusu, iki en önemli tartışma noktasından birisidir.

Yazımın başında DMM önerisinin ana açılımlarını özetleyerek de değindiğimiz gibi, öneri, "önemli olan örgütlerin değil, halkın birliğidir" demiyor. Meclislerin, örgütlerin birliğini sağlama görevi vardır ama en önemlisi halkın birliğini sağlamaktır diyor ki, bu son derece doğrudur. Halkın birliğini sağlamaktan daha önemli ne vardır?

Bu noktada bir de şöyle bir çıkış var: "Devrimciler reformcularla kalıcı bağlaşıklıklara giremezler. Bu ancak geçici ve koşula bağlı olur..." DMM tartışması içinde bu argüman son derece kitabı kalıyor. DMM önerisi reformcularla bağlaşıklık önermiyor, onlarla birlikte Meclis öneriyor, Meclisin içinde de onlara karşı mücadele öneriyor. Arada fark var.

Evet, meclislere katılanlar arasında, Meclisler dışında, yani halk güçleri dışında kalanlara karşı genel bir bağlaşıklıktan söz edilebilir. Ancak, devrim mücadelesinin gelişmesinin bir yansıması olarak, asıl Meclisler içindeki mücadele ve bağlaşıklık önemlidir. Devrimin yolunu açacak bağlaşıklıklar Meclis'in içinde ortaya çıkacaktır. Meclis'in içindeki bazılarına karşı, Meclis'in içindeki başkaları ile yapılacak bağlaşıklıklar.

Halk düşmanları dışında kalan herkesin meclislere katılması önerisinin şöyle bir çözümlemeye dayandığını düşünüyoruz, ya da bir başka deyişle, biz öneriyi şöyle bir çözümlemeyle doğru buluyoruz: Türkiye'de işler gidererek kızışacaktır. Meclis bugün kurulsaydı reformcular ağırlık kazanabilirler ama işler kızıştıkça reformcular Meclisi bırakıp gidebilirler. Belki giderler, ama giderlerse de geldikleri gibi gitmezler. Bugün etkileyebildikleri halk katmanlarına bırakır da giderler.

Meclis kendi alt organlarını oluşturacaktır. İşyerlerinde ve semtlerde.

"DMM sadece üst yönetimleri bir araya getiren bürokratik bir yapı olmalıdır." Sonra, "yığınları harekete geçirebilmek için taban örgütleri olmazsa olmaz". (Bu cümle, yazıların birinde ara başlık aynı zamanda.) "Önce bu taban örgütlerini yaratalım, sonra Meclis" diyen yaklaşım da eleştiriliyor. Bu yanlış, yaşam zaman tanımıyor, ikisini birlikte yürütmek zorundayız diyor... Yani, meclisin kendi alt organları olmasına büyük bir önem veriliyor. Çünkü tipik bir Sovyet öneriliyor.

Rusya'da İşçi Sovyeti vardı, Köylü Sovyeti vardı, Asker Sovyeti vardı. Sonra bunların temsilcileri tepede birleşiyorlardı. Bunlar devrimden önce böyle ortaya çıkmışlardı. Devrimden sonra bürokratik kararlar yapılmış şeyler değildi.

Meclislerin nasıl yaşama geçirileceğini önümüzdeki yaşanan süreç gösterecektir ama mutlaka ve mutlaka kendi halk örgütlerine sahip bir örgütlenme olacaktır. Tepede örgütlerin temsilcilerinin oturduğu, halktan uzak kararların verildiği bir şey olmayacaktır. Halkı örgütleyecektir, dolayısıyla halk kararlara sahip çıkacaktır.

Meclisler önerisi, en önemli yönleriyle, böyledir,

TKP'NİN YAKLAŞIMI

DHKP'nin meclisler önerisi üzerine devrimci yayınlarda çıkan yazılarda şöyle bir izlenim ediniyor insan. DMM önerisine karşı çıkanların çoğunluğu asıl olarak "erime" kaygısıyla böyle yapıyorlar. Oysa şu gerçeği görmek gerekir ki, halkın bugün aktif mücadele eden sayıları yanında, devrimci örgütlerin neredeyse tümü "erimiş" durumdadır. Semtlerde mücadele eden gençlerin, emekçilerin büyük çoğunluğu örgütlere üye değildir. Dolayısıyla bu kaygıda tutarlı bir yan yoktur.

Biz bu öneriyi, tüm devrimci örgütleri ve TKP'yi güçlendirmenin bir aracı olarak ele alıyoruz. Tüm devrimci örgütlerin güçlenmesini sağlayacak bir yol. Yoksa, erimek istemeyeni kimse eritemez.

DMM önerisinin, devrimci hareketi bir bütün olarak güçlendirmek yanında, son derece önemli bir başka yanı daha vardır. Böyle bir Meclis içinde soldaki bugünkü biçimlenmeler hızla değişecektir. Bu da devrim açısından yaşamsal bir önem taşır. Artı, partimizin gerçeği açısından da aşırı önem taşır. TKP'nin çıkarı ile devrimin çıkarı arasında bir fark yoktur.

Sovyetler Birliği örneğine iyi bakalım. Bolşevikler'in konumu hiç bize sonradan öğretildiği gibi değildi. Bolşevikler devrimin marjinal bir grubuydu. Devrim kararını aldıklarında da, devrim gerçekleştiğinde de bu böyleydi. Devrimi Bolşevikler değil, halk gerçekleştirdi. Halk ayaklanmış. Kışlık Sarayı basma kararını Bolşevik Partisi alıyor ama sarayı basanların içinde SR'ler, menşevikler, tüm sol güçler yok mu, partisiz insanlar yok mu? Devrimi Boyşevik Partisi yapacak

olsaydı, hiçbir şey yapılamazdı, çünkü küçük bir örgüttü. Öyle ki, devrimden sonraki ilk seçimlerden menşevikler hala farkla büyük çıktılar. Devrimler örgütlerin büyüklüğü ile yapılmıyor, devrimleri örgütler yapmıyor. Devrimleri halk yapıyor. Bu nedenle, yukarıda değindiğimiz yan son derece önemlidir.

TKP olarak, tüm halk güçlerini çağıran yaklaşımı daha doğru, daha açılımlı heyecan verici buluyoruz. Bunun 4 nedeni var:

1. Devrimci örgütlerin kısır çekişmelerini frenleyici bir gücü yığıyor ortaya. Halkı getiriyor.

2. Mücadeleyi yığinsallaştırma ve halklaştırma açısından daha kapsamlı.

3. Öneriye getirilen itirazların tam tersi bir noktadan, reformistlerin halk içindeki etkinliğini kırmak açısından çok önemli.

4. Devrim mücadelesinin sonul amaçlarıyla tutarlılığı açısından da daha doğru ve açılımlıdır. Önerildiği gibi gerçekleşen bir Meclis, proleterya diktatörlüğü olarak karşımıza gelecektir. Ne halkın katılmadığı bir devrim olur, ne de devrimden sonra halkın katılmadığı devlet yürür. "Halk adına" konuşmanın yetmediğini öğrendik.

Tabii, "düzene karşı olduğunu söyleyen tüm yapıları içermek" dendiğinde bunun getireceği zorluklar ve çelişkiler de olacaktır. Örneğin bugün bazı dinci ve milliyetçi çevreler de, demagogik de olsa, bu düzene karşı çıkıyorlar. Onlar da Meclislere katılacaklar mıdır? DMM önerisinin kapısı onlara da açık gözükmektedir. Bu tutum bugün açısından daha operatif gelebilir.

Bizim yaklaşımımız ise, böyle bir Meclis içine dinci ve milliyetçi grupların alınmamasıdır. (Onlar halk güçleri içinde sayılamaz.) Düşmanının düşmanı dostum da olabilir, düşmanım da olabilir. Dinciler düşmanımın düşmanıdır ama benim de düşmanımdır. Onlarla aynı çatı altında olmadan, onların bazı eylemleri objektif olarak bana yarayabilir. Ama tarihten gelen bir kavgamız var. Bugünü kurtaralım derken yarını tehlikeye atan bir yaklaşım doğru olmaz. Ama biz bunun mücadelesini o Meclis'in içinde veririz.

DMM önerisine karşı getirilen ikinci ve en önemli tartışma ve itiraz konusu ise şudur: Böyle yapılar (yani Meclis RY) dünyanın her yerinde ancak çok güçlü savaşımaların ürünü olarak gündeme gelmişlerdir. Az çok sürekliliğe kavuşmuş devrimci eylemler olmaksızın böyle halklaşmış yapılar yaşatılmaz, işlevsizleşmeleri ve yozlaşmaları önlenemez. Yok eğer işlevsizleştikleri noktada buna göz yumulmayacaksa, bu kez de örgütlü devrimci güçlere doğru daralma zorunluluğu ile yüzyüze gelinecektir.

İtiraz tek cümleyle şudur, Sovyet tipi örgütlenmeler halkın mücadelesinden çıkar, önerilmez. Bu doğruyu en klasik biçimiyle Rus deneyinde buluyoruz. Sovyetler 1905 devrimi öncesinde ortaya çıkıyor. 1905 yılı içinde birden bire pathyor, 3-4 ayda tüm ülkeyi sarıyor. 1906'da devrimin yenilgisinden sonra Bolşevikler, Sovyetlerin sürmesi için ısrar ediyorlar. Sürmüyor, çünkü örgütlere bağlı bir şey değil. Hiçbir örgüt bunu ne yapabilir, ne de yıkabilir. Sovyetler 1916'ya kadar aşağı yukarı 10 yıl bitkisel yaşama giriyor.

Ama kendi yarattığı olağanüstü önemde bir kurum olarak sınıfın belleğinde kalıyor. Ne zaman ki, 1916 yığın hareketleri başlıyor, Sovyetler yeniden canlanıyor. Kim canlandırıyor, kim karar verdi, yok öyle birşey. Halkın içinden geliyor. Paris Komünü neyse, Sovyetler de odur.

Evet, itirazda önemli bir gerçek yatmaktadır: Sovyet Meclis tipi örgütlenmeler tarihte partinin önerisi ile ortaya çıkmamıştır. Hiçbir parti, önererek bu tür örgütlenmeler getirememiştir ortaya. Yüksek yığın hareketi kendi içinden doğurmuştur. Ama şimdi düşünelim. Yığın hareketinin belirle bir yükseliş düzeyinin bu şekilde örgütlenmeler doğurduğunu tarih bize öğretmiş. Bir kaç kez yaşatarak. Paris Komünü ile başlayarak öğrenmişiz ki, mücadele öyle bir düzeye gelince, kimse söylemeden halk kendi mücadele organlarını yaratıyor. Bu organlar proleterya hegemonyasını temsil ediyor. Devrim başarılırsa da bu organlar proleterya diktatörlüğü oluyor. Bunu bize tarih öğretmiş. Artık bunu biliyorsak, tarihin bize defalarca gösterdiği doğrudan kalkarak ve ülkenin yürümekte olduğu yolu da gözönünde tutarak, böyle bir öneri yapılamaz mı? Meşru olmaz mı bu öneri? 'Yok, halk bunu kendisi yapar, sen öneremezsin!' denebilir mi? Denemez. Tam tersine, bu yaşama iradi müdahaledir, hem de öyle "uyduruk iradi müdahale" değil, yaşamın istediği yönde ve de devrimler tarihinden ders çıkarmış bir iradi müdahaledir. Olacağı kolaylaştırmak, olacağın yolunu açmak anlamı taşır.

Tabii ki (asıl tartışılması gereken nokta budur), önerinin tutup tutmaması, onu öneren ya da destekleyen örgütlere hiç bakmaz. (Devrimci örgütler önerinin çevresinde toplanabilirse, bunun Meclis önerisinin gerçekleşmesine önemli bir yardımı olur.) Tamamen mücadelenin eğrisine bakar. Yapılan tahliller doğruysa, Türkiye'de mücadele kızılsacaksa, ve devrimci örgütler bu gidişle tutarlı davranırsa, bu öneri tutar. Önerinin tutması, ne kadar çok sayıda devrimci örgütün kabul ettiğine de bakmaz. Ortama uygun mudur, ona bakar yalnızca. Tahliller doğru değilse, Türkiye devrimci mücadelenin kızılsacağı noktalara yürümeyecekse, o zaman bu öneri tutmaz. Tüm devrimci örgütler kabul etsinler, yine tutmaz. Ama öneriyi eleştirenlerin unuttuğu bir nokta var, *Türkiye tahlillerin dediği yönde yürümezse Meclis önerisi tutmaz ama "savaşçı örgütlerin cephesi" önerisi de tutmaz.* O da, ülkemizde çok gördüğümüz gibi, adı cephe, kendisi oyun olur. Demek ki, her şey geliyor şu noktada düğümleniyor. Ülke yığın mücadelesinin yükseleceği bir dönemden geçiyorsa iki önerinin de tutmasının nesnel koşulları vardır. Ama Meclis önerisi, daha açılımlı, daha kapsamlı, devrimci mücadelenin bugünkü zaafalarını daha iyi çözücüdür. Ülke böyle bir dönemden geçmiyorsa, iki öneri de yalnızca bir temennidir. Meclis o zaman reformistlerin bir oyuncağı olur, amacından uzaklaşır. Cephe de sen ben bizim oğlan, oyun olur. Her türlü devrimci örgütlenmenin başarısı, devrimci yığın hareketine bakar. Meclisin tutmayacağı bir ortamda cephe neden tutsun? Bu sorunun yanıtı yoktur.

TKP, ülkenin, tarihinde görmediği derinlik, yaygınlık ve şiddette bir mücadele döneminde olduğunu düşünüyor. Bunu 9.Kongre'den bu yana defalarca yazdık. Böyle bir ortamda karşı devrimci güçler, öznel açıdan (örgütlülük, kadro, gereç, para vb.) çok daha güçlüdürler bugün. Dolayısıyla onlar saldırıyor, halk meşru müdahadadır. Meclis önerisi, halkın mücadelesinin öznel zaafalarını aşmanın yolunu gösteren bir öneridir.

Abartmadan söylüyorum, DMM önerisi, devrim mücadelemize tarihsel bir katkıdır. **Ama bir çoşulla: Öneride kalırsa tarihsel katkı vb. olmaz. Ülke ortamı öneriden yana çalışıyor deniyorsa, öneriyi halka götürmek, pratiğe sokmak gerekiyor.**

Destekleyen örgüt sayısına bakmadan. İşin canı burada. Şu kadar örgüt kabul etti, yapabiliriz, bu kadar örgüt kabul etmedi yapamayız, bunlarla bir ilgisi olmaması gerekir. Cephe ya da Meclis örgütlenmesinin seçilmiş örgütler eliyle tepeden kurulması (o bildiğimiz yolun) yerine, Sovyet tipinin önerilmesinin bir nedeni de devrimci örgütlerin yaklaşım zaafalarını aşarak mücadeleyi bir üst düzeye çıkarmak idi. O zaman önerinin muhatabı asıl olarak devrimci örgütler değil, halkın kendisidir. Devrimci örgütlerin birliği önemlidir ama asıl olarak halkı getirerek devrimci örgütlerin önünü açmak. Öneri bu. Öyle ise, öneriyle tutarlı davranılırsa, öneri asıl sahibine götürülürse, o zaman tarihsel katkı olacaktır. Ve de o semtte, bu mahalde, şu fabrikada böyle örgütlenmeler çıkmaya başlasın, en çok karşı olan bile içine girecektir. Örgütlere bu öneriyi kabul ettirmenin de yolu halka gitmektir.

Meclis önerisi halka götürülürse, örgütlere angaje olmamış çok geniş kesimler onay verecektir. Öneriyi çok az örgüt kabul etti, hayatiyeti olmayan, işlemeyen bir şey ortaya çıkar denirse, önerinin ruhuna ters davranmış olunur. Öneri asıl olarak halkadır. Öneriyi dikkatli okursanız, tüm zorluklar o Meclisler içinde ve çevresinde biriken halkın dinamizi ile aşılabacaktır. O zaman bunu halka götürmek gerekir.

İstanbul'un bazı semtleri bir yana Türkiye henüz bu öneriye tam hazır değil. Olabilir ama süreçten konuşuyoruz. Süreç o yana ilerliyor. O zaman bunu halka ısrarla götürmek gerekir. Süreç olgunlaştığı ölçüde de tam gerçekleşir.

Avrupa'da ise durum farklıdır: Türkiye'de öneri asıl olarak halkadır ama Avrupa'da öneri yapılacak halk pratik olarak yoktur. Öneri Avrupa'daki devrimci örgütlerden bu işi götürecek sayıda kabul görmez ise, Avrupa'da Meclis kurulamaz. Avrupa'da mücadeleler, örgütler güçler eliyle yapılıyor. Ve onların sempatizan çevreleri ile Avrupa'da örgütler dışında bir devrimci eylem yoktur. Olursa da Türkiye devriminin bir parçası olarak değil, söz konusu ülkenin sınıf mücadelesinin bir parçası olarak olabilir. Gazi direnişini örgütler değil, halk yaptı! Avrupa'da sesleneceğin bu anlamda halk yoktur. Bu nedenle, model asıl olarak Türkiye içindir. Avrupa'da ise devrimci örgütler kabul ederlerse işler ●

DBH NEREYE (NİÇİN) KOŞUYOR?

İSMAİL YILDIRIM

Toplumda Alevi Partisi olarak bilinen Demokratik Barış Hareketi İşçileri Bakanlığına başvurusunu yaparak resmi olarak Parti hüviyetine kavuştu.

Kuruluşu, daha baştan fiili olarak partileşmenin potansiyel gereklerine dayalı bir tarzda gerçekleşen Demokratik Barış Hareketi (DBH), kuruluş dilekçesini bakanlığa verdiğinde 79 il ve 600 ilçede örgütlülüğünü sağlamıştı zaten.

DBH, geçirdiği bu sürecin sonucunda Ankara ve İstanbul'da gerçekleştirdiği iki ayrı Kuruluş Şöleniyle "gövde gösterisi"nde bulundu. Bu Şölenlerin ilki 31 Ağustos'ta Ankara'da 19 Mayıs Stadında gerçekleşti. 60 bin kişinin beklendiği bu şölene katılım 20 bin civarında gerçekleşti. Yol, barınma, ağırılanma vb. giderleri DBH merkezince karşılanan yurt içinden 1000 otobüs ve yurt dışından 15 uçak dolusu insan hafta sonu tatillerini bu vesileyle (ücretsiz) Türkiye'de-Ankara'da geçirmiş oldular.

19 Mayıs stadı şölen için flama ve binlerce balonla donatılmıştı. İçerde ve dışarda dev multivizyon ekranlar, "DBH" patentli bayrak ve şapkalar, kapış kapış dağıtılan 60.000 kumanya paketi, 60.000 karanfili stada atmakla görevli iki uçak ve bir helikopter vb. "hizmetler", oldukça göz doldurdu. Şölenin güvenliği ise, çok sayıda polis gücünün yanısıra- ENF adlı özel güvenlik biriminin 350 koruması tarafından sağlandı.

Şölenle yapılan açıklamada, 29 Ağustos'a kadar DBH'nın kuruluş süreci için (A.Haydar Veziroğlu'nun cebinden çıktığı iddia edilen) harcanan toplam miktarın 2 Trilyon 521 Milyar TL. olduğu belirtildi. DBH'nın 825 milyar TL. malvarlığının olduğunun da vurgulandığı açıklamada, Cemevi, dernek açma vb. konularda mali sıkıntı yaşayan Alevi toplumunun 'gözü paraya doymuş oldu' böylece!

İstanbul'da yapılan kapalı spor salonu toplantısında da A.H. Veziroğlu, bundan böyle 'Onursal Başkanlık' sıfatı taşıyacağını söyleyerek, yerine (başkanlığa) Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Mehmet Eti'nin getirildiğini açıkladı. Öte yandan, DBH'nın üç ay sonra Genel Kurula gideceği belirtildi.

Ne Oluyor, Niçin Oluyor?

Alevi toplumunu büyük zararlara uğratabilecek Alevi Partisi (DBH) daha girişim aşamasındayken, üç yıldan bu yana bu derginin sayfalarında çok işlendi. Alevi toplumunu en çok uyar-ma gereği duyduğumuz konuların başında yeraldı. Çünkü, başta Alevi toplumu olmak üzere tüm emekçi kesimlere büyük zararı olacak bir girişimdi bu: Belirli bir inanç kesimini temsil eden Alevi toplumuna dayalı bir

parti kurulmakla, toplumda bölücülük yaratılmış olacak, buna alet edilmeye çalışılan Aleviler de toplumun diğer kardeş kesimlerinden soyutlanacak, oyuna kurban edileceklerdi. Alevi toplumu, tarihte üstlendiği insanlık davasına aykırı bir konuma sürükleyecek bu oyuna karşı tutum, tüm emekçi kesimler ve Alevi toplumu için oldukça hassas bir noktadadır bugün. Özellikle Alevi toplumu açısından, kendi tarihine ve günümüzün emek güçleri davasına yaklaşımda tutumunu net ve yüksek sesle ifade etme zamanıdır şimdi.

Üç yıldan bu yana "Alevi partisi kurmayacağız" diyerek, toplum oyalanarak, kandırılarak, buna adım adım alıştırmakla bu parti kuruldu. Çoğu Alevi demek yöneticisi bir yandan bu çalışmayı yürütürlerken, bu çalışmalar-daki rollerini inkar ederek, çalışmalarını gizleyerek yaptılar bunu. Alevi partisi çalışması içinde olmadıklarını söyleyerek demek kongrelerinde tekrar yöneti-me seçildiler. Bu noktada toplumu, tepkilerinden uzaklaştırarak, yatıştırarak partinin zeminini oluşturdular.

O dönem "Kervan Dergisi boş bir iddia peşinde, Alevi partisi kurulmamacak, biz böyle bir parti kurmayacağız" vs. diyenler, bugün de , bunun bir "Alevi Partisi olmadığı" yönünde toplumu ikinci kez yanıltmaya-bilincini bulandırmaya çalışıyorlar.

Tüm kamuoyunun ve basının da izleyerek öylece adlandırdığı gibi, bu bir Alevi Partisidir. Göstermelik bir-iki isim dışında bu partinin tabanını Aleviler oluşturuyor, partinin kurucuları ve çalışmasını sürükleyenler çok büyük ağırlığıyla Alevi demeklerinde (çoğunluğu HBV.Demeklerinde..) yönetici ve bu parti, çalışmasını Alevi toplumu üzerinde yoğunlaşarak yürütüyor.

DBH, basında 'parayla kurulan parti' olarak biliniyor. Kamuoyunun kaynağını tartıştığı bu paranın, DBH yetkililerince A.H. Veziroğlu'ndan çıktığı iddia ediliyor! Hatta bunun için noter tasdikli bir rapor bile hazırlanmış. 12 Eylül dönemi sonrasında mafya türü yöntemlerle ihaleler elde ederek palazlanan ve sermayesini arttıran Veziroğlu bugün bir parababasıdır. Ama biliyoruz ki, parababası parasını babasına bile vermez, çünkü bizzatıhi paranın babası kendisidir. Ancak istisnai olarak parababası ve onun devleti, 'kaz gelecek yerden tavuğu esirgememe' sınıfsal güdüsüyle, gerektiğinde yaptığı karlı alış-veriş sonucu, üstündeki "örtüyü" kaldırarak da parayı öder! Ya da bu alış-veriş ödeneği başka bir kaynağa da fatura edilebilir! Çünkü, kapitalizmde düzenin bekası için parababalarından yana "çare tükenmez"! Her şey, düzenin önündeki tıkanıklığı 'aşmak' içindir ne de olsa

Ülkede oluşan toplumsal dinamiklerin dengesini kendinden yana değiştirmede tarihsel ve sınıfsal bir deneyime sahiptir burjuvazi ve onun devleti. Komplocu bir mantık değil, ama toplumdaki çatlaklardan yararlanmada büyük hüner(!) sahibidir, hala. Kurtuluşları için gelecekleri birbirine bağlı olan

ezilen sınıf ve ezilen toplumsal kesimler, erken davranıp el ele tutuşmada gecikirlerse, bazı Hızır Paşaların da yardımlarıyla burjuvazi bundan bazı geçici kazançlar sağlayabilir.

'Yola Birlikte Gidilir'

İşçi sınıfının, Kürt ulusunun ve Alevi toplumunun çıkarları, mücadele hatlarını birleştirmekten geçiyor bugün. Yaşanan yakın süreç bu konuda bir hayli deney biriktirmiş olsa gerek. Bu deneylerden ders çıkarmada burjuvazi, daha pratik davranıyor tabii. Hareket halindeki toplumsal dinamiklerin dengesiyle oynamak, yerlerini yada yönlerini değiştirmede eli çabukluk onun sınıf-güdüsel bir kabiliyetidir: İşçi sınıfı ve emekçileri Kürt halkına, karşı inançsal ve ulusal formlardan hareketle Kürt halkını Alevi toplumuna ve yer yer sınıfa karşı; ve yine ulusal ("asıl Türkler Alevilerdir"!) ve inançsal formları öne sürerek Alevileri Kürtlere ve Kürt davasına karşı bir konuma çekmek burjuvazinin tek ve büyük umududur. Bu sınıf ve toplumsal kesimlerin hepsibugün ezilen konumundadır. İşçi sınıfı-sömürüye ve ezgiye karşıdır. Son yıllarda verdiği mücadele ve yaşadığı katliamlardan dolayı çok sayıda yiğit evladını davasına adayan Kürt halkı-ezgiye karşıdır. Tarihte sınıfsal-inançsal mücadelelerinden ve bugün de uğradığı inançsal-kültürel ezgilerinden dolayı, Alevi toplumu-ezgiye karşıdır. Yani, yalnız kendisinin uğradığı 'ezgi'ye değil, ezgi altındaki her toplumsal kesimin davasına sahip çıkmak ve o uğrunda mücadelesini birleştirmek... Ezilen ulus ve inançsal-kültürel kompleksinin ya da dargörürlülüğünün esiri olmadan bunu yapabilmek... Öte yandan, bugün her türlü baskının-ezginin-sömürünün-katliamın-sokak infazının-gözetiminde kaybetmenin(!) planlayıcı ve uygulayıcısı.. tek ve aynı zalim el değil midir? Güçleri birleştirmekten başka yol yoktur yani! Çünkü "kurtulmak yok tek başına yumruktan ve zincirden". Ve, "artık zafer-hep birlikte-tımakla sökülüp koparılacaktır!"

Ülke devrimci durumu yaşıyor. Emekçi kesimler kendilerine dayatılmaya çalışılan karşı-devrime, hepsinin kurtuluşunun birleştiği 'Devrim' seçeneğiyle yanıt vermeye hazırlanıyorlar.

Alevi toplumu üzerinde tezgahlanmaya çalışılan tuzaklar da böylesi bir dönemde anlam(!) kazanıyor. Son yıllarda canlılık gösteren Alevi toplumu, kendi demokratik sorununa yönelik bir mücadele sürecine başlayalı, bir çok aldatmacanın, Tuzağın ve oyunun muhatabı oldu. Önce Onu, kendi dinamiğinden sıyrıp devlete-dine-milietçiliğe çekmeye çalıştı, devlet ve uzantısı odaklar. Kürt ulusuna karşı kıskırılma-ya çalışıldı.. (Sivas ve Gazi katliamlarıyla arada bir gözdağı verilerek yıldırılmak istendi.) Son olarak da, ülkede sınıf mücadelesinin yükselişiyle

birlikte canlılık gösteren devrimci harekete Alevi gençliğinden olan yoğun akışın önü kesilmek isteniyor. Tarihsel ve toplumsal kökenlerinden dolayı bugün de zaten Sol'dan, emek güçlerinden yana olan Alevi toplumu, inançsal-kültürel olarak da, geleceği buna bağlı olan mücadele hattından koparılmaya çalışılıyor.

Son yıllarda burjuva siyaset sahnesinde, Alevilerin büyük oy potansiyelini oluşturduğu sosyal demokrat partiler prestij kaybedince, kendilerine 'Yar' olacak parti arayışında eli bağlı kalınca yollarına daha azgın kurtlar çıktı. Bu çaresiz(!) ortamda bilinçleri bulandırılmaya çalışıldı Alevilerin. Bu "uygun" ortamda, gerçek yerleri olan Sol ve devrimci yapılara yönelmelerinin de önünü alabilmek için, DBH gibi bir "olanak" yaratıldı. Çünkü bu parti, üstelik "Alevi" kimlikli ve bir "güven unsuru" olan paralı bir partiydi. Ezilen kesimin duygularını bazen cezbedebilecek bir faktördür bu. (DBH öyle bir paralı unsur ki, son yedi yıllık Alevi hareketliliği sürecinde birbirlerinden farklı görüşler taşıyan, birbirlerine zıt örgütlerden salvo atışları yapan, dedikodusunu eksik etmeyen, yer yer sertleşen çoğu yazar-yönetici-sanatçı ,bugün, şöretin-paranın-tuzağın etrafında "kenetlenebilmişlerdir"! Nerede Alevilik? Nerede 'yüce' Alevi değerleri? Nerede 'soldan olmak'? Nerede Alevi öğretisine dayalı terbiye? Nerede 'ikrar verip-ikrarını gütmek'? Nerede?.. Biz bu değerlerin Alevilikte var olduğuna inanıyoruz. Ancak, hangi Alevilerde?.. Alevilik bir yerde duruyor, Alevi kökenden geldiğini söyleyip-Alevilik adına ortaya çıkanların çoğu bir başka yoldan yürüyorlar. Tabii bu da mümkün, kapitalizmde yaşıyoruz. Ama bu gibileri teşhir etmek ve toplumla birlikte hesap sormak da bizim görevimiz. Ayrıca, devletten finansmanlı olduğunu aklıselim herkesin bildiği Veziroğlu'nun DBH'sına, Alevi dernekleri içinden destek sağlayarak güç veren yönetici-yazar bazı Hızır Paşaların Alevi emekçisi ve devrimci hareket unutmayacaktır!

Ve, etrafında ufak bir güç toplayan ve sahip olduğu yüklü sermayesi düzenin odaklarıncı daha da besleneceğe benzeyen DBH'nın geleceği üzerine yorumlar yapılıyor bugün. DBH liberal programatik bir siyasal hüviyet taşıyor. Yelpazede Sosyal Demokrat tandansa yakın. Bir hayli yıpranmışta olsalar, siyaset sahnesinde bu türden burjuva partiler zaten mevcut. Bu alanda bulabileceği fazla bir boşluk yok. Diyelim bir-iki yıl siyaset sahnesinde tutundu.. Ya da., ne olursa olsun.. Onun (DBH) bugün üstlendiği bir tek önemli misyon var, o da bunu yapmaya çalışıyor zaten: Alevi toplumu kendi davasından (Demokratik sorununun çözüm arayışından), ve en önemlisi, Alevi emekçisini-yükselen devrimci dalga karşısında- soldan, devrimden kopartmaya çalışmak(!) Ona yüklenilen misyon budur. Tabii, Alevi emekçisinin ve devrimcilerin bu oyuna karşı görevleri bitmiyor.

33. HACI BEKTAŞ VELİ ANMA TÖRENLERİNDEN...

BİRİNCİ SINIF VATANDAŞLAR(!)

Her yıl olduğu gibi bu yıl da mevcut sistemin politikacıları Hacıbektaş'a gelip nutuklar atıyorlar. "Hoşgörü" ayaklarına yatarak...

2 Temmuz 1993 Sivas katliamından sonra, bu kesimin tepkilerini bir bakıma ölçmek ve öfkelerini durdurmak için, bu devletin büyükbaşları bile katılmaya başladı. "Alevi-Sünni kardeşler. Birbirimizden hiç farkımız yok" diye. Evet bu sözler Cumhurbaşkanı Demirel'e ait. Demirel bu yıl da törenlere katıldı.

Demirel Hacı Bektaş ilçesinde, ellerinde kayıpların fotoğraflarıyla birlikte alana gelen analarımız, bacılarımız, kardeşlerimiz tarafından yuhalandı. Hürriyet Gazetesi "Oldu mu ya, hoşgörüye gölge düşürdü," diye iç sayfasında manşetten verdi (Hürriyet 17.8.1996). Ee ne de olsa yuhalanan Cumhurbaşkanıydı. Olur mu canım (!) Bu ülkede Sivas Katliamı olmadı, 37 insanımız yanarak öldü, T.C devleti ve hükümeti olaylara seyirci olmadı. 1995 12 Mart'nda yine 30'a yakın can öldürülmedi. Gözaltılar, kayıplar, faili meçhul cinayetler olmadı, köyler kentler bombalanmadı. İnsanlar hiç mi hiç öldü (!) Yetmiş gün süren ölüm orucunda 12 tutuklu kardeşimiz öldü (!) Türkiye-güllük gülüstanlık (!) Daha ne istiyorlardı bu bölücüler (!) Amaçları Ulu Hacı Bektaş'ın hoşgörüsünü gölgelemekti (!) Onlara göre gölgelendi. Hacı Bektaş ne demiş,

hiç duymadınız mı? "İncinsen de incitme" diye. Herifleri incittiniz işte (!) Aleviliğiniz de Bektaşiliğiniz de güme gitti (!) Yukarıdaki söz büyük ihtimalle, kayıplar, faili meçhul cinayetler olmadı, köyler kentler bombalanmadı. İnsanlar hiç mi hiç öldü (!) Yetmiş gün süren ölüm orucunda 12 tutuklu kardeşimiz öldü (!) Türkiye-güllük gülüstanlık (!) Daha ne istiyorlardı bu bölücüler (!) Amaçları Ulu Hacı Bektaş'ın hoşgörüsünü gölgelemekti (!) Onlara göre gölgelendi. Hacı Bektaş ne demiş, hiç duymadınız mı? "İncinsen de incitme" diye. Herifleri incittiniz işte (!) Aleviliğiniz de Bektaşiliğiniz de güme gitti (!) Yukarıdaki söz büyük ihtimalle, felsefik sözcüklerden dolayı incinmeyi kastediyor. Yoksa o güzel insanların canlarını almak, bu da yetmiyormuş gibi bu söylemi "katilliliğinizi" saklamak için kullanıyorsanız maalesef yanıyorsunuz. Bu insanlık suçudur. Buna karşı bu söylemin hiçbir ilgisi yoktur. Haksızlığa boyun eğmek yoktur, hesap sorulur! Bunu unutmayın...

Demirel bu yıl pek nutuk atamamış anlaşılan. Sivas katliamından iki yıl geçmeden Gazi olayları ve katliamı çıkiverdi! Demirel "Bir daha Sivas olmayacak" dediye de, "Gazi" dememişti. Tarihin kara sayfalarında yerini almaktan kurtulamadı. Kurtulamazdı da zaten.

Belediye Başkanı Özçivan "Gelme-

sin kallesler meclisimize, bizim Erenlerle sohbetimiz var" diyerek, hesapta Refahlı Kültür Bakanı'na tepkileniyor! Özçivan, siz düzenin hangi çarkında dönüyorsunuz? diye soruyorum. Senin kallesler dediğin sadece bir veya bir kaç kişi mi? Meclisinize giren diğerleri kalles değil mi? Katliamların ortakları değil miydi? (*) Nutuk atıldılar. Atatürkçü solcular (!), sosyal demokratlar... Sanki onlar bu olayları bilmiyorlardı. Nasyonal Sosyalist Ecevit faşistlerle aynı kulvarda koşuyor. Gelmiş nutuk atıyor "Alevileri yıkarsanız laikliği de yıkarsınız (!) diyor. Laiklik var mı ki, 70 yıllık T.C tarihinde? Laikliği (!) bilmem ama Aleviliği yıkmaya çalışanlar yine sizlersiniz. Onların politik bilinçsizliğinden iyi yararlandınız. Bununla da kalmayıp canlarını aldınız, ortak oldunuz, yine de utanmayıp hoşgörü taranesiyle, boş vaatlerle sırtlarını sıvazladınız. Üstüne üstlük bir de sistemin sigortası yaptınız! Ama onlar nesne değiller. Birşeyi hatırlamam gerektiğini görerek sizi uyarayım bari; Onlar telsiz sigortalı (!)

1938 Dersim, 1978 Maraş, 1980 Çorum, 1993 Sivas, 1995 Gazi katliamları, laikliğin sigortalarının yandığıdır. Bunlar tarihin kara sayfalarında, anaların yere dökülmüş gözyaşı damlalarında mevcuttur. Şunu unutmamak gerekiyor. Aleviliğin-Sünniliğin bilmem hangi inanç mensubu olursa olsun, emek temelinde birleşilmediği sürece ne iba-

det etmelerine imkan tanınır, ne can güvenlikleri korunur, ne de birbirleriyle dostça kültür alışverişinde bulunulur. Ha burada maalesef Aleviler daha çok kurban seçilmişlerdir. Seçilmelerinin bir nedeni bence, saf hoşgörü olmalarıydı, çok çabuk aldatılabilirleriydi. İncinseler de incitmezlerdi. Onları as, kes, özür dile; "Birinci sınıf vatandaşsınız" deyin, nasıl olsa hesap sormazlardı! Hatayı da burda ediyorlardı. Ama artık hatalarını saklasalar da tarih gösteriyordu. İşte sevindirici olan yanı da buydu.

Demirel 1994 Ağustosunda "Sizler birinci sınıf vatandaşsınız" diyordu. Gerçekten de birinci sınıf vatandaşlar-mış. Devlet baskısı, devlet terörü bu vatandaşlarımızdan başlıyordu! Yanılmamıştım, çünkü yıllar onaylıyordu.

Siz siz olun "Birinci sınıf vatandaş" teranelerine kanıp da bölücülerin oynuna gelmeyin. Faturası yüksek olduğu gibi, yolda yalnız kalırsınız! Erenler meclisinde sohbet yoktur. Hakikat vardır: Yola birlikte gidilir. Bizim kabemiz EMEK'tir...

(*) Özçivan, anlaşıyor ki sizin meclis-niz yol geçen hanı. Ne gözcünüz var nede gerçek Erenleriniz var, hakikata eren!... Yanılıyor muyum yoksa?..

Mehmet Erenler
Tiyatro Sanatçısı

ALEVİLER ZALİME YEM EDİLEMEZ

Hacıbektaş ilçesine vardığımızda yeni bir gün başlamıştı. Saat 10.00'da Belediye meydanında tören başlamak üzere idi. Binaların çatıları, asker kıyafetli, ülkücü bıyıklı, elleri uzun namlulu-dürbünlü silahlı, ne olduklarını bilmediğim kişilerce doluydu. Cadde boyu çatılarda silahlı kişiler bekliyordu.

Hacı Bektaş Veli'nin sadece ismi söyleniyor. Yapılan ve gösterilen faaliyetler tamamen kandırıcı, aldatıcı, oyalayıcı bir tutum sergiliyor. Hacı Bektaş Veli'nin ismini, Alevileri-Bektaşileri kandırıp çıkar sağlamak için koz olarak kullanıyorlar. Düzenlenen anma şenlikleri, Hacı Bektaş Veli'nin ve Alevi-Bektaşilerin inancıyla, düşünceyle, felsefesiyle bağdaşmamaktadır.

Hacı Bektaş Veli şenliklerine gelen siyasetçiler, oraya gelen insanları kolayca kandırıyorlar. Bu siyasetçilerin Alevi-Bektaşilere hiçbir faydası yokken, anında Alevi-Bektaşili oluyorlar(!).

Bu nasıl bir Hacı Bektaş Veli şenliği ki Hacı Bektaş Veli soyundan gelen bugün halen bu ilçede oturan Çelebiler-Efendiler, Ulusoylar bu törende söz sahibi edilmiyor horlanıyor, hakir görülüyor. Bu olay aynı, peygamberden şefaet bekleyen ama peygamberin torununu şehit edenlerin durumuna benziyor.

Sivas, Çorum, Maraş, Gazi mahalle-si ve Ümraniye'de Alevi katliamları olurken hiçbir şey yokmuş gibi tepki göstermeyen, Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'i büyük bir coşku, heyecan ve törenle karşılayan belediye başkanı Mustafa Özçivan neyin, nasıl ve neden yapıldığını bilmiyor mu acaba? Eğer biliyorsa, kendisi gibi Alevi-Bektaşileri pasif ve zalimlerin uşağı sanmasın. Bu güzelim onurlu insanları belirli yerlere gelmek, mevki makam sahibi olmak için kullanan çıkarıcılara, menfaatçılara da yazıklar olsun.

Tahir Aslandaş

Gelişen olaylar ve oyunlar üzerine, 4 gazete'nin

HACIBEKTAŞ VELİ TÖRENLERİNDE ORTAK BASKIN AÇIKLAMASI

Bu yıl 33.'sü düzenlenen uluslararası Hacı Bektaş Veli şenlikleri devlet terörünün gölgesi altında başladı.

Saat 10.30'da belediye meydanında,

belediye ve terpip komitesinin organize ettiği açılış töreninde, Atılım, Kervan, Kurtuluş ve Partizan Sesi okurları, Cezaevlerindeki ölüm oruçlarında şehit düşen, gözaltında, Sivas katliamı ve Gazi direnişi sırasında katledilen devrimcilerin sesi olmak amacıyla alandaki yerlerini aldılar. Aleviliği devlete yamamak amacı güden anlayışları sloganlarıyla teşhir ve protesto eden kitle,

RP'li Kültür Bakanı İsmail Kahraman mikrofona geldiğinde protestoları yoğunlaştırdılar. Işıklar, yuhlar eşliğinde "Katiller insin, hesap versin", "Sivas'ın hesabı sorulacak", "Susma sustukçu sıra sana gelecek", "Alevilik devlete yem edilemez", "Cezaevlerindeki katliamların hesabı sorulacak", "Katil devlet, yıkacağız elbet" sloganları gür bir biçimde atıldı. Böylelikle Kültür Bakanı konuşmasını yarıda keserek kürsüden inmek zorunda kaldı.

Ardından kürsüye çıkan, yapılan katliamlardan birinci derecede sorumlu olan devletin en üst siyasi temsilcisi Süleyman Demirel de protestolardan aynı biçimde nasibini aldı. Çünkü; yukarıda bahsedilen katliamları gerçekleştiren devletin ta kendisidir. Bu anlamda salt kültür bakanının protesto edilip Süleyman Demirel'in protesto

edilmemesi gerektiğini düşünmek yanlış bir anlayışın ürünüdür. İkisi de devleti temsil ediyor, ikisinin de katliamlarda kanlı parmakları var.

Böylesi bir protestoyu çıkarlarına ters gören Hacıbektaş Belediye Başkanı Mustafa Özçivan slogan atan kitleyi polise hedef olarak gösterdi. Atılan sloganlar karşısında telaşa kapıldı ve polisten önce kitleye saldırarak polis saldırısının kapısını açtı. Belediye başkanı'nın bu tavrından güç alan polis bir çok insanı yaraladı ve gözaltına aldı. Tokat Kurtuluş muhabiri (polislerin-K) kabze darbeleri ile başından ağır biçimde yaralandı.

Devletin saldırıları ne iltir, ne de son olacaktır. Şenlikler sırasında yapılan bu saldırı bunun en açık göstergesidir. Buna karşı yapılması gereken, birleşik-örgütlü-devrimci cepheyi örgütlemektir.

**Gözaltındakiler serbest bırakılsın!
Yaşasın devrimci dayanışma!
Baskılar bizi yıldıramaz!**

17/08/1996

ATILIM Gazetesi, KERVAN Dergisi,
KURTULUŞ Gazetesi, PARTİZAN SESİ
Gazetesi

ÇALDIRAN'IN GERÇEK YÜZÜ:

SAVAŞI YAVUZ SELİM DEĞİL,

İSMAİL KAYGUSUZ

Şah İsmail Hatayi'nin Bir Şiirinde
Çaldıran Savaşı

Alay alay geldiler
Koşan koşan durdular
İkinci gelen bir top
Atıldı ana saldılar

Eskerler örüledi
Çakmaklar kuruladı
Ol kafir Melhuçoğlu
Şah üstüne duruladı

Hey al kana al kana
Kızıl kanlar çalkana
Melhuç oğlu kılıç urdu
Şahım aldı kalhana

Şah anda bindi ata
Yezitler döndü mata
Şah bir kılıç urdu ki
Kelleden indi ata

Melhuç oğlu attan düştü
Şah anda geriye kaçtı
Beş yüz elli tüfekçi
Şah'ın ardına düştü

Ün edüben gittiler
Şah'ın ardından yettiller
Sultan Ali Mirza'mı
Bu kavgada tuttular

Dört yanın uladılar
Ciğerciğim dağladılar
Sultan Ali Mirzam'ın
Ağ ellerin bağladılar

Bindirdiler atına
Götürdüler inkar katına
İnkâr bir sual sordu
Bakınca suratına

Sağ mısın esen misin
Ciğerciğim kesen misin
Koca haydar zül olası
Şah dedikleri sen misin

Elifim var kaddim var
Bir İskender haddim var
Ben Şah'ın kurbanıyım
Şah olmaya ne haddim var

Seni attan indirmiyem
Gül benzin soldurmuyam
Gel Şah'a şek getir sen
Vurup boynun öldürmeyem

İşte geldim yanına
Sığındım sübhanıma
Ben pire şek getürmem
Lanet senin canına

Şun' atından indirin
Gül benzini soldurun
N'oldu benim cellatlarım
Vurun boynun öldürün

Cellatlar aralandı
Ciğerler parelendi
Sultan Ali İmirza'm
Bu kavgada parelendi

Gönül hüma kuşudur
İşitenler naşidir
Baş verip ser kurtarmak
O da Mervan işidir

Çöl olası Çaldıran
Altun kadeh kaldıran
Hatayi'm ağlar gezer
Musahibin aldıran

Hernedense Şah İsmail ile Hatayi'yi birbirinden ayırma görevini üstlenmiş İbrahim Arslanoğlu'nun "Şah İsmail Hatayi ve Anadolu Hatayileri, İstanbul-1992" adlı kitabında yer alan (agy. S.411-412) bu şiir, Şah İsmail'in kendi kaleminden Çaldıran savaşını anlatmaktadır.

Önemli bir belge olarak ortaya çıkan şiirin, Çaldıran savaşına tek yanlı bakan burjuva Türk tarihçileri tarafından görülmemiş, görülümüşse de önemsenmediği anlaşıyor. Biz bu şiirden sözeden birine rastlayamadık. Onlar için doğru olan, Yavuz'un çevresinde seferin günlüğünü (Ruzname) tutan Haydar Çelebi ve hizmetindeki İranlı bir aristokrat olan ulema takımından Hasan Can'dan nakleden oğlu Osmanlı tarihîyazıcısı Hoca Sadeddin vb. nin anlattıklarıdır.

Şah İsmail Hatayi bu 16 dörtlükte, kendi hücum hattı içerisinde göğüs göğüse çarpıştığı Çaldıran savaşından önemli bir kesiti vermektedir. Uğruna canını vermiş, "musahibim" dediği Sultan Ali Mirza'nın yakalanışı ve Yavuz'un huzurunda sorgulanıp, cellatlara nasıl parçatıldığını çok duygulu ve etkileyici biçimde yedi heceli dizelerle destanlaştırmıştır. Eğer sözcü-

ğün içerdiği "yakın sohbet arkadaşı" değilse; belli ki, Alevi inanç bağlamındaki törenlerde, yani cemlerde birlikte ikrar verip "Musahib" olmuşlar; "Dar-didar görüp" birlikte semah dönmüşler. Benzerlikleri bir yana, "aynı dona bürünmüş", bir birliktelik içindeymişler "Sultan Ali İmirzası" ile.

Sultan unvanını taşıyan ve sadece bir Afşar Türkmeni olduğu bilinen Ali Mirza, belli ki Gilan'dan beri onun çok yakınında birisiydi. İ. Hakkı Uzunçarşılı'nın tanımadığı gibi sadece, "Şah'ın maiyetindeki zabıtlardan" biri (Osmanlı Tarihi II, Ankara-1983, s. 268) değildir. Şah İsmail Hatayi, Ali'den, Ehlibeyt ve Oniki İmamlardan başka hiçkimseyi nefeslerine, şiirlerine konu edinmemiştir. Büyük mutasavvıfların elbette ki adlarını zaman zaman yadettiği, ama tamamen içlerinden birini anlattığına biz rastlamadık. Onu çok sevdiği ve yitirdiğine fazla üzüldüğü için bu şiiri yazdığı açıktır.

Şiirde olaylar "Ben" ile birlikte, daha çok "O" şahıs zamiri kullanılarak, üçüncü kişinin, ağzından anlatılmıştır. Çaldıran Savaşının irdelenmesine geçmeden önce şiirde anlatılanların daha iyi anlaşılabilmesi bakımından, onu düzyazı biçiminde vermeyi deneyelim:

"Alay alay gelen Osmanlı askerleri, koşarak sıraya girdiler. İkinci topun atılmasından sonra ona (Şah'a) saldırılar. Askerler taşlarla örülü bir duvar gibi sıralanmış tüfeklerinin çakmaklarını kurarken, o inançsız Melhuçoğlu (Malkoçoğlu Tur Ali Bey, İ. K.) Şah'ın üstüne doğrulayıp, hücumu geçti. Her taraf kızıl kan çalkalanıyordu. Melhuçoğlu'nun kılıç vuruşunu, Şah kalkanla karşıladı. Anında atına binince yezitler (Sünni Osmanlı askerleri İ. K.) şaşkına dönmüştü. Ardından düşmanın kellesine öyle bir vurdu ki, kılıcı vücudunu ikiye bölüp ata ulaştı."

"Melhuçoğlu attan düşünce Şah atını çevirip geriye kaçtı. Bunun üzerine beşyüz elli tüfekçi, bağıra çağıra Şah'ın ardından koştu. Ulaştıklarında onun yerine, Sultan Ali İmirza'sını kavganın ortasında yakaladılar."

"Dört yanını çevirip onu aralarına alınca, ciğerim yandı, çok üzüldüm. Sultan Ali İmirzam'ın ellerini bağlayıp ata bindirdi ve İnkâr'ın (Alevi inancına düşman Osmanlı padişahı Yavuz Selim kastediliyor. İ. K.) katına çıkardılar. Yavuz Selim Sultan Ali Mirza'nın yüzüne bakarak onu sorgulamaya başladı:

"Ciğerimi yerinden söken, beni bu

kadar öfkeliendiren adam, sen hala sağ ve esen misin? Kahrolası koca arslan, sen misin Şah dedikleri? (KocaHaydar, diye Şah'ın babasının adıyla hitap etmiş gibi görünüyorsa da, izleyen konuşmalar; Haydar'ı arslan anlamında kullandığını gösteriyor. İ. K.)

'Elif gibi doğru ve uzun boyum ve İskender'inki gibi bir suratım var. (Şah'a benziyorum doğru ama) ben haddimi bilirim; Şah değilim, Şah'ın kurbanıyım, ona kurban olurum ben.'

'Seni atından indirip, eziyet ederek gül benzini soldurmuyayım. Gel inat etme. Şah'a şek getir; yani o olduğunu farzet, onu inkar et ve şah olduğunu söyle. O zaman boynunu vurdurtmam, seni bağışlarım. (Şek getürmek, 'kuşku duymak ve inkar etmek' anlamları nı içerdiği gibi; 'sanmak, farzetmek, saymak' anlamına da gelmektedir. Burada bizce, Şah'ın yakalanıp teslim olduğunun hemen yayılması arzusu içinde olan Yavuz, 'şek getürmek'in ikinci anlamını tercih etmiştir. İ. K.)

'Yanıdayım. Ama sana değil ben Tanrı'ya sığınırım. Senin canına lanet olsun; ben ne Pir'imi yadsır ve ne de kendimi onun yerine korum. (Görülüyor ki Sultan Ali Mirza'nın, Osmanlı tarihçilerinin yazdıkları gibi, 'Şah benim' diye ısrarda bulunduğu yok. Tam tersine, ondan 'şahlık' iddiasını isteyenler var. İ. K.)

"Bunun üzerine Yavuz öfkeyle: 'Neredesiniz cellatlarım? Şunu atından indirip, önce eziyet ve işkenceyle soldurun yüzünü. Sonra vurun boynunu öldürün' diyerek Sultan Ali Mirza'yı cellatlara teslim etti."

"Cellatlar oradan, Sultan Ali Mirzam'ı alarak ayrıldılar. Onu pare pare ederek, sevdiklerinin de ciğerini dağladı, onları acılara boğdular."

"O, Mervan işi işlemedi; kendi başını kurtarmak için, başındaki Şah'ına ihanet etmedi, hakkında bilgi vermedi. Gönülümüzde bir cennet kuşuydu o uçtu gitti. Bütün bu bilgiler işiten ve duyanlardan neşet etmiş, yayılmıştır."

"Ah! Çaldıran olmaz olsaydın; toprakların çatlayıp kurusun, çöle dönüşesin! Kendisine altın kadehle şarap dolduran musahibi Sultan Ali Mirza'yı, senin üzerinde düşmana kaptıran Hata-yi artık ağlar gezer oldu."

ÇALDIRAN SAVAŞININ SEYRİ
VE YAVUZ SELİM İLE ŞAH
İSMAİL'İN SİYASETLERİ

Baştan söyleyelim:Çaldıran savaşının galibi, dönemin ahlaki değer ölçülerine vurulduğunda yığılık değil, kahpelik olmuştur. Erlik ve yığıtlığın

, ATEŞLİ SİLAHLAR KAZANDI

ölçütü olan kılıç, ok ve mızrak değil, çağın savaşlarında yenilik simgesi olan 500 top ile 12 bin çakmaklı tüfek Çaldıran savaşını Yavuz'a kazandırmıştır.

Elbette ki Şah İsmail, dedesi Akkoyunlu Uzun Hasan bile 130 yıl önce Fatih'e karşı top kullandığı halde, kendisi ateşli silahlara sahip olmamakla çok büyük yanlış yapmıştır. R.M. Savory'nin "ateşli silahların kullanılışını insanlığa ve yiğitliğe-şövalyelğe aykırı buluyordu" (The Cambridge History of Islam, Vol. I, s. 400) varsayımına, "Şah-ı Merdan Ali'nin mazharı, yani Ali donunda ortaya çıktığına inanılan Şah İsmail'in askerine kurşun işlemez" gibi aşırı kızılbaş fanatikliğini de eklemek gerek belki. Bu tarihe kadar ona Ceyhun'dan Buhara'dan; Fırat'a, Bağdad ve Kayseri'ye uzanan bir imparatorluk kazandırmış olan Kızılbaş ordusu, yenilmezliği ve hızlı hareket yeteneğine sahip süvari gücüyle ün salmıştı. Onun içindir ki Yavuz 140 bin kişilik Osmanlı'da o tarihe kadar az görülmüş bir ordu ve çok üstün ateşli silah gücüyle bu savaşa katılmış ve hiçbir şekilde zaferi yiğitliğe ve şansa bırakmamıştır.

Yavuz'un amacı İran'daki devleti ve Şiiliği ortadan kaldırmak değil, Kızılbaş askeri aristokrasisinin oluşturduğu yönetimi ve ordusunu yoketmekti. Kültürüne, dili ve edebiyatına hayranlık duyduğu İranlılara düşmanlığı yoktu. Yavuz'un düşmanlığı, Anadolu Alevi-Bektaşî Türkmenlerinin, yaklaşık elli yıllı boyunca sürdürdükleri ihtilalci Kızılbaşlık siyasetlerinin sonucu kurdukları Kızılbaş Safevi Devleti yönetimine idi. Tarihçilere ve konuya ilişkin bildiklerimize çok aykırı gelecek ama, bize göre Şah İsmail'e bu dönemde Yavuz'un kişisel kını de olmaması gerekir. Çünkü 1507-8 ile 1514 arasında Kızılbaş askeri aristokrasisinin kendi aralarında ve Şah İsmail ile büyük sürtüşmeler vardır; bir bakıma İran milli devletine doğru gidiş ve Kızılbaş Türkmenlerin nüfuzunu çeşitli yollarla kırma siyasetinden Yavuz Selim'in haberdar olmadığı düşünülemez.

Bir başka gerçek daha var: 1509 yılı Şah İsmail ve Anadolu Kızılbaş Türkmen kabileleri temsilcilerinin Yıldızdağı toplantısında, Kızılbaş siyaseti bölünmüş; Hacı Bektaş dergahının başında bulunan ve bu toplantıya katılmasına engel olunan Balım Sultan'ın kardeşi Kalender Çelebi ve talibi Pir Sultan Abdal'ın sözcülüğünü yaptığı Anadolu'ya ve "Padişah'ın tacı ile tahtını ele geçirme"ye yönelik Kızılbaş siyaseti, diğeri ise Şah İsmail'in

Safevi İran İmparatorluğu kurma siyaseti. Bu tarihten itibaren Anadolu'dan 6-7 yıl önceki gibi akın akın Şah İsmail'in Kızılbaş ordusuna gidip katılan olmamıştır. (Alev Yayınları arasında yeni çıkan "Görmediğim Tanrıya Tapmam" adlı kitabımızda bu konular

Kızılbaşlar hakkında Kemal Paşazade ve Müfti Hamza'ya fetvalar yazdırdıktan sonra, "yediden yetmiş defter edilerek" giriştiği 40 bin ile 100 bin arasında Kızılbaşın katledilmesi, Anadolu Kızılbaş siyasetine dönüktür, başkaldıranlara gözdağıdır. Ama yine

ve Şah İsmail'in siyaseti çeşitli kaynaklardan yararlanılarak incelenmiştir.) Kaldı ki, Kızılbaş ordusunu oluşturan Kızılbaş Türkmen kabileleri de, son yarım yüzyıl boyunca Azerbaycan ve İran'a göçüp yerleşmiş akrabalarından başkaları değildi.

Gidenler zaten Şah İsmail'in Anadolu'ya gelip kendi devletlerini kurmaları ve kurtuluşlarını Şah'a bağlamalarındandır. Bu umut büyük çapta yokolmuştur; aynı yılın sonunda Şah İsmail'in Dulkadiroğlu Alaüddin ile savaşına Anadolu Kızılbaşları katılmamıştır. Şah İsmail de bu tarihten sonra Doğu'da fetihlere yönelmiştir.

Birkaç yıl sonraki Şahkulu Sultan ve ve ardından Nur Ali Halife başkaldırıları bağımsız Anadolu Kızılbaşları ayaklanmalarıdır; Şah İsmail ilgilenmemiştir. Yavuz'un yeğeni Şehzade Murad'ı her iki harekette de görmekteyiz. Şah İsmail'le bu hareketlerde ilişki kurmak hemen hemen aynı düzeydedir. Kaldı ki, Şahkulu başkaldırısının bastırılması sırasındaki kırımdan kurtulanların İran'a gittiklerinde, kervan soydukları bahanesiyle hepsinin Şah İsmail tarafından yokedildiği bilinmektedir.

Fazla ayrıntıya girmeden söyleyelim: Yavuz'un tahta çıkar çıkmaz,

de kaynağını Anadolu'dan almış bir Kızılbaş devleti vardı. Onu yoketmekle, Anadolu Kızılbaşlarının -umutlarını tümüyle kesemedikleri- bir yönetimin desteğini yokedecekti. Oysa, birkaç yıl önce Kayseri'ye kadar gelmiş Şah İsmail isteseydi, Sivas, Çorum, Tokat ve Amasya Kızılbaşlarını ayaklandırıp, kendi adına hutbe okutan ve Erzincan'da kendisini bekleyen Nur Ali Halife'nin yardımına gelemez miydi?

Gelmedi. Çünkü Şah İsmail Anadolu Kızılbaşlığı davasına ihanet etmişti. Bu ihanet daha 1507-8'de Ehl-i İhtisas Kızılbaş kurulunu dağıtıp, Şah Vekillliği'ni İranlılara vererek ve dinsel kurumu Sadr'ı, Caferi mezhebi üzerinde işletmeye başlatarak adım atmıştı. Ancak görülüyor ki, çevresindeki Kızılbaş hanlar ve askerinin baskısıyla, Yavuz'un eline düşen Kılıç adlı bir halifesini Kızılbaş kırımını incelemesi için Anadolu'ya gönderiyor. Şah İsmail, Yavuz ile savaş yapmaya gönülsüz duruyordu. Ama bu savaşa, büyük Kızılbaş Kırımı nedeniyle, kendi ordusu tarafından zorlandığı kadar, Yavuz tarafından gelen tahriklerle gurur sorunu yaparak girmiştir.

Yavuz Sultan Selim 1514 yılı Nisan ayının 3. Haftası sonunda İstanbul'dan, Anadolu ve Rumeli beylerbeyleri ve

tımarlı sipahilerinin kuvvetleriyle destekli 140 bin kişilik ordusuyla yola çıktı. Konaklama yerleri olarak özellikle Zaviyeleri tercih ve ziyaret ederek ilerliyordu; Akbıyık Zaviyesi, Karye-i Işık, Bozöyük Zaviyesi üzerinden Seyyidgazi'ye ulaşmıştı.

Seyyidgazi Zaviyesinde konaklama süresini uzatan Yavuz burada Kapıkulu askerlerine sefer için 1000'er akçe bahşiş dağıtmış. Sonra orduda görev bölümü atamalar yapmış: 20 bin kişilik tımarlı sipahi pişdar (öncü) ordusuna vezir Dukakinoğlu Ahmet Paşa'yı atayan Yavuz Selim, Karaca Ahmet Paşa'yı 500 süvari ile keşfe göndermiş ve Mihaloğlu Mehmet Bey'i de akıncıların başına geçirmiştir. Seyyidgazi türbesini ziyaret eden Yavuz Selim'in, zaviye dervişlerine 100 bin akçe dağıttığını görüyoruz. (M.C. Şahabeddin Tekindağ, Yeni Kaynak ve Vesikaların Işığı Altında Yavuz Sultan Selim'in İran Seferi, İ.Ü. Ed. Fak.Tarih Dergisi sayı 22, s.59)

Osmanlı sınırları içinde bulunan bu Alevi-Bektaşî zaviyelerinden geçerek bir yandan onlara gövde gösterisiyle gözdağı vermiş, bir yandan da uslu durdukları takdirde kendilerine yardımcı olacağını göstermek istemiştir. Bu arada Konya'ya uğrayıp Mevlana'nın türbesini de ziyaret ettiği ve 100 bin akçe da oraya bağışta bulunduğu halde, yukarıda adı verilen Zaviyelerin bağlı bulunduğu Hacı Bektaş Dergahına uğramamıştır. (Çaldıran'a giderken veya dönüşte Dergaha uğrayıp Balım Sultan'ı ziyaret ettiği, Bektaşî olup kulaklarını deldirip mengüş taktığı uydurmadır. Ders kitaplarındaki o pos bıyıklı, kulakları küpeli ve yakışıklı Yavuz resminin onun değil Şah İsmail'in olduğu ispat edilmiştir.) Çok büyük olasılıkla Hacı Bektaş Dergahı çevresi Alevi kırımından nasibini almıştır. Ancak başında bulunan Balım Sultan'ın idam edilmemiş olması, gerek geniş Alevi-Bektaşî kitlesi ve gerekse Yeniçerilerin büyük tepki ve isyanına neden olacağı korkusuna bağlanabilir. Olasıdır ki Balım Sultan, 1511 Şah Kulu isyanından beri Dergah'ta gözaltındaydı ve dışarıyla teması yoktu.

Yavuz'un ne zaviyelere yaptığı parasal yardıma ve ne de saldırgan korku ve gözdağına güvenmediğini görüyoruz. Sivas'da 40 bin kişilik bir ihtiyat birliğini, Şah İsmail ile karşı karşıya savaştığı sırada Anadolu'da olası Kızılbaş başkaldırısını bastırmak için bıraktı. Katliamın ardından zaten sinmiş olan Anadolu Kızılbaşları öyle anlaşıyor ki; Şahkulu ve Nur Halife başkaldırılarında yardımlarına gelerek, Anadolu'yu

işgal edip Osmanlı ile savaşmayan Şah İsmail'in, bu kez savaşacağı ve Osmanlı'yı yeneceğine inanıyorlardı. Şah İsmail'in Yavuz'u, ta Azerbaycan içlerine değin çekmesi bunu gösteriyordu. Bu kadar yolu yürüdüktan sonra Osmanlı ordusunun Kızılbaşları yenebilecek gücü kalacağına herhalde kimse inanmıyordu.

Her alanda önlemini almış olan Yavuz, Şah İsmail ile hiç değilse Erzincan dolaylarında karşılaşacağını bekliyor olmalıydı. Mama Hatun Kervansarayı'nı da geçip Çermük'e ulaştığı halde ortalarda görünmeyen Şah İsmail'e yazdığı mektuplarda ona hakaret ediyor; memleketi içerisinde yürüdüğü halde, karşısına çıkamadığı ve kadınlar gibi korkup gizlendiğini; bir sultanın süslü kaftanlar içinde dolaşacağına, zırh giymesi gerektiğini yazıyordu. Kendisinin de miğfer yerine baş örtüsü, zırh yerine de entari giymesini öğütüyordu ve hatta ona bir kadın giysisi bile göndermişti. Bu hakaret edici söz ve davranışların arasında kafirliği, yani Kızılbaşlığı terkedip müslüman olması ve yönetimi bırakarak inzivaya çekilmesi istekleri de vardı. (M. C. Şahabeddin Tekindağ, agy. S.62)

Burada bizce Yavuz, Şah İsmail'e, 6-7 yıldan beri İranlı feodal bürokrasi ögesine denge kurarak, eskiye göre hegemonyasını fazlasıyla zayıflattığı Kızılbaş Türkmen askeri aristokrasisini, ehl-i Sünnete dönerek terketmesini öneriyor sanki. Şah İsmail'in kafasındaki İranlı unsuru egemen kılma siyasetine Yavuz bu yolla yardımcı olarak, ortaklaşa Kızılbaşları, tamamıyla yokedemeseler bile adamakıllı sindirerek siyaset meydanından uzaklaştırabilirlerdi. Elbetteki o zaman Şah İsmail İranlı bir Şii hükümdar olarak yerinde kalırdı. (Osmanlı yönetimi bunu, 16.yy.ın son çeyreğine doğru Şii şeriatının egemen olmasında katkılarıyla İran'da başardı. Şahabeddin Tekindağ'ın adı geçen makalesinde Şah İsmail'in, bir Şii devleti kurduğu ve Anadolu'da Şii liğin propagandası yaptığı sözleri, tamamıyla yanlıştır. Oysa ne Yavuz'un mektuplarında ve ne de Şeyhül - İslam ve müftilerin toplukırım fermanlarında tek Şii sözcüğü kullanılmamıştır.)

Şah İsmail'in Yavuz'un mektuplarına verdiği yanıtlardaki yumuşaklıktan, ondan korkusundan değil ama, sözünü ettiğimiz siyasetine uygun olarak anlaşma niyeti seziliyor. Belki de Yavuz'un "Dine daveti ve Kızılbaş yönetimi bırak isteğini" yukarıda ileri sürdüğümüz biçimde algılamıştı. Mektuplarında Selim'i kendisiyle savaşa zorlayan nedenleri irdelemekte; Al-i Osman hanedanıyla iyi geçinmek istediği ve savaşın kendisi için iyi olmayacağı ve Timur-Bayezid savaşı sonrası karışıklığa düşeceklerini belirtiyordu. Ayrıca hiç de hak etmediği hakaretlerine karşılık olarak ise; bu sözleri bir padişah değil, olsa olsa afyon çekmiş sarhoş katipler yazmıştır diyerek, afyon dolu bir altın kutu gönderiyor.

ÇALDIRAN, KIZILBAŞLARIN BİRLİĞİ İÇİN ÇOK ÖNEMLİ BİR DÖNÜM NOKTASIDIR

Şah İsmail'in bu niyetinin uygulamaya konulması, yani Yavuz'la savaş yaparak değil de anlaşmalar yoluyla Osmanlı-İran arasındaki sorunları çözüme yoluna girmesine, Kızılbaş askeri aristokrasisinin beyleri fırsat vermediler. Her ne kadar bu Kızılbaş Türkmen beyleri, kısa sürede elde ettiği geniş imparatorluk coğrafyası içerisinde Şah İsmail tarafından, "Han" sıfatıyla eyalet valiliklerine atanarak ya da geniş Tımar arazileri bağışlanarak merkezden uzaklaştırılmışsa da, Yavuz'un asıl amacının kendilerine dönük olduğunu anladıklarından Şah'ı savaşa itiyorlardı. Şah aslında onları merkezden uzaklaştırma ve birbirine rakip duruma getirme yoluyla, temeldeki inanç ve güç kaynağı Anadolu'ya dönük Kızılbaşlık siyasetini parçalamış ve onları kendi öz güçleriyle baş başa bırakmıştı.

Yavuz Selim'in 1513 yılı sonlarında yaptığı büyük Kızılbaş toplukırımı, Ustacalu, Afşar, Varsak, Dulkadirli, Rumlu (Orta Anadolu), Şamlu, Kacar ve Karamanlı Kızılbaş Türkmenlerinin hanlarını, siyasetlerini Batı'ya, yani Anadolu'ya yöneltmekte birleştirmişti. 80 bin kişilik büyük bir süvari gücü oluşturup, eski günlerin coşku ve heyecanı içinde Şah İsmail'i Anadolu'ya (gönüllü-gönülsüz) yönlendirdiler. Bu nedenle Çaldıran, Kızılbaşların birliği için çok önemli bir dönüm noktasıdır. Savaşın kazanılması birliği sağlayacak, yitirilmesi ise büyük parçalanmayı getirecek; Şeriatçı Osmanlı yönetimi, Kayseri ve Osmanlı Safevi sınırının geçtiği Sivas-Suşehri'den itibaren tüm Doğu ve güneydoğu Anadolu'nun artık tam egemeni olarak, Anadolu'da büyük çoğunluk oluşturan Alevi-Bektaşiler, yani Kızılbaşlar'a baskı ve zulmü artırarak sindirmeye çalışacaktır.

Kızılbaş hanlarının, savaşın başında gösterilen büyük taktiksel hatalardan anlaşıldığına göre tam birleşemediği ve Şah'ın yakınında bulunanların Anadolu'ya dönük Kızılbaş siyasetine olumlu bakmadıkları anlaşılıyor. Şah'ın çok yakınındaki Şah vekili olarak Seyyid Nimetullah oğlu Emir Nizamüddin oğlu Abdülbaki, Sadr (dinsel işleri yöneten) Seyyid Şerif Cürcani'nin torunlarından Seyyid Şerif, Meşhed nakibi Seyyid Mehmed Kemune gibi İranlı ulema ve emirlerinden en değerlisi Şamlu Durmuş Han onu çok etkiliyor du. Yavuz'un Çaldıran seferini ayrıntılı işleyen ama bir türlü tarafsız davranamayan Şahabeddin Tekindağ bu siyasetin farkında olmadığı için, burada doğruyu aktardığı halde, yanlış ve tam tersi bir yoruma saplanmıştır. Şöyle demektedir: "Osmanlı savaş tekniğini iyi bilip, daha Çaldıran tepelerinde iken Selim'e hücum edilmesini, Rumlu Nur Ali Halife ile birlikte teklif eden Ustacalu Mehmet Han'ın savaşın planını hazırladığı anlaşılmaktadır." (Ş. Tekindağ, agy. S.67)

1512'de büyük bir başkaldırı hareketini yönetmiş, üzerine gönderilen birkaç Osmanlı ordusunu yenmiş ve valiliğini yaptığı Erzincan'da Şehzade

Murat ile birleşip, "Üsküdar'a kadar rahatça ulaşabilecek bir güce sahip olarak" Şah İsmail'i beklemiş Nur Ali Halife elbetteki Osmanlı savaş tekniklerini iyi biliyordu. Ustacalu Mehmed Han'a gelince; 1501 yılından beri Şah'a çok yakın askeri kumandanlarından biriydi. 1509'da Dulkadirli Alaüddöve ile yaptığı savaşın arkasından teslim olan Diyarbakır'a vali olarak atanmış ve Kürt beylerinden bazıları yenerek, Kürdistan'ın büyük bir kısmını Kızılbaş Safevi devletine bağlamıştı. Gerçi Faruk Sümer, inanmakta tereddüt gösteriyor ama Lütfi Paşa ve Hoca Sadeddin gibi Osmanlı tarihçilerinin "Diyarbakır valisi Ustacalu Muhammed Han, Osmanlı hükümdarına pervasızca mektuplar yazarak onun sefere çıkmasına sebep olduğu gibi, Şah'ı da Selim ile savaşmaya teşvik etmişti" (F. Sümer, Safevi Devletin Kuruluşu ve Gelişmesinde Anadolu Türklerinin Rolü, Ankar-1992, s.20, 30, 39) ortak ifadeleri bizce doğrudur ve yukarıda açıklamaya çalıştığımız siyasetle üstüste düşmekte, uyumaktadır. Gerek Rumlu Nur Ali Halife ve Ustacalu Muhammed Han, Osmanlı ordusunun tepelerden inip Çaldıran ovasında savaş düzenine girmeden hemen saldırılmasını, yapılan meşveret meclisinde önermiş ve şiddetle savunmuşlar. Diğer birçok Kızılbaş Türkmen beyleri tarafından kabul gördüğü halde, Şah'ın üzerinde geniş nüfuz sahibi ve dolayısıyla Safevi İran devleti siyaseti yandaşı Şamlu Durmuş Han, Ustacalu Muhammed Han'a: "senin borun Diyarbakır'de öter" diyerek karşı çıkmıştır. (F. Sümer, agy., s.40, dipn.60) Bu karşı siyasi muhalefet, savaşın Kızılbaş ordusu tarafından kazanılmasına engel olmuştur. Eğer Ş. Tekindağ'ın yanlış bir yorum içinde söylediği gibi, savaş planını Ustacalu Mehmed ile Rumlu Nur Ali Halife yapmış olsalardı tarihin seyrı değişmiş olacaktı.

Bu kızılbaş kumandanların son birkaç yıl içindeki başkaldırı ve askeri hareketleri sırasında ani baskın, pus ve beklenmedik hücumlarından çok büyük zararlar görmüş, defalarca yenilmiş Osmanlı ordusu ve kumandanları da her ikisini de iyi tanıdıgından, hiç dinlenmeden Çaldıran ovasına iner inmez, savaş düzenine girip hemen saldırıya geçmişti. Burada, gerek akıncı beylerinden birçoklarının ve gerekse yeniçerilerin Alevi-Bektaşî inançlı olmaları dolayısıyla, neden Selim'e başkaldırmadıkları ya da Kızılbaş casusları böyle bir hareketi başaramazlar mıydı?, tartışmasına girmeyeceğiz. Çünkü bu hareketlerde inançların değil, siyasetlerin en belirleyici öğeler olduğunu düşünüyoruz; sınıfsal sosyo-ekonomik koşullar siyasetlerin içinde saklıdır. Şimdi savaşın seyrî ve sonucu hakkındaki kısa değinmelere geçelim:

ÇALDIRAN BİR KIRIM SAVAŞIDIR: SAVAŞIN SONUNU ATEŞLİ SİLAHLAR BAŞTAN BELİRLEMİŞTİ. AMA KIZILBAŞ ORDUSUNUN

ÇILGIN CESARETİ YAVUZ SELİM'E BÜYÜK KORKULAR YAŞATTI

Osmanlı ordusunun sağ kolunu Anadolu Beylerbeyleri Sinan Paşa ile Zeynel Paşa'nın emrindeki Anadolu ve Karaman kuvvetleri, sol kolunu ise Hasan Paşa komutasındaki Rumeli askeri oluşturmuyordu. Yavuz Selim ise adet olduğu üzere Sipahi, Silahdar, Ulufeci ve Gureba (taşralılar, yabancılar) bölükleriyle çevrilmiş olup, yanında Sadrazam Hersekoğlu Ahmed Paşa, Vezir Dukakinoğlu oğlu Ahmed Paşa, diğer vezirler, yüksek devlet ricali ve din adamları vardı. Padişahın tam önünde Ayas Ağa'nın emrinde sayıları 12 bini bulan tüfekçi Yeniçeriler, arabalar ve develerden oluşturulan siperlerin arkasında yer almış. Sağ ve sol kolun sonlarında biri 10 bin, diğeri 8 bin kişilik Anadolu ve Rumeli Azabları, birbirlerine zincirlerle bağlı ve hedeflerini bir mil içinde vurmakta ustalaşmış topçuların başında bulunduğu 500 topun önünde dizilmişlerdi. (Şahabeddin Tekindağ, agy s. 65-66)

Sultan Selim'e "yiğit, iyi, cesur, korkusuz" anlamında (sözcüğün "fena, zalim, acımasız" anlamları neredeyse unutturulmuştur) Yavuz sıfatının yakıştırılması, "yiğitlik ve mertlik" kavramlarına hakarettir. Babasını bile saltanat için zehirleterek kahpece öldürten; yüzbine yakın Alevi-Bektaşî inançlı Anadolu Türkünü toplukırımı uğratan Yavuz Selim'in "kuşkucu, korkak, kompleksli" psikolojisi, yukarıda verilen savaş düzenindeki bulunduğu yerden çok iyi anlaşılıyor. Şah İsmail'i "korkaklık ve acizlikle" suçlayarak, bunların simgesiymiş (!) gibi, ona "kadın giysileri" gönderen bu Osmanlı Padişahının nasıl canından korkup, sıra sıra topçuların tüfekçilerin ve Azapların (okçu askerler) ardında saklanmış olduğu ortadadır.

Buna karşılık Şah İsmail, ordusunun sağ koluna bizzat kendisi kumanda ediyordu. Sol cenahın başında ise Diyarbakır valisi Ustacalu Mehmed Han bulunmaktaydı. Merkezde yüksek devlet ricali ve bazı Kızılbaş Türkmen hanları yer almıştı. Tarih-i Alemara-yı Abbasi' de, savaş meşvereti sonunda Şah İsmail'in Yavuz'a, "teke tek, göğüs göğüse mertçe savaş yapalım" haberi gönderdiği fakat onun kabul etmediği yazılmıştır. Bunun doğru olup olmadığını bilmiyoruz ama Şah, Ustacalu Muhammed Han ile girişecekleri çevirme hareketi sonunda Azabları yarmak ve onların saflarını geçmek suretiyle, Yeniçerileri arkadan vurmak niyetinde idi. Bu maksatla sağ cenahın kumandasını üzerine almıştı..

Korcubası Saru Pire Ustacalu'nun Çarhacılarla Mihaloğlu'na saldırıp, yenilmesi üzerine, "depesinden dımağına gök demürlü" (İbn Kemal, Defter IX, 227/a) seçkin 40 bin kişilik süvari birliğiyle Rumeli Azablarının üstüne saldırı Şah İsmail, başlarda çok büyük başarı kazandı. Rumeli Beylerbeyi Hasan Paşa ve diğer birçok emirler bu çarpışmada yaşamlarını yitirdiler. Hoca Sadeddin'e (Tacü't- Tevarih II,

263) göre, Azab askerleri oklarını çıkarmaya bile vakit bulamamışlardı. (Ş. Tekindağ, agy, s.68) Bu savaşta Malkoçoğullarından Sofya Sancak Beyi Ali Bey ile Silistre Sancağı yöneticisi Tur Ali Bey, Mora Sancak beyi Hasan Ağa, Prizren beyi Süleyman Bey, Yörgüçoğlu Mehmet Bey de öldürülmüşlerdi. Öte yandan Gaffari, Şah İsmail'in bahadırıklarını uzun uzadıya anlatırken, Malkoçoğlu Ali'yi onun öldürdüğünü söyler. Tarihçilerin büyük çoğunluğu aynı gerçeği söylemelerine rağmen Ş. Tekindağ, Malkoçoğlu'nun korcu askerler tarafından tuzağa düşürülerek öldürüldüğünü kabul etmektedir. (Agy, s.68 dipnt. 70)

Aynı şekilde İ. Hakkı Uzuncarşılı da (Osmanlı Tarihi II. Cilt, 4. basım, Ankara-1983, s.266) Şah İsmail'in ordusunun sağ koluna bizzat kumanda ettiğini ileri süren tarihçileri onaylamıyor. Oysa bunu., Osmanlının büyük Şeyhülislam ve tarihçisi İbn Kemal kaydediyor. (Demek ki Cumhuriyet tarihçisi, Yavuz ve oğlu Kanuni döneminin alim ve tarihçisinden daha bir Osmanlı!) Diğer yandan Türkçü Şahabeddin Tekindağ Hoca'nın Yavuz Sultan Selim sevgisi ve hayranlığı temelinde kaleme aldığı, dönemin siyasetlerinden uzak ve habersiz yorumlar içeren makalesinde, Şah İsmail'in savaş başlamak üzereyken, savaş planı hazırlanması sırasında "bildircin avında bulunduğunu" yazanlara bile inanıp, onun savaş alanlarındaki başarılarını görmek istememesi doğaldır. Belli ki her iki tarihçi de, Yavuz Selim kat kat siperler ardında gizlenmiş otururken, Şah İsmail'in at sırtında savaş alanında kılıç sallamış olduğu gerçeğine tahammül edemiyorlar!

Şah İsmail Hatayi'nin başa aldığımız şiirinde görüldüğü gibi, Şah, üzerine saldıran Malkoçoğlu (şiirde Melhuç oğlu) ile teke tek savaştığı; saldırılarını kalkarıyla boşa çıkararak, bir kılıç darbesiyle onu öldürdüğü anlatılmaktadır. Malkoçoğlu attan düşünce, beşyüz elli tüfekçi birden geri kaçan Şah'ın ardına düşmüştür.

Şah İsmail'in başında bulunduğu ordunun sağ kolunun başarıları sürerken, sol cenahın kumandanı Ustacalu Mehmed Han süratle merkeze doğru ilerliyordu. Osmanlı ordusunun sağ cenah kumandanı Sinan paşa safları geri alıp, kaçarmış gibi görünerek ya da çarpışa çarpışa, Ustacalu'yu çektiği top menziline tuzağa düşürdü. Anlaşıldığına göre, tam merkezin karşısına geldiğinde, Ustacalu Mehmed Han ile kardeşi Kara Han'ın başında bulunduğu Kızılbaş Türkmen güçleri, merkezdekilerle aynı zamanda top ateşine tutulmuşlardı.

Osmanlı yönetiminin Kızılbaşlara baktığı açıdan bakan ve yazdıkça hırsı ve öfkesi kabaran Şahabeddin Tekindağ'ın cümleleriyle yenilgiyi verelim de, Hoca'nın 4-5 asır sonra dahi kininin sönmediğini görüyoruz:

"Sinan Paşa... (onları) müdhiş Osmanlı topçusu ile karşı karşıya bırakmış idi. Üzerlerinde büyük küçük kazanların bulunduğu topları hep birden açtıkları cehennemi ateş üzerine, Şii Ordusu

(Kızılbaş Ordusu denilmek isteniyor. İ.K.) darma dağınık oldu; başta Mehmed Han Ustacalu olmak üzere, Seyyid Mehmed Kemune, Hulafe Bik Emir Abdülbaki, Horasan hakimi Lala Bey Şamlu, Tekelü Çayan Bik ve pek çok Türkmen hasır gibi yerlere serildiler; savaş Osmanlıların lehine döndü..” Ancak bilimsellik adına, tarafsızlığı fazla açık olmasın diye Hoca, "lehe dönüşün", pahalıya malolduğunu itiraf

Çaldıran'da yapılan yoketme-toptankırım savaşını Yavuz değil, ateşli silahlar kazanmıştı.

Kızılbaş ordusunu yendiler ama Kızılbaşlığı ve Kızılbaşları asla yenemediler; 25 milyona yakın Alevi-Bektaşî kitlesi, Kızılbaş ataları ve zulme, sömürüye karşı amansız mücadele vermiş Kızılbaşlık siyasetiyle onur duymaktadırlar. O günün Kızılbaşlık siyaseti, öz rengiyle bugün sadece Sosyalist ve Devrimci Komünist siyasetlerin içinde yükselerek gerçek yerini alacaktır.

etmek gereğini duyuyor:

"Bununla beraber, bu çarpışmada, Anadolu umerasından (emirlerinden) Atas Bey, Niğde beyi Yörgüçoğlu İskender Bey, Beyşehir hakimi Karloğlu Sinan Bey, Kayseri beyi Üveys Bey, Sultanzade olan Karesi hakimi Mehmed Bey yanında bir kısım züema (zeamet sahibi) ve timarlı Sipahinin de şehit düşüklerini işaret etmek icap eder." (Ş. Tekindağ, agy, s.68-69)

Aynı anda patlatılan yüzlerce topun cehennemi ateşinin ardından, canlı kalan Kızılbaşlar saldırıdan geri durmamış, Şah ve beyleri başlarında, çılgınca ve korkusuzca ateşli silahlara göğüslerini açarak Osmanlı ordusunun merkezine doğru ilerlemeyi sürdürüyorlardı. Ölümü hiçe sayarak yalınkılıç üstlerine gelmekte olan Kızılbaş dalgalarından korkan Osmanlı Padişahı, hemen yeni kuvvetler eşliğinde, deve katır gibi yük hayvanları birbirine zincirlerle bağlanarak oluşturulmuş siperlerin arkasına konuşlandırılmış Yeniçerilerin tüfeklerini ateşlemesini emretti. Ustacalu Mentеше Sultan emrindeki Kızılbaş Türkmenlerin bu siperlere hücumları da şiddetli top, tüfek ve zemberek ateşiyle karşılandı.

Yine birçok hanlar ve askerler toprağa düştüler. Şiirinde beşyüz elli tüfeğin peşine düştüğünü söyleyen Şah İsmail, birkaç kez at değiştirerek her tarafa koşuşturmakta, yaralanmasına rağmen, askerlerinin önünde çarpışarak onlara cesaret vermektedir. İşte bu sıralarda Şah atından düşürülmüş; Ustacalu Türkmenlerinden Hızır Aka kendi atını verip kaçmasına yardım ederken, kendisine çok benzeyen ve olasılıkla aynı kıyafet içinde bulunan musahibi, Afşar Türkmenlerinden Sultan ali Mirza onun yerine Şah olarak yakalanmıştı.

ŞİİRDE BİLİNERİN TERSİ ANLATILIYOR

Günümüze kadar, çok sayıda tarihçilerden gelmiş olan bilgilere göre; Sultan Ali Mirza "Şah benim!" diyerek, Osmanlı askerlerine teslim olmuştur. Oysa başta incelediğimiz şiirde ise tam tersine; Yavuz Selim onun Şah

ne sıkıştırıyor, sağ ve sol kol birleşerek çevirme hareketini gerçekleştirmek üzereydi. Bize göre işte bu aşamada Yavuz Selim, bir yandan aralıksız ve bütün şiddetiyle topları ve tüfeklerini ateşlerken, öbür yandan tutsak alınmış olan Şah'ın benzeri Sultan Ali Mirza'yı kullanmak istemiş olması doğal bir savaş hilesi ya da taktiği idi. Sultan Ali Mirza'ya, canının bağışlanacağı sözü verilerek, Şah olduğu kabul ettirilince; bir anda Şah İsmail'in tutsak edildiği ilan edilip, Kızılbaş ordusunun karşısına çıkartılarak, teslim olmalarnı söyletecekler ve bunu sağlayacaklardı. Bundan sonra gerçek Şah'ın ortaya çıkarak kendini kabul ettirebilmesi biraz zor olurdu! Şah İsmail Hatayi'nin şiirsel söylemiyle Sultan Ali Mirza, "ser kurtarmak için Mervan işi" işlememiş. "Şah'ın sadece kulu olduğunu" söyleyip, Yavuz'a hakaretler yağdırarak kendi kendisini cellatlara teslim ettirmiştir.

Dalga dalga gelen ve çılgınca bir cesaretle hücum üzerine hücumla geçen Kızılbaş birlikleri, aralıksız ateş kusan top ve tüfeklerle kırılmışlardı. Çok sayıda Kızılbaş Türkmen Hanları ve Beylerinin ve Devlet ricalinin ölümü ve Şah İsmail'in kaçması veya kaçırılması üzerine, Kızılbaş ordusundan geri kalanların bir kısmı dağıldı, bir kısmı geri çekilerek savaş alanından uzaklaştı. Merkezdeki ordugahta bulunan Şah'ın yakınları, Hanların aileleri ve kadınlarının esir alındığından sözeden kaynaklar, ordudan esir edilenler ve öldürülenlerin sayısını vermemektedir. Kızılbaş ordusundan, silahlarını bırakarak teslim olan birlikler olmadığını sanıyoruz ama çok büyük oranda ölü vermişlerdi. Lütfi Paşa'nın, Osmanlı'nın Çaldıran yengisine "Sufi Kıran" adını vermesi boşuna değildir. Çaldıran, bir inancı, bir yaşam felsefesini ortadan kaldırma ve bu inanca bağlı kitleleri yoketme amacını taşıyordu. Ve bir kırım savaşıydı Çaldıran.

Osmanlı Padişahı Yavuz Sultan Selim, 500 top ve 12 bin tüfekte girmiş olduğu bu dengesiz savaşta; 15 yıldır yenilgi yüzü görmemiş Safevi Kızılbaş ordusunu, olağanüstü intihar hücumlarıyla büyük direnişine rağmen, gün boyunca yapılan aralıksız çarpışmalar sonunda dağıttı. Gerçekte, baştan vur-guladığımız gibi, 23 Ağustos 1514 Çarşamba günü Çaldıran'da yapılan yoketme-toptankırım savaşını Yavuz değil, ateşli silahlar kazanmıştı.

Kızılbaş ordusunu yendiler ama Kızılbaşlığı ve Kızılbaşları asla yenemediler; 25 milyona yakın Alevi-Bektaşî kitlesi, Kızılbaş ataları ve zulme, sömürüye karşı amansız mücadele vermiş Kızılbaşlık siyasetiyle onur duymaktadırlar. O günün Kızılbaşlık siyaseti, öz rengiyle bugün sadece Sosyalist ve Devrimci Komünist siyasetlerin içinde yükselerek gerçek yerini alacaktır. Çaldıran kırımının 582. yıldönümünde Alevi-Bektaşî toplumu artık bunun bilincine kesinlikle varmalıdır ve varacaktır.

İsmail olduğunu söylemesini istiyor ve eğer kabul ederse kendisini bağışlayıp, atına bindirerek geri göndereceğini söylüyor. Yine şiirde Sultan Ali Mirza, cellatlara verilme ve katledilme pahasına Yavuz'un, "kendini Şah farzetmesi, gerçek Şahı inkar etmesi" isteğini şiddetle reddediyor. Ancak bu şiirde, kendisine atını verdiği söylenen Hızır adındaki Ustacalu Türkmenden söz etmemesi, sadece Şah'ın kendi kendine, yani kimsenin yardımı olmaksızın geri kaçtığının anlatılması biraz garip geliyor. Yerini almak istemediği için bu uğurda can vermiş musahibi Ali Mirza için bir şiir-bir ağıt yazıyor. Ama kendi atını vererek canını kurtarmasını sağlayan Ustacalu Hızır'dan neden tek söz etmiyor? Acaba Alevi inancındaki Hızır mı sözkonusudur? Son anında insanların imdadına yetiştiğine inanılan Bozatl Hızır'ın Şahı kurtardığı mı yayılmıştır? Ve bu söylentiye tarihçiler, Hızır isimli bir Ustacalu Türkmen askerine çevirmiş olamaz mı?

Şiirdeki Sultan Ali Mirza ile, İnkâr diye sıfatlandırılan Yavuz Selim arasındaki ilginç konuşmalar bize, Çaldıran hakkında yanlış bilinen ya da bilinmeyen birçok şeyin bulunduğunu gösteriyor. Öyle anlaşıyor ki, savaş süreci içindeki bu aşamada, onca topa ve tüfeğe sahip olan Yavuz, ordusunun yenileceği yönünde bir korkuya kapılmıştır. Çünkü patlayan toplar ve tüfeklerle düşen her Kızılbaş alayının yerini bir başkası alıyor; geri çekilmek şöyle dursun korkusuzca ateşli silahların üzerine gidiyorlardı. Osmanlı ordusunun sol kolu tamamıyla dağılmış ve yukarıda Şahabeddin Tekindağ Hoca'nın -gönülsüz de olsa- itiraf ettiği gibi sağ kol da çok büyük kayıplara uğratılmıştı. Kızılbaş ordusu büyük kayıplarına rağmen merkezi alabildiği-

HAMZABABA ANMA TÖRENLERİ VE BAZI TERTİPLER

İzmir'in Kemalpaşa ilçesine bağlı Hamzababa Köyü'nde 9 yıldır geleneksel şenlikler yapılıyor: Hamza Baba'yı Anma Törenleri. Bu şenliklerin ilk ikisi köy halkı tarafından düzenlendi. Bu törenlerin ilk resmi organizasyonu ise, bundan 6 yıl önce İşçi Sağlık Derneği'nin yaptığı çağrı üzerine, İSD ve o yıl yeni kurulmuş olan HBV Dern. İzmir Şub.si tarafından yapıldı. Bu yıldan sonra İSD'lilerin, daha uygun olduğunu düşünüp organizasyondan çekilmesi üzerine, şenlikler daha sonraki yıllarda HBV Dern. ve Hamzababa köylüleri tarafından gerçekleştirildi.

Bu şenlikler açısından son 6 yıla bakıldığında ortaya bir tek gerçek oldukça net olarak çıkıyor: Şenlikler artık Alevi kültürünün iletilemesi çabasına hiçbir katkı koymuyor. Bundan da öte, aksine toplumun pasifleştirilmesi, demoralize edilmesi ve içe döndürülmesine hizmet ediyor. Geçtiğimiz yıllarda yaşanan şenlik pratiğine bakarak konuşursak HBV Dern. yöneticilerinin bu şenliklerin düzenlenmesi işlevini baştan savıcı bir anlayışla gerçekleştirdikleri gün gibi ortadadır. Her yıl ortaya konan yaklaşımı, bu işleri biraz dikkatli izleyen herkes şöyle özetleyecektir: Ağustos ayının başında (yani şenliklere bir ay kala), bölgedeki tüm dernek yöneticileri İzmir Eşrefpaşa'daki, kendi koydukları isimle, "Merkez Şube" ye (neyin merkezi olduğu kimse tarafından bilinmiyor!) çağırılırlar, 1 hafta-10 gün sonra yapılacak bir toplantıya herkesin şenliklerle ilgili öneri sunması istenir. Ancak bu ikinci toplantı asla yapılmaz! Şenliklere 1 hafta kala "Merkez Şube" yöneticileri köye gidip, emrivaki bir biçimde şenliğin nasıl yapılacağını, kimlerin geleceğini, diledikleri ve belirledikleri şekilde deklare ederek şenliğin startı verilir. Şimdi bilmeyen dostlarımız soracaktır: Madem daha sonra dikkate alınmıyor, niçin diğer derneklerden öneri alınıyor? diye. Bu, "Merkez Şube" ye ait eski bir yöntemdir! Bilen bilir, her yıl şenliklerde mutlaka dernek yöneticileri arasında bir tartışma çıkar. Sebebi ise etkinliklerin kollektif olmayan bir şekilde, yalnız "Merkez Şube"nin istediği ve belirlediği ekipler ve sanatçılardan oluşturulmasıdır. Yıl boyunca her dernek yöneticisine, derneklerinin çalışmalarını sergilemesi için verilen sözler, şenliklerin hemen öncesinde, o derneğin yıl içinde HBV Dern. "Merkez Şb."sine ve Genel Merkez'ine izlediği politikaya göre değerlendirilir ve bu insanların umutları şenlik sırasında boşa çıkartılır. Genelde hep aynı yanıt verilir: "Zaman dar, program yoğun". Bu nedenle her yıl mutlaka yoğun tartışmalar yaşanır şenliklerde. Etkinliklerinin sergilenmesine izin verilmediği için konuklarını toplayıp şenliklerden ayrılan birçok dernek vardır. İşte o mahsusuktan yapılan toplantılar bu tür tepkileri şenlik öncesinden yumuşatmak için yapılır. Ama

"aynı hamam, aynı tas" devam eder işler.

Ayrıca bir başka olumsuzluk da köylülerle ilgili olmaktadır. Her yıl bu şenlik güya "köy yararına" düzenlenir. Oysa her nasılsa, bu işten zararlı çıkan köy olur. Şenliklerden bir kuruş dahi para kazanmadıkları gibi, bir de her yıl dünyanın masrafı ve borcu köylünün üzerine yıkılır. Kırılan çatı malzemeleri, fidanlar, ham iken yolun meyveler, sebzeler, talan edilen bahçeler, çalınan malzemeler de cabasıdır. Elbetteki bunlardan birebir olarak şenliği düzenleyenler sorumlu değildir, insanlarımızın bilinçsizliği ve düşünce-sizliği ön plandadır. Ama bir organizasyonu üstlenirken, üstelik bunu "köy yararı"na yaparken köyün yararını düşünmek gereklidir. Ona göre önlem almak gereklidir. Anlatılanları abartılı bulanlar, köy muhtarı Hamza Ali amcamızın muhtarlık odasına giderek dernekler adına imzalanmış ve henüz ödenmemiş onlarca borç makbuzunu ibretle görebilir.

Bu yılki törenler de yine HBV der. İz. "Merkez şube"si tarafından organize edildi.

Kervan okurları bu yıl şenliklere geçen yıllara oranla daha iyi ve daha devrimci bir tarzda hazırlandılar. Hedef, toplumun genelinde varolan devrimci değişiklikleri Alevi toplumuyla ve onun istemleriyle bir araya getirmek ve toplumumuzu, kendi içindeki Truva atlarına, Hızır Paşa'lara karşı uyarmaktı. Bu amaçla şenliklerden iki gün önce köye gittik ve hazırlıklarımıza başladık. Stand yerimizi hazırladı, cumartesi sabahı da açtık. Standımızın arkasına büyük Kervan flamamızı ve bu şenlik için hazırladığımız "Hacı Bektaş Veli ve ölüm orucu şehitleri" flamamızı ve kızıl bayrağımızı astık. Sıra dev İGD flamasını asmaya geldiğinde şenliklerin ilk olayları çıkmaya başladı. Flamayı köy meydanına asmaya giden İGD'li arkadaşlarımıza kim olduğunu bilmediğimiz birinin provakatif bir tavırla sataştığını duyduğumuzda olaya müdahale ettik. Oldukça kuşkuyla görüntü veren bu kişi bu flamanın asılmayacağını, yasak olduğunu, tertipleme komitesinin bir kararı olduğunu söylüyordu. Biz de kendisine, Alevi toplumunun aldığı her kararı saygıyla karşılayacağımızı ancak önce bu kararı görmek istediğimizi, böyle bir karar alınmasının mümkün olmadığını söyledik. Ancak adam her dakika daha da terbiyesizleşiyor ve durmadan yalan söylüyordu. Sırasıyla önce karar alındığını ve kendisinin komite üyesi olduğunu, sonra kararın yazılı karar olmayıp, prensip kararı olduğunu, dolayısıyla gösteremeyeceğini, daha sonra böyle kararın olmadığını ve en son olarak kendinin komite üyesi olmadığını "iyi niyetli birinin uyarısı" olarak algılanması gerektiğini söyledi. Bu şenliklerin geleneksel olduğunu ve eğer flamamızı asarsak, onu adamları-

na yırttırarak indireceğini ve bizlerin (yani devrimcilerin) ülkenin içine s..tüğümüzü söyledi. Biz de, geleneksel olan bu şenliklerde 9 yıldır kendisini hiç görmediğimizi, oysa gelenlerin hepsini neredeyse tek tek tanıdığımızı, ayrıca flamamıza dokunmayı dahi aklından geçirirse sonuçlarına da katlanması gerektiğini hatırlattık. Ayrıca böylesi provakatif bir tavrın ancak bir polis ajanından ya da ona hizmet eden birinden gelebileceğini düşündüğümüz için ismini sorduk ve tertip komitesinden araştıracağımızı söyledik. Kimliğini açıklamıyarak yanımızdan ayrıldı. Bu tavır üzerine biz karar değiştirerek flamamızı köy meydanının en merkezi yerine asmak için harekete geçtik. Flama asıldı ve iki arkadaşımız flamanın önünde nöbet tutmaya başladı. Flama asılırken müdahale eden "Merkez Şb" başkanı ile bir tartışma yaşadık. Başkana göre onun çağırmadığı hiç kimse şenliklere gelemmez ve flama asamazdı. Ayrıca bu konuda muhtarın ne dediği önemli değil, kararları kendisi verirdi. Onu dinlemeyeceğimizi söyledik. Yalnızca köy muhtarı ya da köy halkı bize, indirin, derse indireceğimizi söyledik. Daha sonra köyden arkadaşlarımızın araya girmesi ve bizden bir temsilcinin görüşmesi ile sorun çözüldü. Bize saldırgan bir şekilde yaklaşan kişinin HBV genel merkez yöneticilerinden Ata isimli (soyadını bilmiyoruz) biri olduğunu öğrendik. Ayrıca arkadaşımız içeride dernek başkanıyla görüşürken dahi dışarıda provakatif tavırlar sürmekteydi. Bu olayların sonunda flamamız oradan indirilememiş ve şenlik boyunca herkesin gözünün önünde durmuştur.

Cumartesi günü akşam üzerine doğru köye Kurtuluş gazetesi okurları ve daha sonra Alinteri gazetesi okurları geldi ve stand açtılar. Aynı gün öğlen saatlerinde de Partizan Sesi okurları ve İGD üyeleri biraraya geldiler ve ölüm Örucu ve SAG şehitlerini anma ve gündemde olan devletin saldırılarıyla ilgili halkı bilgilendirme konulu bir basın açıklaması yapılması tartışıldı. Ancak daha sonra gece içinde gençlerle halay çekilerek devrimci coğunun katılımcılara ulaştırılması, sabah da eylemin yapılması kararlaştırıldı. Bu görüşmeler sırasında Partizan Sesi çevresi adına görüşmelere katılanlardan birinin, kesinlikle kişisel olduğunu düşündüğümüz (Partizan Sesi'nin farklı düşündüğünü düşünmek istiyoruz), Kervan ve Hamzababa köylüleri ile ilgili hakaret boyutuna varan sözleri katılımcılar tarafından tepkiyle karşılandı. Buna karşın Kervan adına görüşmelere katılan bizler, Devrimci Cephe ve DMM tarzında devrimci güçbirliği ile ilgili bu kadar yoğun tartışmaların sürdüğü bu günlerde bu tür sözleri hiç söylenmemiş kabul ettiğimizi belirtip, bu tür tavırların dayanışmamıza vereceği zararları be-

lirtmekle yetindik. Bizim bu tavrımızı Kurtuluş ve İGD de destekledi.

Pazar sabahı yapılan bir toplantıda ortak metin saptandı. Saat 9:30'da köy girişinde yapılan basın açıklamasına çoğunluğu İGD ve Kervan taraflarından oluşan 400'e yakın insan katıldı. Basın açıklaması oldukça coşkulu geçti. Tam basın açıklamasının yapılacağı sıralarda köye ulaşan, Kervan'ın İzmir'den kaldırdığı 3 otobüs dolusu yolcu, katılımı önemli ölçüde etkiledi.

Öğlen saatlerinde Kervan dergisi tarafından şenliklerle ilgili yapılan basın açıklamasının yer aldığı Kervan özel sayısının dağıtılmasına geçildi. Bu olay oldukça coşkulu bir biçimde gerçekleşti. Kervan okurları ve çalışanlarından başka birçok insanın da standı gelerek dağıtımda görev almak istemesi oldukça göz doldurucu bir tablo ortaya çıkardı. Bu sayede binlerce özel sayı 15 dakika gibi kısa bir süre içinde kitlelere ulaşmış oldu. Birçok insan standımıza gelerek özel sayıdaki görüşmelerimize katıldıklarını söylediler. Bizimle İzmir'de görüşmek istediklerini bildirdiler. Özel sayı dağıtımı sırasında elden Kervan satışı da son hız sürdü ve oldukça rekli bir tablo ortaya çıktı.

Şenlik sırasında da provakasyonlar durmak bilmedi. S. Özel, en yakını olan insanla bize, DBH'cilerin kendisine sahneye çıkarken saldıracağını, kendisine yardımcı olmamızı istediği haberi ni göndermesine karşın tam bir düşmanca tavırla standımızı hedef göstermiştir. S.Özel şöyle konuştu: "Artık bir barış taarruzuna başladık. Bizi kimse durduramaz. Seçimlerde aldığımız tavrıdan dolayı eleştirildik. Ancak bize o zaman en doğru gelen o olduğu için, Alevileri savunabilecek başka bir yol bulamadığımız için öyle davrandık. Şimdi sizlere bir anımı anlatarak konuşmamı sürdürmek istiyorum. Bir 1 Mayıs günü, Rusya'nın büyükelçisi İzmir Emniyet Md.lüğünün üst katında emniyet müdürü ile oturuyor. Aşağıdan Konak meydanından da sol gruplar geçiş yapıyor. Ellerinde kızıl bayraklar, Marks'ın, Lenin'in, Che'nin resimleri var. Büyükelçi, emniyet müdürüne dönerek 'burası Rusya mı yoksa?' diyor. Emniyet müdürü de kızarak 'onu nereden çıkartıyorsun?' diyor. 'Yahu baksana ellerindeki resimlere, elbette hepsi çok kıymetli insanlar ama sizin hiç kendi kahramanınız yok mu? Sizin bir Atatürk'ünüz, bir Pir Pultan'ınız yok mu?' diye büyükelçi yanıtıyor." S.Özel'in anlattığı anının uydurmalığı bir yana, nereye bağladığına bir bakalım. Hiç ilgisi olmadığını pekala kendisi de çok iyi bildiği halde bunu Kervan özel sayısına ve Kervan'a saldırmak için kullanıyor: "Ellerinize tutuşturulan bol miktarda kağıtlar var. Bunlarda Hızır Paşa'lardan söz ediliyor. Söyledikleri Hızır Paşa'lardan biri en başta benim. Her tarafında uydurma bilgilerin olduğu bu bildiriler bizleri hiç etkilemez.

ALEVİLİK DEVLETE YEM EDİLEMEZ!

Ayrıca Nurhak'tan, Kızılder'e den Der-sim'den, darağacından sözediyorlar. Bunların hiçbirinde onlar yoktu, bizler vardık, o acıları bizler çekerken onların hiçbirini yanımda değildi (burada yalnız Kervan'dan değil, tüm devrimcilerden söz ediyor). Sivas katliamından sonra, 1 Mayıs'larda Pir Sultan resmi taşımak istediğimizde bizlere 'Alevicilik yapıyorsunuz' diyenler, bizlere Aleviliği öğretmezler. Onlar kendi işlerine baksınlar."

Her yanı Kervan ve devrimci düşmanlığı ile örülü bu konuşmalara yanıt vermeye bile değmez. Ancak çok bilinen bazı konularda yapılan çarpıtmalar var ki, bazı hatırlatmaları gerekli kılıyor. Öncelikle Hızır Paşa meselesi: Basın açıklamasını biraz olsun dikkatli okuyan herkes orada Hızır Paşa kavramının DBH hareketine katılanlar için kullanıldığını rahatlıkla kavrayabilir. S.Özel de (belki de içine düştüğü çukurdan kurtulabilmek için) son 1 aydır her şekilde artık Alevi partisine dahil olmadığını yaymaya çalıştığına göre üzerine alınması için hiçbir neden yoktur. (29 Eylül'de İstanbul'da yapılan Demokratik Barış Hareketi şöleninde S. Özel'in isminin de DBH Kurucular Kurulu üyeliğinde geçtiğini öğrendik-Kervan)

Ancak bir şey olabilir, Hızır Paşa'lık S. Özel'in ruhuna öylesine işlemiş ki, her nerede ve ne biçimde olursa olsun Hızır Paşa'lara bir saldırı olduğunda kendini savunmakla sorumlu hissediyor. Bu yüzden de gerçekten eğer üzerine alınmak istiyorsa, alınabilir. Ama orada çok başka bir şey var. Konuşmanın diğer kesitleri de ele alındığında ortaya tam bir hainlik ve devrimci düşmanlığı tavrının hakimiyeti çıkıyor. Ayrıca geneli açısından da incelendiğinde S.Özel'in kafasının hiç değişmediği görülmektedir. Pir Sultan'ın resmi konusu ise, kendisinin de çok iyi bildiği gibi, o yıllarda Alevilik sorununa daha duyarsız davranan sol harekete karşı kendisinin, ölçüsüzce, 1994 2 Temmuz anmasını teslim etmesi sonucu ortaya çıkmıştır. Olası olumsuzluklara karşı kendisini uyarmamıza karşın büyük bir bilmişlikle kendi başına davranmış ve o etkinlikte konuşmaya dahi çıkartılmamış, yuhlanmış ve saldırıya uğramıştır. Bu saldırıdan kendisini koruyanlar da yine, Kervan çalışanları olmuştur. Ayrıca, 1 Mayıs dahil, tüm etkinliklerde HBV ve PSA flamalarını en önde taşıyan onlar değil,

Kervan'dan arkadaşlar olmuştur.

Bu konuşmadan sonra başta Alinteri çalışanları olmak üzere, sonra Kurtuluş taraftarları, Pir Sultan Dern.leri tabanından insanlar, Kervan'a bir hakaret edildiğini ve bu hakaretin kendilerine ve tüm devrimcilere edilmiş olarak kabul ettiklerini, Kervan'ın önereceği herhangi bir protesto şekline katkı koymak istediklerini belirttiler. Daha sonra Partizan Sesi yetkilisinin de, anlamsız bulduklarını, ancak bir şey yapılırsa destek vereceklerini bildirmesi üzerine görüşmeler başladı. Kervan'ın önerisi her çevrede devrimcilerin ellerine aynı anda tüm devrimci yayınları alarak hepsini birden satmaya çalışmalarını, ama aslında devrimci dayanışmayı ve ortak mücadeleyi öne çıkararak

devletin oyunu Alevi Partisi tezgahını protesto etmek oldu. Ancak bu eylemler bazı güvenlik konuları nedeniyle gerçekleştirilmedi.

S.Özel'den sonra sahneye çıkan Arif Sağ'ın söyledikleri S.Özel'inkinden farklı olmadığı gibi, daha da düzensizdi. Yalnızca şu sözler dahi A.Sağ'ın artık o çok iyi bildiğimiz karakterini bakın ne güzel anlatıyor: "Ben adı Alevi partisi olan bir partiye asla üye olmam. Aleviler parti kuramaz diyorlar, böyle bir toplum istediği her şeyi kurar ve kurdu da. Sizleri 70 sene boyunca Sünni partiler kazıkladı, bir gün de biz kazıklasak ne olur yanı?"

Bu gelişmeler üzerine biz, geçen yıl hazırladığımız "Alevilik bir yoldur, Alevi partisi bölücülük!" flamasını getirip köyün görünen bir yerine astık.

Bu yıl şenliklerde biçim ve içerik açısından hiçbir farklılık yoktu. Bunu tahmin eden ve Alevi örgütlerindeki tıkanmayı oldukça iyi gören halk, şenliklere yüksek bir katılım sağladı. Sözelimi geçen yıl 20 binin üzerinde olan katılım bu yıl ancak 10 bin civarındaydı ve coşku oldukça düşüktü. Oysa Kervan'cı komünistlerin hazırlıkları geçen yıllara göre oldukça yüksek düzeydeydi. Birçok insan gelecek "HBV ve ölüm orucu şehitleri" flamasının önünde resim çekti, satın almak istedi. İnsanlarımızın kitaba karşı

ilgilerinin arttığı ancak alım güçlerinin düşüğünü gözledik. Buna karşın çok sayıda insan ilk kez standda bizlerle yoğun bir şekilde ilişki kurmaya çalıştı. Ancak şenlikler yine

bu yıl da Alevi toplumunun sorunlarının çözülmesi yönünde adımların atıldığı bir tartışma ortamı olma işlevini üstlenemedi. Bu eksiklik an an hissedildi. Komünistlere düşen görev bundan sonra daha da fazla çalışmak, orayı Ege bölgesindeki Alevilerin çekim merkezi haline getirmek, bu yönde dayanışmayı yükseltmektir. Kültürel anlamda etkinlikleri bu çapuların ellerinden kurtarmak ayrıca dönemin bizlere yüklediği bir görevdir de. Tüm bunlar olurken en fazla dikkat edilmesi gereken nokta da bugüne kadar her noktadan gelen basınca artık dayanacak gücü kalmayan köylüyü tüm bunların dışında bırakarak daha fazla ezilmemesini sağlamak gereklidir. Ayrıca en kısa zamanda köyle bir dayanışma kampanyasına girilmelidir.

Akşam saatlerine doğru, Ege'nin her tarafından gelen Kervan'cılarının birarada bulundukları yere gittik. Önce Alevi deyişlerini bir ağızdan söyleyen topluluk, daha sonra işçi marşlarına geçti. Yaklaşık yarım saat boyunca söylenen marşlara hep bir ağızdan TKP marşını söyleyerek son verdik. Ve otobüslerimize doğru hareket ettik.

Söylenebilecek tek şey bu yıl Hamzababa'ya ağırlığımızı koyduğumuzdur. Hamzababa'da her noktada hissedildiğimizdir. Diğer devrimci hareketlerle temelini attığımız ilişkiler de göz önünde bulundurulursa, devrimci öncüye yakışan bir tavır koyduğumuzu, "sevenimizin kulu, sevmeyenimizin sultanı" olduğumuz söylenebilir.

Gencay Kızılırmak

Hamza törenlerinde dağıtılan Ortak Basın Açıklaması

DEVİRİMCİ-DEMOKRAT KAMUOYUNA

Katliamcı devlet, gerek ulusal kurtuluş mücadelesi, gerekse sosyalist sınıf mücadelesi karşısında aldığı yenilgiden dolayı halklarımıza pervasızca saldırıyor.

Katliamların, baskıların doruğa ulaştığı, katillerin Adalet ve İç İşleri Bakanı olduğu bu dönemde cezaevlerindeki baskılar da doruk noktasına ulaşmıştır. Baskılara karşı bedenlerini açığa siper eden yiğit devrimciler, SAG ve ÖO direnişine başladılar. Bu direnişte 12 yiğit savaştığımız, açlığa ve ölüme yatırdıkları bedenleri ile tarihin en güzel yerine taht kurdular. Böylece katiller direnişimiz karşısında bir kez daha diz çökmek zorunda kaldılar.

Bu yenilgiyi hazmedemeyen katiller, sokak ortasında infazlara başladılar. Bunun en son örneği 1,5 ve 3 yaşlarındaki Berivan ve Dilan ile Cumartesi analarına destek olan Senem ve Muhammed oluşturuyor. Bunlara sesiz kalmayan devrimci, sosyalist, yurtsever basın da her zaman ki gibi baskılara maruz kaldı. Şimdi bu saldırılara karşı koyma zamanıdır. Susmayalım, baskılara karşı koyalım. Sömürüye dur diyelim. Devrim savaşında saflarımızı belirleyelim. Unutmayalım ki susmak onaylamaktır.

Alevi derneklerinde güven(!) sorunu...

Alevi örgütlenme süreci başladığından bu yana uzun bir yol kat edilmiştir. Örgütlenme süreci içerisinde çeşitli dernekler kuruldu; HBV, Der., PSA Kültür Der., PSA Canlar, Vakıflar..vb. Ve bu derneklerin kurulması için önemli derecede özveride bulunulmuş, emek verilmiştir. Bu yapılan çalışmalar hep Alevi kültürüne paralel gitmemiştir. Bazı yol düşkünlerinin, çıkarıcı çevrelerin Alevilik adına toplanan bağışları kendi çıkarları doğrultusunda kullanmaları, Aleviliği ekonomik ve örgütlenme anlamında sekteye uğratmıştır. Ve bu olumsuz süreç de, bundan kaygı duyan Alevi emekçilerini, daha

temkinli olmaya sevk etmiş, tabanın yöneticisine güveni sarsılmıştır.

Tüm bunları göz önüne alarak, Alevi emekçilerinin bu haklı tereddüt ve güvensizliğinin zemini olan uygulamalara son vermek için şu yollar izlenmelidir:

1) Dernek yöneticileri topladıkları bağışların tamamını bir bankaya yatırmalı.

2) Yapacağı her harcama için fiyat araştırması yaparak mümkün olan en ekonomik harcamayı belgeli olarak gerçekleştirmeli

3) Hiçbir yönetici kişisel harcamalarını dernek gelirinden karşılamamalı.

4) Aylık toplantılarda üyelere, yapı-

lan harcamalar için belgeleriyle birlikte açık bir şekilde bilgi verilmelidir.

Dernek yöneticileri çalışmalarını bu şekilde yapmış olurlarsa Alevi emekçilerinin desteğini ve güvenini sağlamış olurlar. Onların sorunlarıyla ilgilenmeli ve çözüm üretmeli, varoşlarda yaşayan emekçilerin örgütlenme çalışmalarını sağlamalı, ezilen işçi ve emekçilerin hakkını aramalarında onlara sonuna kadar destek vermeli, okuma-yazma bilmeyen insanlara bölgede kurslar açarak eğitim vermeli... Dernek yöneticileri Alevi kültürünü iyi-doğru bilen araştırmacı ve yazarlarla diyaloglar kurup seminerlerle insanlarımızı aydınlatmayı sağlamalı, tabanla bütünleşip

sorunlarına el atmalı, çözüm getirmeliyiz. Ve bu insanlarımızı onurlu ve kazanacağımızdan hiç kuşquamız olmayan mücadelemize katmalıyız.

Aynı zamanda dernek üyeleri de, yöneticileri denetlemeleri gerektiği zaman eleştiri-özeleştir mekanizmasını işletip, yanlış ve eksik yapılanların düzeltilmesi konusunda (yöneticileri) uyarmalıdır.

Ve, özetleyecek olursak; Alevi dernekleri (yöneticileri) tabanına hesap vermezse, tabanından kopmaya mahkumdurlar!

Elif Demir

RIZA ZELYUT DÖNEKLİĞİN BEDELİNİ ÖDÜYOR

(Sabri Yücel'in Abidin Özgünay'a mektubu bazı kısaltmalarla yayınlıyoruz)

Sabri Yücel

Sevgili Abidin Özgünay

CEM VAKFI bünyesinde kurulan Tasavvufi İslam Enstitüsü'nün başkanlığına getirildiğinizi öğrendim. Yeni görevinizde başarılar dilerim.

Yeni Cem'i hem biçim, hem içerik olarak değişmiş gördük. Dergi bu haliyle tutunur mu, yaşar mı bunu elbette zaman gösterir. Ben yeni durumla ilgili olarak bazı düşüncelerimi dile getirme gereği duydum. Geçmişte Cem'e bir nebze emeği geçen bir kişi olarak buna kendimi zorunlu gibi gördüm; dergiye ilişkin düşüncelerimi size iletiyorum

Değerli hocam, Cem'in eskiye göre biçimi, dizaynı, baskısı çok güzel, albenisi, görünüşü, kalitesi göz alıcı ama içi, içereği boş, sıg ve yalınkat... Boşluğu, sığılığı, yalınkatlığı şöyle dursun Cem eskiye göre çok çok geri va sağ çizgiye oturtulmuş durumda... Açıkça söylemek gerekirse dergi, sağın, liberalizmin, burjuvazinin Alevilik dünyasındaki "sesi" konumuna getirilmiş... Kuşe kağıtlı, bol resimli, renkli, cici-bicili, oldukça sosyetik bir Alevi medyası kimliğine bürünmüş. Artık bir Alevi "AKSİYON"u, "NOKTA"sı, "AKTÜEL"i ile karşı karşıyayız... İçinde ALEVİLİK'ten başka her şey var. Pardon, Alevilik'in A'sına-ayıp olmasın diye-da biraz değinilmiş. Bunu birçok örnekle kanıtlamak mümkün ama ben bir örnekle yetineceğim;

Bilirsiniz sevgili dost, ben Marksist bir dünya görüşüne sahibim. Bunu sizinle ilk temasımda da belirtmiştim. Siz de bana, "Hocam, camiamızda, dergimiz ailesinde en ilginç kişiliğe sahip insanlardan birisiniz." demiştiniz. Ben Marksist-Ateist kişiliğime rağmen beş yıl sizinle çalışmış, derginize haber, makale, şiir ve mektuplar yazmışım. Dergi sizin yönetimizde iken de anti-Marksist bir çizgide idi. Ancak sizin Cem'inizde Marksizim ve ateizm daha bir seviyeli, daha bir ölçülü eleştiriliyor, güzel bir tartışma ortamı yaratılıyordu. Ben Marksizmin eleştirilmesine asla kızmam, ama ona küfür edilmesine ve iftira edilmesine de hiçbir zaman anlayış gösteremem. Marksist düşünceden gelen ve sözüm ona aslına "rucu" eden R.Zelyut adeta günah çıkarıncasına

Marksizme saldırıyor. Marksistlere çamur atıyor. Gerçeği bile bile çarpıtarak Marksizm üzerine demagoji yapıyor; demagojiyi geçtik, ona idam fetvaları düzüyor. Alevilik'in eritilmesi olayının bir ayağının Marksizmde, bir ayağının Sünnilikte olduğunu söyleyerek otu samana karıştırıyor ve bakın aynen şöyle yazıyor:

"Alevilere yönelik yoğun eritme kampanyaları da, Alevi nüfusun azalması da çok etkili oldu. Bu eritme kampanyası iki koldan geldi:

a) Marksizm adına yapılan dinsizleştirme: Türkiye'de solcu olmak için dinsiz olmak gerektiği biçiminde yanlış bir görüş oluştu. Bu Feurbahçı anlayışa göre sosyalizm ile ateizm eşleştirildi. Böylece sola eğilimli olan Alevi gençleri dinsiz olmayı bir çağdaşlık belirtisi sandılar. Buna bağlı olarak da, dini temsil eden dedelere karşı tavır takındılar. Onları köylerden kovdular. Böylece dede-talıp ilişkisi kopartıldı. Ve kitleyi bugünlere getiren asli değerler yok edildi. Marksizmi bilmeyen bu karikatür Marksistlerin Alevi gençliği eritme politikası, bugün bütün hızıyla sürüyor. (Cem,sayı;57.sf.29)

Şimdi bu görüşü, bu çarpık zihniyeti neresinden düzeltelim? Ben şimdiye dek bunun kadar bilim dışı, bunun kadar temelsiz bir sava rastlamadım. Bu ağız pek de yabancı olmamız malum politika esnafı(gerçekte gerici burjuva ideologları)nın ağzıdır. Marksizme saldırının yeni bir boyutuyla karşı karşıyayız. Eskiden bunu burjuvazinin güdümlülediği Sünni yazarlar yaparlardı, şimdielerde Alevi yazarlar da aynı kervana katıldılar. Eski Marksist R.Zelyut Marksizmin gerçek ateizm olduğunu bilmez mi? Hem de bal gibi bilir. Ama işi Feurbah ateizmine yamayarak konuyu resmen saptırıyor. Daha da önemlisi, "Marksizm adına dinsizleştirme" diye yeni bir söylem keşfediyor. Aklısıra şark kumazlığı yapıyor. Olmaz böyle şey. Ayıptır. Marksizm tüm dinleri, mezhepleri, mitolojileri tarihi ve diyalektik materyalist bir felsefeyle izah eder ve onlara karşı nesnel-bilimsel yöntemlerle savaşım verir. Marksizmin bu savaşımı Türkiye'de yanlış algılanmış, yanlış uygulanmış olabilir. Buna itirazım yok. Gerçek bir Marksistin din karşıtlığından önce

yapacağı çok şeyler vardır. Fakat Zelyut arkadaşımız sorunu böyle koyuyor. O, Marksistlerin adeta özel bir programla Alevileri dinsizleştirdiğini iddia ediyor. Tarihsel-toplumsal olgulara bu denli sıg, bu denli ardnietli bakılamaz. Bakılırsa gülünç durumlara düşülür. Bu mantıkla Aleviliğe hizmet verilemez. Gerçek bir Marksist Aleviliğin ne olduğunu bilir, onun tarihteki konumunu kavrar, geçmişte sınıfsal kavgaların hangi kesimler tarafından yürütüldüğünü araştırır, emek ideolojisinin tarihsel köklerinin analizini yapar ve Alevileri bu bazda değerlendirir. Bu toplumsal kesimin ilerici-çağdaş değerlerine sahip çıkar, gelecek kuşaklara aktarır. Zelyut ne yapıyor? Hiç, ne yapacak; bir molla kafasıyla olaylara hep din penceresinden bakıp duruyor. (R. Zelyut-Kervan) Aleviliğin eritilmesi suçunu gitsin başka yerlerde arasın. Onu tarih boyunca kimlerin eritmek istediğini, Aleviliğin yüzlerce yıldır kimlere karşı direndiğini iyi görsün. Ortodoks İslamın, Sünniliğin suçunu Marksistlere yıkmaya kalkmasın. Bin yılı aşkın zamandır Alevileri kırıp geçiren, diyar diyar göçüren, günümüzde dahi her fırsatta yakıp yıkan odaklar Marksistler değil, şeriatçı yobazlardır. Aleviliğin eritilmesi konusunda Marksistleri de suçlu göstererek birilerine şirin görünmeye mi çalışıyor, bilemiyorum. Ama bazı hassas konular vardır ki, öyle her ağzına geleni söyletmezler adama. Sayın Zelyut birkaç cümlelik demagoji içinde "Marksizm, Ateizm, Feurbah, Alevilik" konularında ahkam kesmeye kalkışmamalı.

Kaş yapmaya kalkarken göz çıkartıyor. Yazılarında, kitaplarında, konferanslarında Şeriat'a veryansın ediyor (iyi de ediyor) ama öte yandan yıllardır bu kara yılanı halkın, emekçilerin, Cumhuriyet'in başına musallat eden, onu besleyip palazlandıran sözde liberallere gülücükler yolluyor. Şeriatın hamisi partilerin adaylarını seçimlerde açıktan destekliyor. Adama sormazlarmı, bu ne perhiz, bu ne lahana turşusu arkadaş?.. O partiler ki geçtiğimiz seçimlerde size de iğrenç oyunlar yaptılar.

Sevgili hocam, sağdan kapitalizmden, liberalizmden, emperyalizmden Aleviliğe (Tüm Türkiye'ye) hayır gelmez.

Egemen güçler şimdi de içten vurarak Aleviliği çökertmeye çalışıyorlar. Çünkü onlar Sosyalizmin tarihsel köklerinin (bizim tarihimizde) Alevilikte yattığını iyi biliyorlar. Geçmişte emeğin kavgasının kimler tarafından yürütüldüğünü, Hacı Bektaşlı, Baba İshaklı, Baba İlyaslı, Şeyh Bedrettinleri, Şah Kuluları, Pir Sultanları, Kalender Çelebileri, Baba Zünnunları ve daha nice emek isyancılarını çok iyi biliyorlar. Rıza istese de Alevi çoğunluğu Sosyalizmden, Marksist ideolojiden koparamayacaktır. Alevilerin sola, Sosyalizme eğilimi, Rıza'nın dediği gibi "Marksistlerin dinsizleştirme" politikasının bir ürünü değil, Aleviliğin özünde emek ideolojisinin nüvelerinin bulunuşundandır. Alevilik heteredoks bir inançtır, düşüncedir, kültürdür. Hiç kimse Aleviliği Sünnilik gibi dinsel bir dogma şeklinde göstermeye kalkmasın. O nedenle de dinsizleştirme-minsizleştirme diye konuyu saptırmasın. Rıza Zelyut Alevi kökenlidir ama Aleviliğe Sünni kafasıyla bakmaya başlamıştır. Umarız kendisine Diyanet'ten bir masa tahsis ederler. Yalnız şunu aklından çıkarmaması gerekiyor. Hiç bir Alevi, dinsiz ve tanrıtanımaz diye bir kişiyi kinamaz. Rıza'nın yazısında Ateizmi bir suçmuş gibi göstermesi kendisine hiç yakışmıyor. Bu gün yeryüzünün en büyük akımlarından biri de Ateizmdir. Ve gelecek de birer masal, mitoloji, menkıbe, söylence karmaşası olan dinlerin değil, bilimi kendine rehber edinen, bilim ve felsefe geliştikçe gelişen Ateizmdir.

Sevgili hocam, konu uzun ve karmaşık. Ancak içimden geldi söyledim. R. Zelyut'un bu amiyane tesbitini içime sindiremedim. Neyse. Sözün özü, beşyıl derginize emek verdim. Helal hoş olsun. Ben yine kendi doğrultumda çalışmamı sürdürceğim. Ancak bu koşullar altında, Cem'in yeni yayın politikası koşullarında dergiye yazı göndermem kendi kendimle gelişmek olur. Marksizm, ateizm böylesine düzeysiz, karalayıcı, iftiracı tavırla saldırıların yapıldığı bir yerde benim yazı yazmam kimliğimi yadsımak olur ki, bunu benden hiç kimse bekleyemez.

Avustralya'da emekçiler kavgada

Fransa'daki grev hareketleri gibi bir gelişme gösteren Avustralya grev ve protestoları, yine Fransa gibi gerici bir yapının sonucudur. İktidara gelen liberal parti ve ulusal parti koalisyonu 13 yıllık İşçi Partisi iktidarına son verdi. Gelir gelmez sosyal hakları, öğrenci haklarını, eğitimde, sağlıkta kazanılmış hakları, Aborigine'e (kıtanın yerli halkına) dönük servisleri kıyıma uğrattı. Aylardır süren öğrenci olaylarına "sessiz kaldı" ve Melbourne'de polislerin işçileri joplama emri verdi.

Sendikaların, İşçi Partisi'nin, Yeşillerin, Sosyalist Parti'nin, öğrenci kuruluşlarının, memur kuruluşlarının, Etnik toplum kuruluşlarının ve Aborigine'le-

rin birlikte örgütledikleri eyleme, Avustralya'nın her tarafından gelen işçiler, öğrenciler, sosyalistler, işsizler katıldı. Onbinlerce Avustralya'nın katıldığı yürüyüş Canberra merkezinde başladı ve Parlemonto Binası'nda son buldu. Bu eylemde Türkiyeli sosyalistler, komünistler de yerlerini aldılar ve güçlerini gösterdiler. Yaklaşık 5.000 kişinin polis barikatını aşip, Parlemonto Binası'na girmeleri, eylemin tansiyonunu artırdı. İşçi Partisi'nin ve sendikaların eylemi engellemeye çalışmasına karşın öğrenciler, işçiler ve sosyalistler Parlemontoya girdiler ve polisle çatıştılar. Bu eylem, Avustralya tarihinde ilk parlamento işgalidir. Ve son 30 yılda görülen en

büyük eylemdir.

Türkiye'li gerici cevaplarını alıyorlar

Bu arada Türkiyeli toplum içinde de sevindirici gelişmeler yaşanıyor. Uygulamaları devlet yanlısı politikaları ve bunun sonucunda T.C. Konsolosluğu'ndan aldıkları söylenen para üzerine yoğunlaştırdığımız tepkiler, Sydney Alevi Kültür Merkezi'nde kümelennmiş olan gerici yapıya büyük darbe vurdu.

Esat Korkmaz ile birlikte Melbourne Alevi Kültür Merkezi'nde düzenlediğimiz panel ve programlar son derece başarılı geçti. Melbourne, Sydney, Mildura ve

Canberra'da 14 demokratik kuruluş içinde başlattığımız federasyon çalışmaları çok olumlu yanıtlar aldı ve bu sıralarda sonuçlanacağını umuyoruz.

Sydney ve Melbourne'de, Türkiye'deki süresiz açlık grevlerini ve ölüm oruçlarını desteklemek amacıyla yaptığımız eylemler, Avustralya'daki Türkiyeli kamuoyunun ve Avustralya'lıların konuya duyarlılığını arttırdı; olumlu sonuçlar doğurdu.

Gelişen olaylar, Avustralya'da da gelecek günlerin daha sıcak geçeceğine işaret ediyor.

Eyyüp Aydoğmuş
(Kervan Avustralya Temsilcisi)

EŞEKLER "BARIŞ İÇİN BUYRUN EŞEK ADASINA"

Barışın ne olduğunu bilmeyenler, tanımayanlar barıştan o kadar korkuyorlarki, barışa karşı savaşı tercih etmişlerdir. Üstelik yıllardan beri telafuz etmek bile suç(!) olmuştur. Barış projeleri uygulanmamış, barış için savaşanlar zindanlara atılmış, öldürülmüşlerdir.

Barışa karşı kinle-kanla beslenenler hakimiyetlerini sürdürebilmek için, savaşı, kanı benimsemekle kahramandırlar(!)

Bu kanla beslenen kahraman(!)-yamyam zihniyetten olanlar, yağmaladıklarını yeterli bulamayınca, birbirlerini yemek zorunda kalırlar. Kendi kanları dokunmuş olmalı ki arayıştalar ve barışı anıyorlar. Fakat hala barıştan korkuyorlar. Birşeyle karşılaşır, daha doğrusu tadarlarsa, nasıl etki yapar, endişeleri var adamların...

Barış, onlar için, labaratuarda denenmemiş bir ilaç gibidir. Bildiğimiz kadarıyla yeni bulunan her ilaç, hayvanlar üzerinde deneylerle iyi sonuçların alınması halinde, hasta adamlara tatbiki yapılır, "maşa varken ateşe el uzatma!" mantığıdır.

Bu yoldan hareketle barışı hayvanlar üzerinde denemek istiyorlar. Deney için eşekleri uygun bulmuşlar. Diyeceksiniz ki buda nereden çıktı?

İzmir'in Çeşme ilçesi yakınlarında bir "Eşek Adası" varmış. Çeşme'nin etrafındaki eski köylerin kente dönüş-tüğü zamandan itibaren, köylüler, eşekler işe yaramadığı için, bölgede sucuk

fabrikası, mezhaba filan da olmadığından, eşekleri azad edip, adaya terk etmişler. Eşekler adada, "EŞEKİSTAN" oluşturmuşlar. Fakat bu, bağımsız bir yurt değil, federal filan da değil, kısmen özerk desek bile doğru tarif edemeyiz.

Her neyse, adı, Eşek Adası. Ada Çeşme'ye bağlı, Çeşme İzmir'e bağlı, İzmir Türkiye'ye içten bağlı. Türkiye ABD'ye dıştan bağlı, ABD Araplara yandan bakar, Araplar yukarı doğru Allaha bakar, Allah yalnızca açık havalarda hepisine bir tepeden bakar, genelde eşek adasında havalalar hep açıktır. Nerden çıktığını anlatayım derken, konu dağılsın. Geçtiğimiz günlerde belediye başkanı eşek adasına, dünyanın her tarafından bir çift eşek davet ediyormuş. "Buyrun eşekler, barış içinde yaşayın" diyormuş. Böylece eşekler üzerinde barış denemesi yapmanın mesajını veriyormuş.

Tam da dünya barış haftasında, televizyon haberlerinde dinledim. Aşık Mahzuni Baba'nın "bilmem ağlasam mı, ağlamasam mı" türküsü'nün tersi geldi aklıma.

Bilmem gülsem mi, gülmesem mi! Adamcağız iyi niyetlidir. Deneme de olsa, barışa teşebbüstür elbette. Keşke biraz daha cesaretli olsaydı bu adam. Şu ortamda barışa acil ihtiyaç da varken..

Barış için, nasıl olsa millet öyle de ölüyor böyle de ölüyor. Oldu olacak, gözünü yumup, adamlarla deneseydi şu barışı, olmaz mıydı? Eşeklerin ne yapacağı belli mi olur? Diyelim ki, tam kontrol edilirken, eşekce kahramanlıkları tuttu, çiftmeleri ile tepki verdiler. Ne olacak? İnatları tutup,

eşekliğinden vazgeçmeseler, eşek başlarına bahane olur.

Bu da olmadı deyip, vazgeçerler. Barışı korkarak denemeye başlayan adamların umudunu keserler. Tabiki insanlık asla barıştan umudunu kesmez. Sırası gelmişken, eşekten gelme adamların efsanevi öyküsünü anlatmam uygun olur.

Sultan Süleyman devrinde eşeklerin nesli çok azalmış. Haliyle çok yük bindirildiğinden, eşekler yükün altında eziliyorlarmış.

Nasıl olmuşa toplanmışlar bir araya... Bir de eşeklerin şahı varmış: Hz.Kımar. Eşekler bu durumdan artık bıktıklarını, Hz.Kımar'a anlatmışlar, bir çare bulunmasını istemişler.

Sultan Süleyman eşeklerin şahı Hz.Kımar'ı yanına alıp, tanrının huzuruna çıkar. Tanrı görür görmez kızar: "Kımar başının ne işi var benim katımda!?"

Süleyman der ki, " ..binanaley, eşeklerin nesli azalmış, tükenmek üzere. Yükleri taşıyamıyorlar, işleri iyi gitmiyor, kuvvetleri azalmış, işlerin hakkından gelemiyorlar! Bu işin çaresini bulmak lazım. Tanrım, maruzatımız bundan ibarettir" der.

Tanrı, " neyse", demiş. " O iş kolay". Meleklerini çağırıp, konseyi toplamış, emir vermiş: "Hemen eşeklere takviye kuvvet için çamur yapın, çamurdan eşek yapın, eşeklere kuvvet yardımı yollayacağız" demiş.

Melekler emri alıp, hemen işe başlamışlar. Bir yığın çamur yapıp, çamurdan eşek yapmışlar, eşeklerin içine salmışlar. İmalat devam ederken, eşekler çoğalmış, yükleri hafiflemiş,

derken, iyice eşek bolluğundan eşekler boş kalmış, tembelleşmeye başlamışlar, birbirlerini suçlamışlar.

Bu durumu gören şahları Hz.Kımar, Süleyman'a bildirir.Süleyman, Hz.Kımar'ı alıp yanına, Tanrının huzuruna çıkar. Tanrıya anlatır durumu. "Eşekler çok oldu, tembelleşiyorlar. Başka eşek yaratmayın tanrım" der. Tanrı hemen melekleri yanına çağırır. " Artık yeter, eşek yapmayın. İmalatı durdurun" der.

Melekler, "olmaz", der gibi sıkıntılı durumdadırlar.

Tanrı "Ne var, itirazınız mı var yoksa?" der. Melekler, " Şey yani, biraz çamuru fazla yapmışız da, imalatı durdurursak artan çamuru ne yapacağız, diye düşünüyoruz?", derler.

Tanrı "Bunun için mi sıkıntıya girdiniz. O işinde kolayı var. Artan çamurdan adam yapın gitsin" der. Ve, Süleyman'la Hz.Kımar çıkıp giderlerken, olanları duyan Kımarzade mırıldanarak, "Bu iş hakkımızda pek hayırlı olmadı ya neyse" der. Tabii ki melekler tanrının talimatı üzerine, eşek imalatından artan çamurdan adam yapmışlar. Tanrı gelmiş, ruhundan üfleyp cihana salmış. O günden bu yana eşek yapımından artan çamurdan yapılma adamlar aramızda bulunmaktadır.

Genel insan profiline bakılırsa, doğruluğu anlaşılır. Eşeklerin eşeklik yapmasına lüzum yok, aramızda iki ayak üzerinde durabilen eşekler varken! ister gülün, ister ağlayın.

Hümanist Şair DEDOCAN

24. sayfanın devamı

Bu para Birleşmiş Milletler güvencesinde(!) Kuzey Irak'a yerleştirilmiş Kürtler arasından kendileri için çalışacak 2500 Peşmergenin CİA tarafından yetiştirilip, Saddam'a karşı Irak'ta geniş tabanlı bir muhalefet oluşturarak ya da ordu komutanlarını ele geçirerek bir darbe hazırlama çalışmalarına harcanmıştır. Bu tür girişimlerin bazı örnekleri zaten biliniyor. Saddam'ın damatlarının ve kızlarının Ürdün Kralına sığınmaları da aynı oyunun parçalarıydı. Geçen Ocak ayında 300 CİA ajanının Erbil çevresinde yerleşmiş olduklarının ortaya çıkması, ABD'nin bu geniş kapsamlı gizli hareketinin son aşamasında bulunduğunu gösteriyor. Büyük olasılıkla böyle bir darbenin başarılmasının hemen ardından, bölgede kendi güdümünde bir Kürt devletinin kurulması da gerçekleştirilecekti. Elbette ki, Talabani karşısında, Kürt devletinin başına Barzani'nin geçmesinin hiçbir güvencesi yoktu.

İşte bu aşamada, birbirinin can düşmanı olan Saddam ile Barzani'nin çıkarlarının yaklaşması sözkonusudur. ABD'nin Kuzeyde, olasılıkla T.C. Devletini de uyatarak, çok gizli yürüttüğü hazırlıklarını öğrenen Saddam, Barzani'ye elini uzatmakta tereddüt

etmedi. Üstelik onun çatışma halinde bulunduğu Talabani'yi, düşmanı İran'ın desteklemesi kesinlikle çıkarına aykırıydı. Kuzey komşusu Türkiye.-salt bir Kürt devleti kurulacak telaşıyla-savunduğu Irak'ın toprak bütünlüğü siyasetinin güvencesini, son bakanlar düzeyindeki görüşmelerde vermiş bulunuyor. Dolayısıyla Talabani ve Barzani arasındaki çatışmalarda taraf tutmama-ya özen gösteriyor; daha çok PKK'yla ilişkilerine göre tavır alıp, protestolarla yetiniyor. Güney Kürtlerinin böyle çatışmalar içerisinde birbirlerini yemeleri Türkiye'nin işine geliyordu elbette. Kuzey Irak'taki egemenlik boşluğundan yararlanıp, sık sık PKK gerillalarına yaptığı sıcak takiplerle tatmin oluyordu.

Acaba Amerika'nın gerçek niyetini, yani Peşmergelerden çok yönlü hareket edebilen bir güç yaratmayı ve onunla Irak'ın haritasını değiştirmeye hazırlandığını biliyor muydu? ABD başka vaatlerde bulunmadıysa; eğer Türkiye bunu bilseydi, Irak'tan önce davranarak Barzani'ye yardım bahanesiyle sınırlarını ansızın kaydırıp, bölgeye egemen olma macerasına atılabilirdi. Hatta toprak kazanma, petrolden pay alma uğruna, bugünkü sınırlar dışında kendisine bağlı bir Kürt federe devleti

kurmaktan çekinmezdi. Tıpkı Saddam'ın şimdi Barzani ile, Talabani'yi bölgeden sürdükten sonra özerk bir Kürt devleti kurma anlaşmasına gittiği gibi. Belki de Türkiye ABD'nin niyet ve hazırlıklarını biliyor ve harekete geçmesini bekliyordu. Ama herhalde Barzani'nin, Kürtlerin can düşmanı Saddam'dan yardım isteyeceğini aklının ucundan bile geçirmiyordu.

Şimdi Kuzey Irak'ta statüko değişmiş, ABD, gürültülü tehditlerine rağmen, büyük bir telaş içerisinde işbirlikçi Kürt Peşmergeleri ve ailelerini Türkiye üzerinden kaçırmaya çalışıyor. Birleşmiş Milletler'den İngiltere dışında kimseden açık destek bulamıyor, Saddam'a ders vermek bahanesiyle yeniden Irak'a saldırmak için. Seçimlerde büyük yara almaktan (kaybetmekten) korkan Bill Clinton, Ortadoğu ülkelerinden saldırıya destek bulmak için, bakan düzeyinde anlaşma ziyaretleri yaptırıyor.

Türkiye'nin, Irak'la birlikte tüm Arap ülkelerinin ve hatta Batılı Devletlerin, Rusya'nın karşı olmasına rağmen, Kuzey Irak'ta PKK bahanesiyle 'Geçici tehlikeli bölge' adı altında sınır kaydırma isteğinde ısrarlı olduğu görülüyor. ABD'den tam icazet alma peşinde. Burada özerk bir Kürt devletinin

kurulması an meselesi. Yukarıda değindiğimiz fırsatı kaçıran T.C. Devleti, Kuzey Irak'tan pay alma ve Barzani'ye yedirmeme peşinde. İran ve Suriye'nin de aynı niyeti taşıması bir yana, asıl PKK lideri Abdullah Öcalan da bölgede onun tek başına liderliğine karşı çıkmakta ve sorumluluğu paylaşmasını istemektedir. Bu isteğin arkasında Talabani ve diğer aşiret başkanlarıyla birlikte kendisi de bulunmaktadır. Ayrıca, Barzani'nin Saddam ile anlaşmasına karşı çıkmadığını söyleyen Öcalan: "Tüm bölge halklarının ortak iradesine dayanan, eşitliğini gözetten bir federasyona gidilmesi" önerisiyle ilk çıkışını yaptı. Türkiye bir yandan PKK sızma-larını önlemek için "Güvenlik kuşağı" ya da "Geçici tehlikeli bölge" sınır kaydırmasını gerçekleştirme peşindeyken, öbür yandan Mesut Barzani ile tezelden işbirliğine gidebilir.

Ortadoğu kazanı kaynamaya devam ediyor: son siyaseti fiyasko ile biten ABD emperyalizmi kazanın altına hep yeni odunlar atacaktır. Ortadoğu'da sıcak durumlar yaşanabilir ve haritasında değişiklikler beklenebilir

FAŞİZMİN SINIRINDAKİ TÜRKİYE, KÜRTLER VE KUZEY IRAK

Umut Gazioglu

Türk burjuvazisi devleti yönetmiyor. Sanayi burjuvazisinin önemli kesimi tarafından laik Cumhuriyetin temsilcisi yalanıyla, şeriatçı Erbakan ile hükümet ortaklığında yeniden iktidara oturtulan Tansu Çiller, Dışişleri bakanı ve Başbakan yardımcısı olarak "Devletin çöktüğünü" itiraf ediyor. Hem de herkesin gözünün içine bakarak. Evet, onca yalanları ve "hayatta yalan söylediği" kuyruklu yalanını nasıl ki, halkın gözlerinin içine baka baka söylüyorsa yıllardır, bunu da öyle söyledi. Ama bu, Hürriyet gazetesinden Bekir Coşkun'un dediği gibi, "Tansu'nun söylediği tek doğru söz" idi. Öyle ki, yalanına kanıksamış tepkisiz kamuoyuna doğru söylediğini ispatlamak zorunluluğunu hissetmiş. Devlet hazinesinin, büyük çapta dış borçlara bağlı olarak boşaldığının göstergesi olan "Meksika Modeli"ne başvurmasıyla göstermiştir. Bu model ABD'ye sadece göbekten bağlılığı değil, bir daha kalkmamak üzere kucağına oturmayı getirmektedir.

Faşist darbe eli kulağında mı?

Bu ispatı-destekli itiraflar, askeri faşizme açık çağrıdır. Bunu bilerek yapıyorsa Tansu Çiller, elbette ki ABD vatandaşlığı güvencesine dayanıyor olmalıdır. Genel kurmay başkanı, 30 Ağustos günü örtülü muhtırasını veriyor: "İran'da generaller Humeyni hareketinin irticanın ta kendisi olduğunu farkettiklerinde iş işten geçmişti... Önce laiklik, bunda taviz olmaz. Diğer demokrasi. Üçüncüsü ise ülke ve devletin bütünlüğü..." diyordu. Bilindiği gibi asker 27 Mayıs, 12 Mart ve 12 Eylül'de hep bu amaçlar (?) için darbe yapmış ve ülkeye yıllarca baskı, kan ve ateş saçarak, dediklerinin tam tersini gerçekleştirmişlerdi. Kendi açılarından müdahale koşullarının olgunlaşmasını (mı) bekliyorlar! Üstelik çözümsüzlüğe doğru ilerleyen Kuzey Irak'taki gelişmeler dolayısıyla, çok sıkı bir dış ilişkiler başlamış durumdadır.

Ülkemizde faşizm kapıyı çalarken, devrimci durum giderek yükseliyor. Gün tüm devrimcilerin ve devrimci komünistlerin birlikte olma ve aynı siperin, aynı barikatın ardında döğüşme günüdür.

Ve Tansu Çiller 350 bin dolarlık en pahalı ve en gösterişli Amerika gezisine hazırlanıyor, gidip dönmek var!

Doğrudur çökmeye yüz tutmuş ya da çökertilmekte olan T.C. Devleti mafyanın elinde varlığını sürdürmektedir. Yasal devlet, burjuva hukuk devleti yokluğunu yaşamaktadır Türkiye'de. Yönetimin can damarı, ülke insanları-

nın güvenliğini sağlayan ve aralarındaki kötülere cezalandırarak adalet düzeni oluşturan iki önemli bakanlıklardan biri Mehmet Ağar gibi polis mafyasının başı ve devrimci celladının, diğeri Sivas'ta 37 canı yakan yobaz sürüsüne yakınlık ve hayranlığını göstererek onların avukatlığını yüklenmiş şeriatçı Şevket Kazan'ın kanlı ellerinde bulunmakta.

Elbette ki burjuva devlet yıkılacak ve yıkılmalıdır. Ama proletarya devrimiyle yıkılacak ve işçi, emekçi, tüm ezilen sınıfların devleti oluşturulacaktır. Ekonomik, moral ve yönetsel olarak çökmekte olan bir burjuva devleti,

*Ülkemizde faşizm kapıyı çalarken,
devrimci durum giderek yükseliyor. Gün, tüm
devrimcilerin ve devrimci komünistlerin
birlikte olma ve aynı siperin, aynı barikatın ardında
döğüşme günüdür.*

devrimci-sosyalist güçleri iktidar mücadelesine hazır değilse, faşistler (sivil veya askeri) ele geçirir ya da başka bir burjuva kapitalist emperyalist devletin sömürgeci değilse bile uşağı olmaktan kurtulamaz.

Kapitalizmin egemen olduğu dünyamızda devletlerin tam bağımsızlığından söz etmek güçtür. Ülkelerin zengin ve gelişmişliği oranında da eşit ilişkiler sağlanmaktadır.

Dünyayı Pax Americana ile kontrol altında tutan tek süper güç ABD emperyalizmi, Türkiye'nin ekonomik ve siyasal yaşamını 50 yıldır etki alanında tutmaktadır. Yönetimine beyinler yetiştirmiş, devletin iç ve dış politikalarını hep yönlendirmiştir.

Kim ne derse desin Türkiye Kürtleri kendi önderini yaratmıştır

T.C. Devletin, ne Kürtler ve ne de Ortadoğu için tutarlı ve geleceğe dönük uzun erimli politikası bulunmamaktadır. Kürdistan bölgesinde inatla sürdürülen kirli savaş Türkiye'nin ekonomisini (yılı ortalama on milyar doları götürerek) hızla çökertme noktasına götürmektedir. T.C. erinde gecinde kabul edeceği bir gerçeği görmeğe yanaşmıyor: kim ne derse desin, Türkiye Kürtleri önderini yaratmıştır. Bugün PKK, Kürt halkının gerçek ve aktif temsilcisidir. Karşılıklı belirlenecek bir düzeyde, bir şekilde barışa oturmaktan başka çıkar yol yoktur. Tarih önünde, iki yandan akan kanın, öldürülen ve sakatlanan onbinlerce gencin vebali altından kimse kalkamaz. Askersel çözüm Kürt halkını yoketmekle olur;

Bu çözüm değil toplukıyandır. Türk ordusunun, İngilizlerin, Malaya komünist gerillalarına Filipinler'in Huks hareketine karşı yürüttüğü Low Intensity Conflict (Alçak Yoğunluklu Çatışma) yöntemini taklit ederek sürdürülen kontrgerilla savaşlarıyla Kürt sorununun çözümsüzlüğü daha da artar. Bu savaş onlarca yıl uzadıkça, iki ateş arasında kalmış, evleri, köyleri yıkılmış mazlum Kürt halkı, kaybedecek birşeyi kalmayacağından toptan silaha sarılacak ve zafer onların olacaktır. Tarihte örnekleri çoktur.

Sömürgeci yöntemlerle ezerek Kürt sorunu çözülmez ve ne de sorunun

Irak'ta "Güvenlik Kuşağı" "Geçici tehlikeli bölge" adı altında 60-70 km karelik bir sınır kaydırmayla, sıcak savaş artırmak hevesindeki Türk ordusu, 1974 Kıbrıs çıkarmasından beri, dünya kamuoyunun gözündeki "İşgalci Ordu" niteliğini iyiden perçinlemek mi istemektedir? "Emperyalizmin zayıf halkası" Türkiye, hlakayı kırıp emperyalistliğini mi ilan ediyor?

Emperyalist ABD'nin Ortadoğu politikası çökertiliyor

6 Eylül tarihli Le Monde gazetesinde, ABD'nin 3 ve 4 Eylül'de Irak'a, 42 füze atarak, yaptığı saldırılarına ilişkin, "Bill Clinton, Saddam'a ders veren vuruların 'başarısını' kutluyor" başlığını taşıyan yazı, "İlke olarak, sayfa çevrildi" cümlesiyle başlıyor, ABD önderliğinde Batılılar'ın 1991'de, en yeni silahlarını deneyerek yaptıkları Petrol Savaşı'nda (ki bu savaşın ayrıntılı öyküsünü Harper Collins Yayınları, "Haçlı Seferi", R. Atkinson CRUSADE) adıyla 575 sayfalık kitapta yayınladılar.) harabeye çevirdikleri Irak'ta zorla bir status quo yaratılmıştı. Bağda, 33 ile 36. paraleller arasına sıkıştırılmış; diktatör Saddam değil, onbinlercesi öldürülerek ve ticari ambargo koyup açlığa mahkum edilerek mazlum Irak halkı cezalandırılmıştı. Irak'tan sonra en büyük ekonomik zarar da, ABD'nin dümen suyundaki Türkiye'nin başına patlamıştı. Ama artık "sayfa çevrildi". Bölgeye zorla dayatılmış statüko, onbeş gün içerisinde fiilen bozuldu. Sayfayı Ortadoğu halkları kendi lehine çevirdiler. Kürtler için biraz pürüzlü olmakla birlikte, Irak kuzeydeki topraklarında yeniden egemenliğini sağladı. ABD'nin Ortadoğu politikası tam çökertilmediyse de ağır yara almış durumdadır.

Adı geçen yazıda Laurent Zecehini; "Körfez savaşının sona erdirilmesinden beri, her yıl farklı yardımlar adı altında 130 milyon dolara malolan, insancıl ve politik görünümle örtülü, ABD'nin Kürtlerle yüzyüze politikası fiyaskoyla son buldu." demek ve bunu Talabani liderliğindeki KYB'nin İran ve Barzani'nin başında bulunduğu KDP'nin Irak tarafından desteklenmesine bağlamaktadır. Bu fiyasko ABD'nin Kürtlere ilişkin politikasında değil, Irak ve dolayısıyla Ortadoğu politikasının bir bölümü için geçerlidir. Bir kere ABD'nin beş yılda yaptığı 650 milyon dolarlık (Washington Post gazetesindeki açıklamaya göre 500 milyon) harcaması insancıl amaçlarla Kürtler için yapılmamıştır. ABD, Irak'a Kürtler ve insancıl amaçlarla girmiş olsaydı, 1988 yılında Saddam'ın yaptığı korkunç Kürt soykırımı, Halepçe katliamı sırasında girdi.

devamı 23. sayfada